

fajnoVA

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA OSTRAVY na období 2024–2030

ANALYTICKÁ ZPRÁVA
červen 2023

OSTRAVA!!!

Pořizovatel dokumentu:

Statutární město Ostrava
Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava
IČ: 00845451

Zpracovatel:**BeePartner a.s.**

nám. Svobody 527, Lyžbice, 739 61 Třinec
IČ: 03589277

Odbor strategického rozvoje**Magistrát města Ostravy**

Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava
IČ: 00845451

Zpracovatelský tým:

Daniel Konczynna, BeePartner a.s.
Michal Sobek, BeePartner a.s.
Jan Dittrich, BeePartner a.s.
Monika Schmidtmeyerová, BeePartner a.s.
Martina Prejdová, BeePartner a.s.
Jiří Hudec, Magistrát města Ostravy
Ondřej Dostál, Magistrát města Ostravy
Jan Horák, Magistrát města Ostravy
Markéta Kučová, Magistrát města Ostravy

Grafická úprava:

Marie Pilařová, BeePartner a.s.

OBSAH

PROCES ZPRACOVÁNÍ.....	4
JAK TO VZNIKLO	4
VAZBA NA KONCEPCE, STRATEGIE, DATA A ZDROJE	4
KDO SE ZAPOJIL	5
JAK ČÍST ANALYTICKOU ZPRÁVU	6
TEMATICKÉ OBLASTI ANALYTICKÉ ZPRÁVY	7
1. DEMOGRAFIE	7
2. PLNĚNÍ ROLE METROPOLE	10
3. SOUDRŽNOST MĚSTA.....	12
4. CHYTRÉ MĚSTO.....	15
5. ŽIVÉ CENTRUM MĚSTA.....	17
6. RŮST PODNIKAVOST, ZAHÁJENÍ A ROZVOJ PODNIKÁNÍ	21
7. VYSOKÉ ŠKOLY, APLIKOVANÝ VÝZKUM A INOVACE.....	24
8. VZDĚLÁVÁNÍ A PŘÍPRAVA NA PRAXI	29
9. TRH PRÁCE.....	32
10. KOMUNITNÍ ŽIVOT.....	35
11. SPORT, KULTURA A VOLNÝ ČAS	38
12. VEŘEJNÝ PROSTOR.....	43
13. KVALITA BYDLENÍ	46
14. ZDRAVOTNÍ SLUŽBY.....	49
15. SOCIÁLNÍ SLUŽBY.....	51
16. DOPRAVA A UDRŽITELNÁ MOBILITA.....	55
17. NAKLÁDÁNÍ SE ZDROJI	58
SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ.....	60
SEZNAM ZDROJŮ.....	61
SEZNAM ZKRATEK	64
PŘÍLOHY	67

PROCES ZPRACOVÁNÍ

JAK TO VZNIKLO

Příprava Strategického plánu rozvoje města Ostravy na období 2024-2030 probíhala v roce 2023. Analytická část je první fází plánovacího procesu a klíčovým podkladem pro následné stanovení vize, rozvojových priorit a cílů. Strategický plán byl vytvořen v úzké spolupráci s vedením města, vedoucími odborů a dalšími zástupci Magistrátu města Ostravy. Cílem analytické zprávy je zmapovat nejdůležitější zjištění o výchozím stavu města v rámci vydefinovaných tematických oblastí a na jejich základě stanovit vhodná doporučení pro návrhovou část. Cílem dokumentu naopak není obsáhnout komplexně veškerá statistická data o městě.

Na analytickou část navazoval proces strategického plánování a přípravy samotného Strategického plánu, který pokračoval do listopadu 2023. Následně až do března 2024 probíhalo akční plánování. Paralelně započal také proces hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (SEA). K projednání finální podoby Strategického plánu rozvoje města Ostravy na období 2024-2030 v Radě a Zastupitelstvu města Ostravy došlo v prvním kvartálu 2024.

VAZBA NA KONCEPCE, STRATEGIE, DATA A ZDROJE

Nikdy v minulosti nebyl strategický rozvoj města popsán tak detailně jako v současnosti. Při rozhodování o budoucnosti města je možné, jako nikdy dříve v historii, vycházet z velkého zdrojů dat informací, které jsou dostupné v atraktivní vizuální podobě také veřejnosti a které jsou pravidelně aktualizovány.

Z klíčových zdrojů dat a informací stručný výběr těch základních dostupných:

- [Výroční zprávy statutárního města Ostravy](#)
- [Faktografické listy statutárního města Ostravy](#)
- [Územní plán Ostravy](#)
- [Vize prostorového rozvoje Ostravy](#)
- [Atlas Moravskoslezského kraje](#)
- [Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje](#)
- [Statistické ročenky Moravskoslezského kraje](#)
- [Města a obce v Moravskoslezském kraji v publikacích ČSÚ](#)

Statutární město Ostrava ke svému rozvoji přistupuje, jako řada jiných světových měst, systematicky a koncepčně jak na úrovni strategického rozvoje celého území, včetně širší metropolitní oblasti (pro vymezení viz [Strategie ITI Ostravské metropolitní oblasti 2021-2027](#)), tak na úrovni sektorové a tematické v rámci i nad rámec svých svěřených kompetencí.

Jen na webových stránkách [fajnOVA – Strategické dokumenty](#) eviduje statutární město ve své odpovědnosti 23 strategických, koncepčních či metodických dokumentů.

Vedle toho se svými strategickými dokumenty poprvé v historii řídí také městské obvody. Zpracované plány má Poruba, Ostrava-Jih a Moravská Ostrava a Přívoz. Pro rozvoj statutárního města Ostravy je relevantní zmínit také národní a krajské rozvojové strategie, z nich klíčové jsou Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027 nebo Regionální inovační strategie RIS3 Moravskoslezského kraje.

Každá z těchto koncepcí ať už na úrovni města, kraje či státu vycházela rovněž z analytické práce a také různou měrou zapojovala klíčové aktéry a odbornou i laickou veřejnost do spolupráce. V rámci tvorby analytické části je brána v úvahu existence těchto dokumentů, v řadě případů z nich vychází či na ně odkazuje.

KDO SE ZAPOJIL

Město Ostrava se snažilo během příprav nového Strategického plánu, obdobně jako již v předešlém období, o co největší participaci a transparentnost formou zapojení obyvatel města všech věkových skupin včetně expatů, návštěvníků, klíčových aktérů v území a také externích odborníků se vztahem k Ostravě.

Příprava Strategického plánu do roku 2030 byla realizována pod značkou fajnOVA. Značka fajnOVA zastřešuje proces tvorby i očekávaný cíl strategického plánu. Značka fajnOVA zahrnuje komunikaci i participaci obyvatel, symbolizuje unikátní ostravský přístup k městskému rozvoji obecně. FajnOVA vyjadřuje sounáležitost, a tím vybízí veřejnost k identifikaci s městem a jeho budoucností.

Mezi hlavní vstupy pro analytickou část patří:

- Strategický plán rozvoje města Ostravy na období 2017-2023
- Evaluace Strategického plánu rozvoje města Ostravy na období 2017-2023
- Koncepční a strategické dokumenty na nadnárodní, národní a krajské úrovni
- Tematické koncepční a strategické dokumenty MMO
- Online dotazníkové šetření mezi vedoucími pracovníky MMO
- Online dotazníkové šetření spojenosti s životem v Ostravě pro veřejnost
- Strukturované rozhovory s klíčovými aktéry
- Pocitové mapy
- Pracovní skupiny složené z klíčových aktérů a expertů

Strategický plán rozvoje města Ostravy na období 2017-2023 je stěžejním vstupním dokumentem pro tvorbu Strategického plánu na nové období do roku 2030. Na základě evaluace Strategického plánu pro období 2017-2023 byla ve spolupráci zpracovatele s objednatelem vydefinovaná stěžejní témata a došlo k aktualizaci členění tematických oblastí. Platné tematické koncepční a strategické dokumenty odborů města jsou významným zdrojem analytických vstupů. Nadnárodní a národní dokumenty slouží jako vstupy pro aktuální témata a informační zdroje pro mapování plánované podpory tematických oblastí a aktivit v následujících letech.

Vyhodnocení Strategického plánu 2017-2023 probíhalo každoročně na základě sledování, měření, vyhodnocování a interpretace ukazatelů úspěchu ([fajnOVA – Ukazatele](#) a Příloha č. 5 tohoto dokumentu) a postupu v přípravě a realizaci strategických projektů v každoroční aktualizaci Akčního plánu. Aktivity ze Strategického plánu 2017-2023 byly vyhodnoceny zpracovatelským týmem v rámci tvorby analytické části nové strategie, ověřovány na pracovních skupinách a budou revidovány, doplněny nebo aktualizovány v rámci tvorby návrhové části.

Participativní zapojení veřejnosti, odborníků a klíčových aktérů v průběhu přípravy strategického plánu napomáhá k lepšímu porozumění ve vztahu k potřebám a přáním obyvatel a dalších zúčastněných skupin. Zapojením různorodých skupin lidí do procesu plánování zajišťuje pestrost názorů, zkušeností a perspektiv, což přispívá k větší rozmanitosti a kreativitě v navrhovaných řešeních, které mohou vést k inovativním a udržitelným strategiím pro rozvoj města. Realizace participačních aktivit vytváří prostor pro dialog, vzájemné učení a budování důvěry mezi městem, jeho obyvateli a dalšími zúčastněnými stranami, což přispívá k posílení sociální soudržnosti a společenského kapitálu.

Široká veřejnost byla do procesu přípravy Strategického plánu zapojena prostřednictvím online dotazníku, v jehož rámci mohli nejen obyvatelé, ale i návštěvníci města vyjádřit svou spokojenost s konkrétními oblastmi života v Ostravě. Dotazníkové šetření probíhalo od 6. 3. do 10. 4. 2023. Svůj názor prostřednictvím online dotazníku vyjádřilo celkem 5 190 respondentů. Vzor online dotazníku pro veřejnost obsahující seznam otázek je součástí [Přílohy 1 Vzor online dotazníku pro veřejnost](#).

Obyvatelé města byli zapojeni také prostřednictvím online pocitových map v termínu 17. 4. až 9. 6. 2023, v nichž občané značili konkrétní místa ve městě, kde se cítí dobře a která místa by doporučili návštěvníkům. Dále také značili místa, kde se naopak dobře necítí a která místa by si zasloužila větší pozornost pro svůj další rozvoj. Pocitové mapy vyplnilo celkem 1 655 respondentů, kteří v mapě zaznačili celkem 23 865 bodů.

Participace široké veřejnosti probíhala také prostřednictvím dalších akcí, např. formou diskusí na středních a vysokých školách, účastí na veletrzích, festivalech a dalších významných akcích realizovaných na území města.

Strukturované rozhovory představují vstupy pro Strategický plán, mapující názory a pohledy na Ostravu očima klíčových aktérů pro dané území a také významných odborníků a expertů v různých oblastech. Strukturované rozhovory probíhaly převážně prezenční formou dle předem připraveného dotazníku, jehož podoba je součástí [Přílohy 2 Vzor dotazníku pro strukturované rozhovory](#). Celkem bylo realizováno 80 rozhovorů, z nichž vybrané byly aktivně propagovány na webových stránkách a sociálních sítích fajnOVA. Konkrétní výpis osobností, s nimiž byly strukturované rozhovory realizovány, je součástí [Přílohy 3 Přehled zapojených klíčových aktérů do strukturovaných rozhovorů](#).

Pro tvorbu analytické části Strategického plánu bylo vytvořeno sedm tematických pracovních skupin (složení pracovních skupin je uvedeno v [Příloze 4 Přehled klíčových jednání, pracovních skupin a zapojených expertů](#)). Během procesu přípravy analytické části bylo cílem jejich setkání seznámení se s procesem aktualizace Strategického plánu, představení výstupů z participativních aktivit pro zapojení veřejnosti, ověření vydefinovaných tematických oblastí pro analytickou část a definování bariér rozvoje města, včetně možných řešení pro dosažení cílů do roku 2030.

K Analytické zprávě dále patří několik samostatných, doprovodných dokumentů, které shrnují proces její tvorby a vyhodnocují proběhlé aktivity:

- [Zpráva ze strukturovaných rozhovorů](#)
- [Výsledky on-line dotazníkového šetření](#)
- [Výsledky pocitových map](#)
- [Manažerská shrnutí z pracovních skupin \(pro tvorbu Analytické i Návrhové části\)](#)

JAK ČÍST ANALYTICKOU ZPRÁVU

Analytická část Strategického plánu je rozdělena do 17 dílčích tematických oblastí. Kapitoly jednotlivých oblastí obsahují základní statistické informace a zjištění, včetně souhrnu vstupů k daným oblastem z online dotazníkového šetření, strukturovaných rozhovorů, pocitových map a pracovních skupin. Struktura každé z tematických kapitol je následující:

- Název tematické oblasti
- Hlavní zjištění
- Co říkají tvrdá data?
- Co říkají lidé v online dotazníku?
- Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?
- *Co říkají osobnosti na pracovních skupinách? (pouze u relevantních oblastí)*
- *Co říká o změnách pocitová mapa Ostravy? (pouze u relevantních oblastí)*
- *Jaký vývoj se dá predikovat? (pouze u relevantních oblastí)*
- Vazba na strategické dokumenty
- Infografika

TEMATICKÉ OBLASTI ANALYTICKÉ ZPRÁVY

1. DEMOGRAFIE

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Trend úbytku obyvatel zpomaluje, velkou část úbytku tvoří suburbanizace.
- Počet obyvatel bude patrně nadále klesat.
- Migrace bude pravděpodobně jen korigovat úbytek přirozenou změnou.
- Počet i podíl dětí a adolescentů ještě do roku 2025 poroste, poté však poklesne.
- Počet osob v produktivním věku bude trvale klesat.
- Počet i podíl seniorů významně vzroste, obyvatelstvo města bude stárnout.

Co říkají tvrdá data?

Počet obyvatel v Ostravě se mírně snižuje, důvodem je záporné migrační saldo i přirozený úbytek obyvatel. Na konci roku 2022 žilo v Ostravě celkem 283 504 obyvatel. V porovnání s rokem 2010 se snížil počet obyvatel žijících v Ostravě o 20,1 tis. V důsledku válečného konfliktu na Ukrajině došlo v Ostravě meziročně v letech 2021-2022 k nárůstu počtů obyvatel o 3,7 tis. Výrazněji ve městě ubývá obyvatel ve věku 15-64 let (-30 952 tis. obyvatel od roku 2010). Počet nově narozených dětí každoročně přesahuje 3 tis., v roce 2022 se mírně snížil na 2 940 dětí. V případě obyvatel starších 65 let došlo od roku 2010 k nárůstu o téměř 12 tis., zvýšil se tak průměrný věk obyvatel ze 40,9 let na 43,5 let v roce 2022 (ČSÚ, Veřejná databáze, 2023).

V Ostravě žije přes 20 tis. cizinců. K 31. 12. 2022 bylo v Ostravě evidováno celkem 20 262 cizinců (ke stejnému datu v Ostravě, dle údajů MVČR, žilo 7 618 osob s pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině), z nichž má 31 % trvalý pobyt na území České republiky, zbylá část v ní žije s přechodným pobytem. Převážně se jedná až ze 75 % o občany třetích zemí mimo Evropskou unii. Největší zastoupení mezi cizinci mají občané Slovenska, Vietnamu, Ukrajiny a Polska (SMO, vlastní statistika, 2023).

Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel žijících v Ostravě vzrostl od roku 2011 o 6,5 p.b. Dle Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) žilo v roce 2011 v Ostravě celkem 39 124 obyvatel s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním, což bylo 13 % z celkového počtu obyvatel. Na základě statistického šetření v roce 2021 narostl počet obyvatel s vyšším vzděláním žijících v Ostravě na 46 877, tedy 19,5 % z celkového počtu obyvatel v daném roce (ČSÚ, SLDB, 2021).

Co říká o odchodu z Ostravy online dotazník?

Více než polovina studentů (52 %) po ukončení studií plánuje zůstat v Ostravě anebo Moravskoslezském kraji, v případě stěhování je láká nejčastěji hlavní město Praha, Jihomoravský a Olomoucký kraj. Absolventi středních a vysokých škol se z města stěhují převážně kvůli pracovním příležitostem a vyššímu platovému ohodnocení v jiných městech anebo z důvodu upřednostňování života v menším městě či na vesnici. I přes značné zlepšení kvality životního prostředí a blízkosti Beskyd je kvalita životního prostředí ve městě ve vztahu ke kvalitě ovzduší v porovnání s jinými městy v České republice také častým důvodem stěhování.

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

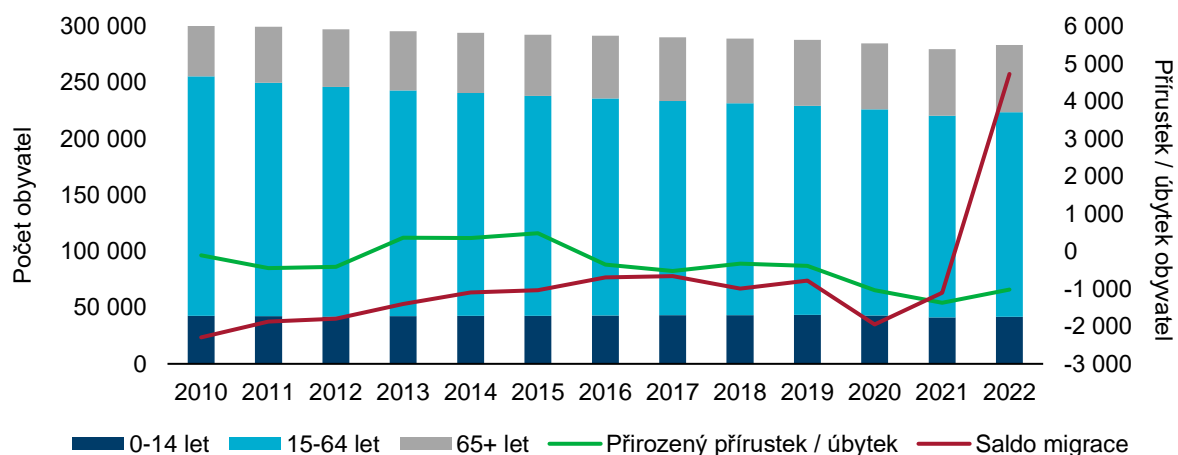
Zastavení odlivu obyvatel je dle respondentů strukturovaných rozhovorů prioritou pro rozvoj Ostravy. Jako častý důvod odchodu bylo označeno, stejně jako v online dotaznících, stěhování se za práci s vyšším platovým ohodnocením a usazení se ve městě, kde daný jedinec chodil na vysokou školu. Jako další důvody dotazovaní uváděli špatné ovzduší či bezpečnost. V rozhovorech zazněla rovněž pozitivní zpráva, a to že 80 % studentů Lékařské fakulty Ostravské univerzity zůstává v Moravskoslezském kraji. Příležitostí pro změnu by dle respondentů bylo přilákání vzdělané pracovní síly z Ukrajiny a Slovenska a nabídka atraktivních bytů či jiných výhod pro vysokoškolské pracovníky či vysoce postavené manažery.

Jaký vývoj se dá predikovat?

Počet obyvatel města Ostravy bude s vysokou pravděpodobností dále klesat. Podle střední varianty prognózy by mělo do roku 2030 dojít k poklesu počtu obyvatel na úroveň 279 tis. osob, tedy rozdíl téměř o 13 tis. oproti roku 2016. To znamená, že v roce 2040 může na území města Ostravy žít mezi 253 tis. a 290 tis. obyvateli, přičemž nejpravděpodobnější hodnota leží přibližně ve středu tohoto intervalu (*Burcin, Kučera a Šídlo, 2018*).

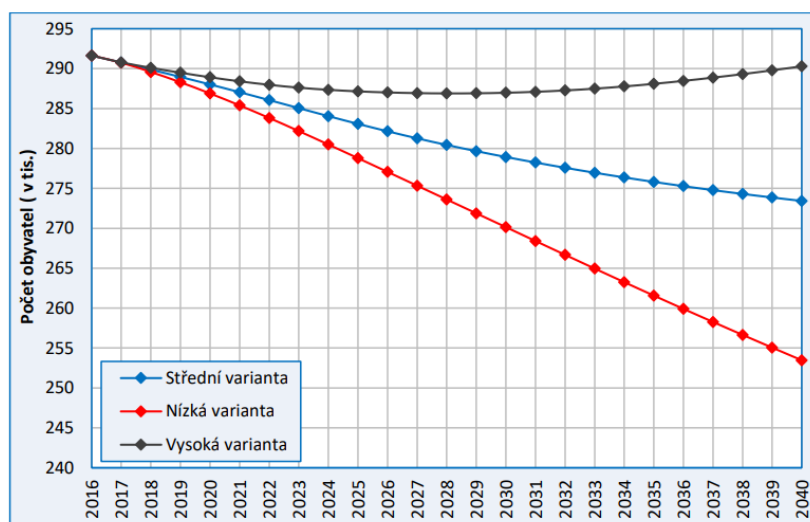
Rychlejšímu poklesu populační velikosti města za očekávaného vývoje přirozené změny může zabránit pouze kladné saldo migrace. Propad očekávané bilance přirozené změny může v případě města Ostravy odvrátit pouze kombinace relativně vysoké plodnosti (kolem 1,7 dítěte na jednu ženu) a z dnešního pohledu velmi vysoké migrační zisky (zhruba 500 osob ročně) spojené s následnou reprodukci. Naplnění tohoto scénáře by mohlo kolem roku 2028 znamenat přechod od ztrát k přírůstkům obyvatelstva. Naplnění takového scénáře by vyžadovalo ročně přibližně 300–400 nových startovacích bytů, ať již zrekonstruovaných nebo nově postavených, a předaných novým nájemníkům, přednostně mladým rodinám (*Burcin, Kučera a Šídlo, 2018*).

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v Ostravě včetně věkové struktury v letech 2010-2022

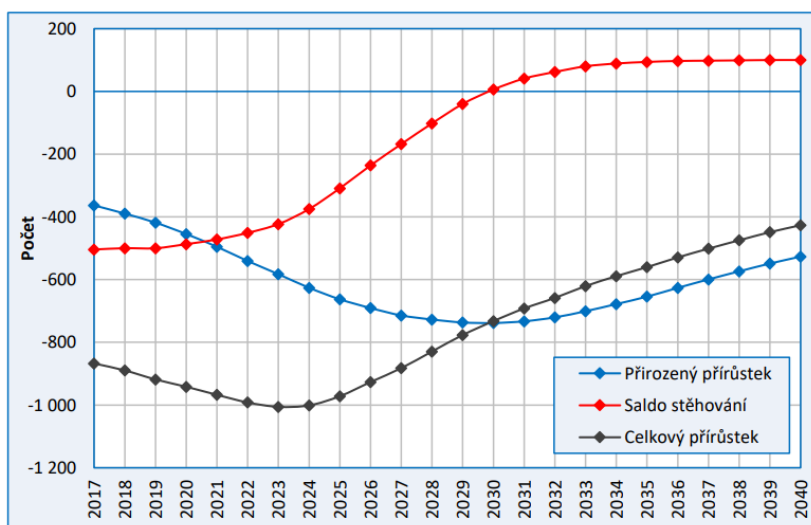
Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze (2023)

Graf 2: Očekávaný vývoj celkového počtu obyvatel statutárního města Ostravy v letech 2016-2040

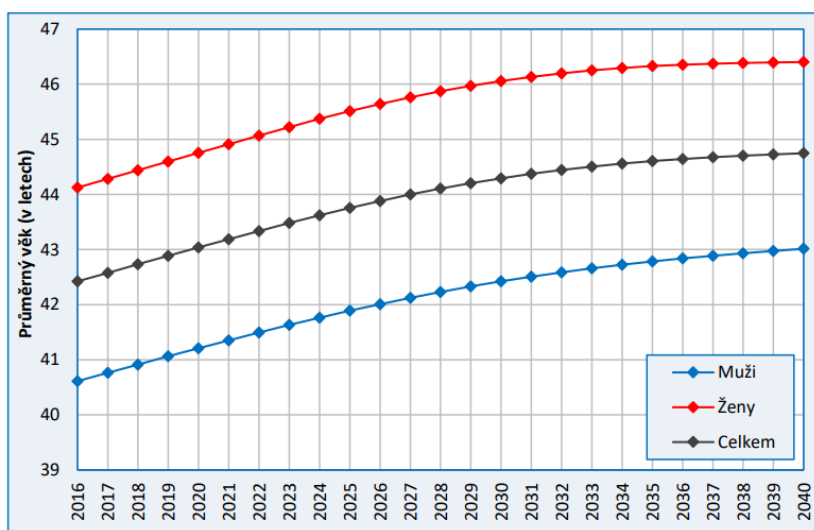
Zdroj: Burcin B., Kučera T. a Šídlo L., Prognóza vývoje počtu a věkové struktury obyvatelstva statutárního města Ostravy na období 2017–2040 (2018)

Graf 3: Očekávaný vývoj bilance obyvatelstva statutárního města Ostravy v letech 2017–2040 (střední varianta prognózy)

Zdroj: Burcin B., Kučera T. a Šídlo L., *Prognóza vývoje počtu a věkové struktury obyvatelstva statutárního města Ostravy na období 2017–2040* (2018)

Graf 4: Očekávaný vývoj průměrného věku obyvatel statutárního města Ostravy v letech 2016-2040 (střední varianta prognózy)

Zdroj: Burcin B., Kučera T. a Šídlo L., *Prognóza vývoje počtu a věkové struktury obyvatelstva statutárního města Ostravy na období 2017–2040* (2018)

2. PLNĚNÍ ROLE METROPOLE

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Ostrava (a v rámci ní městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz) je centrem metropolitní oblasti s bezmála jedním milionem obyvatel. Po Praze je druhou největší sídelní aglomerací České republiky.
- Dle lokalizačních dat mobilních operátorů využívá Ostravu pravidelně více než 600 tis. lidí.
- Za poslední léta lidé vnímají významný posun ve zlepšení kvality života ve městě. Roste i zájem investorů, což svědčí o pozitivní perspektivě a přitažlivosti města.
- Ostrava nicméně stále potřebuje posilovat svou image a zvýšit marketingové úsilí, a to nejen za účelem získávání investorů či významných firem, ale rovněž talentů.
- Talentovaní mladí lidé stále odcházejí a odkládají nebo neplánují návrat do města a regionu. Ostrava ztratila od roku 1989 migrací 30 tis. obyvatel.
- Ostrava uskutečňuje Akční plán naplňování Strategického plánu fajnOVA, který obsahuje mimo jiné 52 vlajkových projektů, které jsou v přípravě, realizaci, nebo jsou již úspěšně dokončeny.
- Je zapotřebí větší přívětivosti k cizincům (např. komunikace a služby v angličtině, možnost integrace s místními obyvateli) a aktivně lákat (nejen) zahraniční odborníky v kooperaci se zaměstnavateli, univerzitami a dalšími institucemi v regionu.
- Více než polovina všech obyvatel, kteří se z Ostravy vystěhovávají, míří do jejího zázemí.

Co říkají data?

Dle lokalizačních dat mobilních operátorů z dubna 2022 využívá Ostravu pravidelně více než 600 tis. lidí, což z města dělá centrum metropolitní oblasti ([pro vymezení viz Strategie ITI Ostravské metropolitní oblasti 2021-2027](#)). Přes 100 tis. lidí dojíždí do Ostravy za prací nebo do škol, dalších více než 200 tis. jezdí do Ostravy méně pravidelně za jiným účelem (zábava, volný čas, nákupy, služby, návštěva úřadů, rodiny, známých apod.). Tato spádovost je poměrově srovnatelná s ostatními největšími českými městy (*O₂ Czech Republic a.s., 2022*).

Počet lidí na území Ostravy v jednom okamžiku se pohybuje od cca 340 tis. v pracovní dny během dne po 250 tis. o víkendu v noci. Dlouhodobě žijících rezidentů je v Ostravě 274 tis. (bez cizinců). Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz se během dne oproti noci co do počtu lidí zvětší více než dvojnásobně (ze 40 tis. na 90 tis. lidí). Jedná se o největší nárůst mezi městskými obvody, což dokazuje, že centrální městský obvod je spádovým jádrem Ostravy i celé metropolitní oblasti. V historickém jádru města (vymezeno stejnojmennou základní sídelní jednotkou) se počet lidí zvětší pětinašobně (ze 3 tis. v noci na 15 tis. ve dne) (*O₂ Czech Republic a.s., 2022*).

Více než polovina lidí, kteří se rozhodnou odstěhovat z Ostravy, se stěhuje do jejího zázemí (obce Vratimov, Frýdek-Místek, Havířov a další obce v nejbližším okolí Ostravy). Konkrétně se dle dostupných dat ČSÚ z roku 2022 jedná o 51 % z celkového počtu vystěhovaných. Pro Ostravu se jedná o důležitou informaci v tom, že tito lidé i nadále využívají služby města (jezdí sem za volným časem, do práce, na nákupy atd.), a tím posilují její roli metropole.

Co říkají lidé v online dotazníku?

Image a vnímání Ostravy se v posledních letech pozitivně proměňuje. Ostraváci hodnotí vnímání města lehce negativněji (59, 2 %) v porovnání s těmi, kteří v Ostravě nežijí (59, 9 %). Vyzdvihují však desítky projektů, jejichž realizace významně pomohla Ostravě v jejím rozvoji a modernizaci. Jak je tedy patrné, je důležité věnovat se image Ostravy nejen navenek, ale také uvnitř města.

Čistá, zelená, moderní, bezpečná a kulturní – taková by dle respondentů měla Ostrava být v roce 2030. Město by se nemělo soustředit pouze na průmyslovou historii, ale na současný a budoucí rozvoj. Je potřeba se zaměřovat na podporu IT, vědy a výzkumu a lákání zahraničních investorů. Obyvatelé města velmi oceňují množství zeleně nejen v podobě parků a lesů, ale také ve veřejném prostoru, např. ve formě květinových výsadeb v ulicích a podél silnic.

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

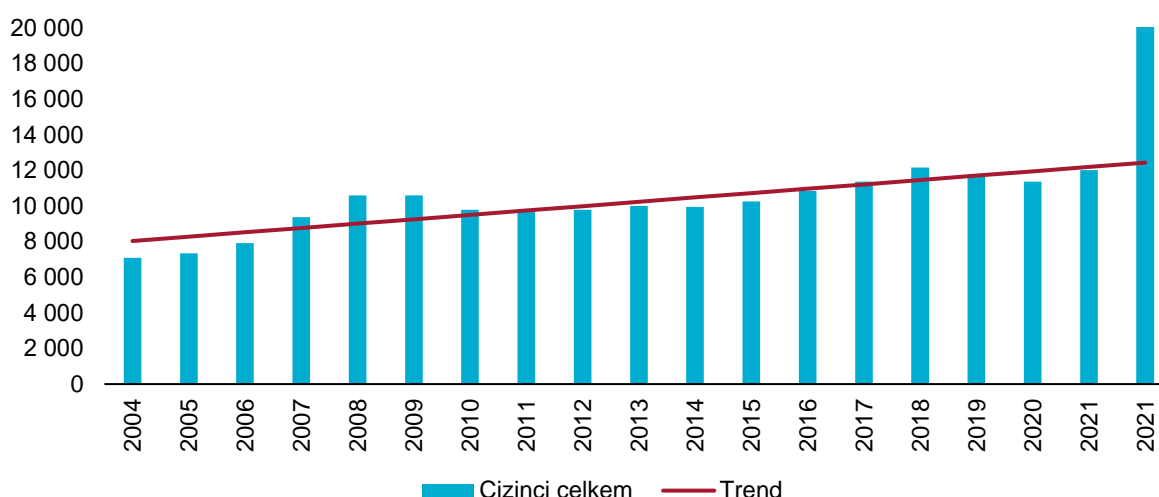
Ostrava je vnímána jako přirozené centrum regionu a má potenciál stát se atraktivním místem k životu. Lidé oceňují fakt, že Ostrava je metropolí se značným potenciálem pro kvalitní život. Srovnávají ji především s Prahou a zdůrazňují výhody, jako nižší jsou náklady na život a menší konkurence pracovních příležitostí. Ostrava potřebuje podporovat univerzity, Expat centrum a investory, aby se dále internacionalizovala. Vznikají zde zajímavé firmy s globálním dosahem a město se přesouvá od automobilového průmyslu ke službám.

Ostrava čelí výzvám, jako je odchod mladých lidí za prací a studiem, nedostatečná diverzita a atraktivita pro cizince či nedostatek lepší dopravní dostupnosti. Mnoho respondentů zdůrazňuje potřebu přilákat významné zaměstnavatele a investory, vybudovat sídla státních orgánů a vylepšit infrastrukturu, jako je letiště. Ostrava by se měla zaměřit na uchopení vlastního jedinečného obrazu a komunikovat jej jako přitažlivou identitu. Zároveň je zásadní pracovat na změně vnímání Ostravy a zlepšit její image jak mezi jejími obyvateli, tak v České republice a v zahraničí.

Vazba na strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- Integrovaná územní strategie Ostravské metropolitní oblasti 2021-2027
- Strategický plán udržitelného rozvoje městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz na roky 2022-2027 s dlouhodobým výhledem do roku 2035 (fajnOVA CENTRUM)

Graf 5: Vývoj počtu cizinců žijících v okrese Ostrava-město v letech 2004-2022

Zdroj: Statutární město Ostrava (2023)

3. SOUDRŽNOST MĚSTA

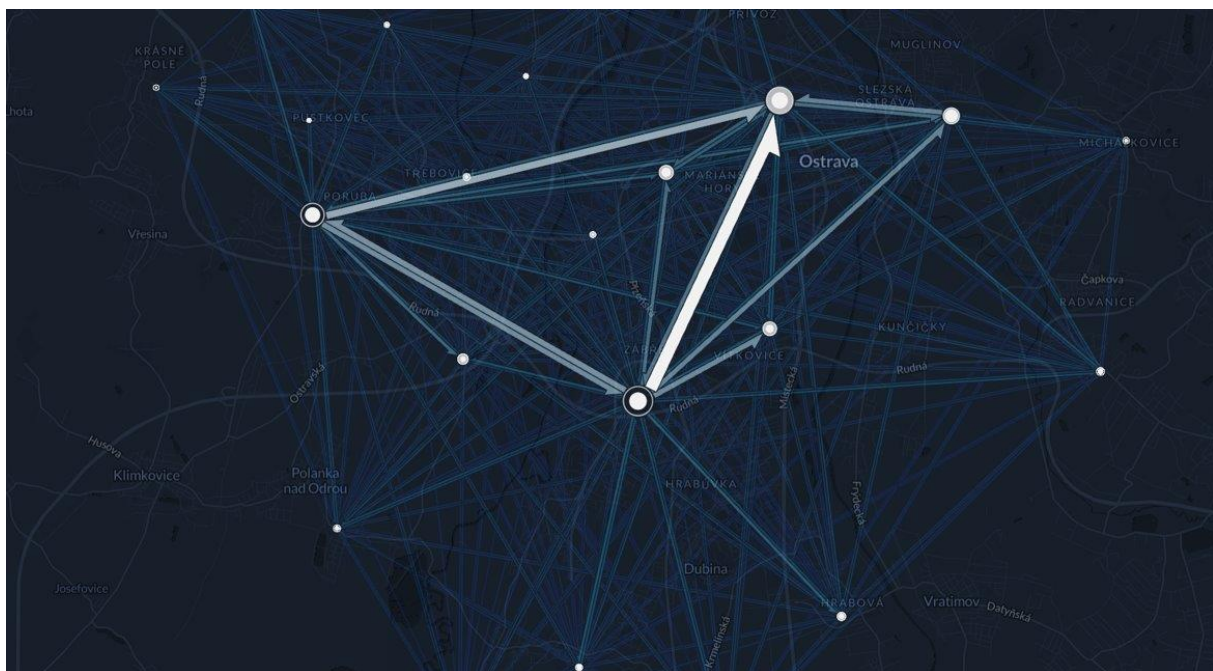
HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Ostrava je ve své sídelní struktuře velmi charakteristická a výrazně se odlišuje od jiných českých i evropských měst. Ostrava má tři přirozená těžiště osídlení, čímž tvoří polycentrickou strukturu osídlení kolem tří jádrových oblastí – okolí historického jádra města v Moravské Ostravě, Ostravy-Jihu a Poruby.
- Území města má plochu, která by mohla pojmout až milion obyvatel. Rozvolněná zástavba, množství proluk, periferních míst a bariér představují hlavní problém při rozvoji města a efektivní údržbě jeho infrastruktury.
- Zvyšování rychlosti a komfortu propojení tří největších městských obvodů (především MHD) je důležité vzhledem k množství cestujících, kteří mezi nimi pravidelně cestují.
- Je potřeba revitalizovat původně nevyužitá území a proluky za účelem propojení urbanizovaných částí města.
- Ze strany MMO i velkých obvodů je poptávka po revizi statutu z pohledu organizačního uspořádání města. Ze strany obvodů je poptávka po větší koordinaci strategických dokumentů z pohledu získávání dotací a potřebě spolupráce mezi obvody při přípravě dotačních projektů.
- V oblasti dopravy je problematická návaznost spojů z některých částí Ostravy.

Co říkají data?

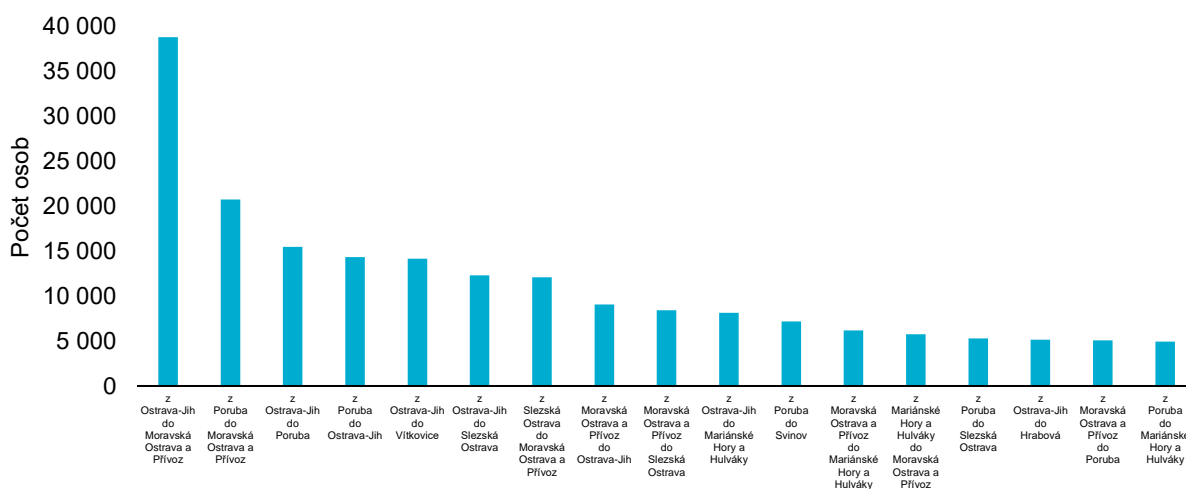
Největší počet obyvatel Ostravy se přesouvá během dne z Ostravy-Jih a Poruby směrem do Moravské Ostravy a Přívozu a také mezi Jihem a Porubou v obou směrech. Tyto čtyři nejvýznamnější proudy zahrnují přes 100 tis. cestujících (během dubna 2022).

Obrázek 1: Lokalizační data přesunu lidí v Ostravě mezi městskými obvody v dubnu 2022

Zdroj: O2 Czech Republic a.s., Lokalizační data zpracována MAPPA (2022)

Graf 6: Lokalizační data přesunu lidí v Ostravě mezi městskými obvody v dubnu 2022 (nejintenzivnější proudy)

Zdroj: O₂ Czech Republic a.s., Lokalizační data zpracována MMO – odborem strategického rozvoje (2022)

Co říkají lidé v online dotazníku?

Volný čas lidé tráví především ve třech největších ostravských obvodech – Ostrava-Jih, Poruba, a především Moravská Ostrava a Přívoz. Více než třetina obyvatel tráví svůj volný čas v centru města (Moravská Ostrava a Přívoz), přestože žijí v jiné městské části. I vzhledem k množství městských obvodů je důležité jejich větší vzájemné propojení s centrem města.

Městská hromadná doprava je jednou z nejlépe hodnocených oblastí života v Ostravě (průměrná spokojenost 66 %). Ostravská veřejná doprava prošla v posledních letech výraznou proměnou, která je příznivě hodnocena nejen občany města, ale také návštěvníky a turisty. Vozový park byl modernizován směrem k větší udržitelnosti a ve všech vozech je možné platit bezkontaktně. Velmi pozitivně je občany města hodnoceno také zazelenění některých úseků tramvajových tratí za účelem odhlučnění.

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Ostrava je vnímána jako síť propojených částí, které nejsou přelidněné a připomínají spíše maloměsta. Tato struktura města je často považována za výhodu, která umožňuje obyvatelům žít v klidnějších periferiích, ale zároveň snadno přistupovat ke službám a aktivitám v centru. Důraz je také kladen na zastavování proluk, což zvyšuje efektivitu a dostupnost městských služeb pro obyvatele a poskytuje také příležitosti pro rozvoj a spolupráci na projektech.

Dalším často zmiňovaným tématem je doprava a infrastruktura města. Zatímco dojezd z okolních obcí do centra města je považován za dobrý, do ostatních částí města, jako je Poruba nebo Ostrava-Jih, je dopravní obslužnost problematická. Ostrava se nicméně pyšní jedním z nejlepších dopravních systémů na světě. Městská hromadná doprava je považována za atraktivní a levnou, avšak je stále nedostatečně využívána.

Ostrava také disponuje volnými prostory a prolukami v centru města, což je vnímáno jako příležitost ve srovnání s jinými městy, kde se často staví na okrajích a na zelených loukách. Existují nicméně také výzvy spojené s rozdíly mezi jednotlivými městskými obvody a nedostatkem pevně daného centra v představách obyvatel, což ztěžuje celkové vnímání a identifikaci města Ostravy.

Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

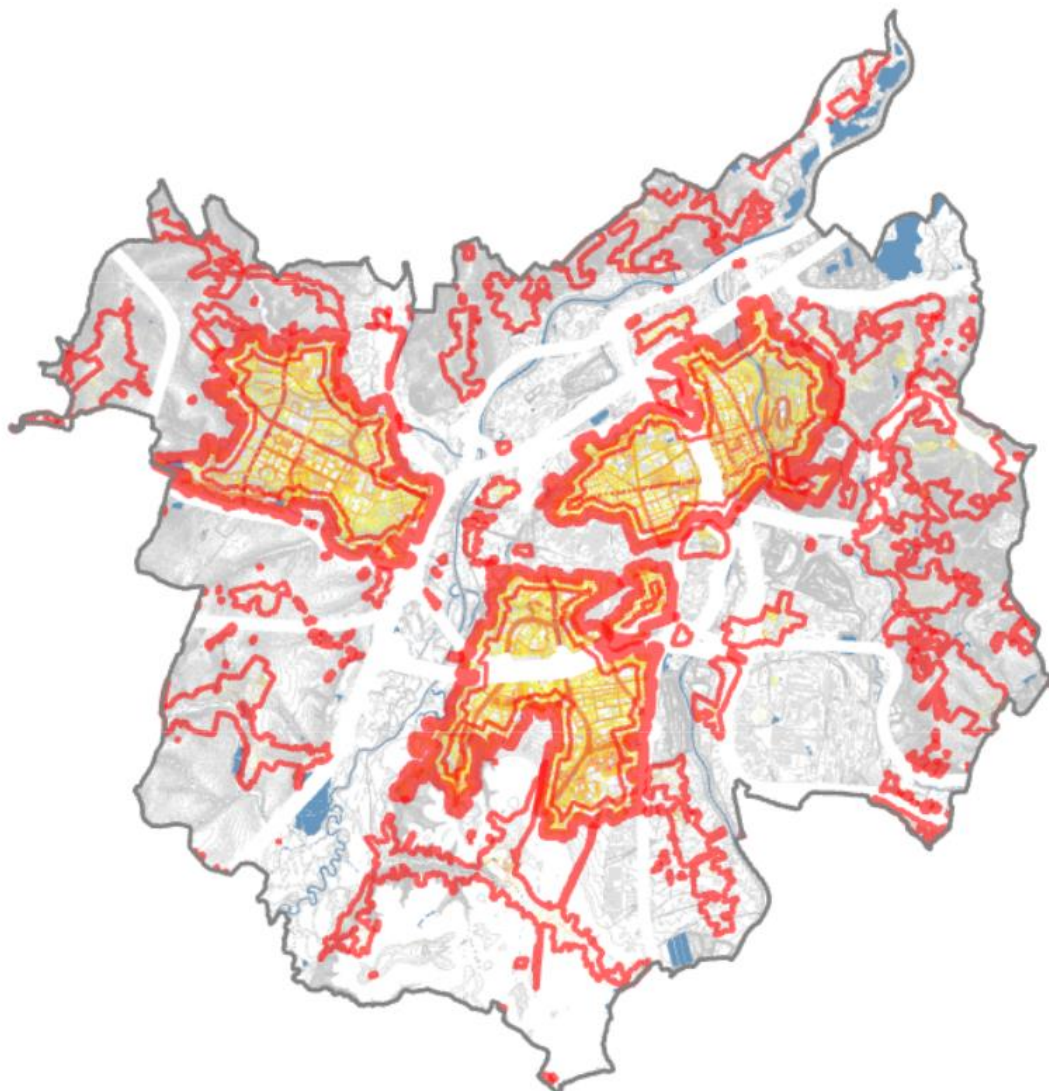
Statut města vznikl v roce 1991, od té doby však nebyla provedena racionalizace, zda jsou kompetence dané statutem nastaveny správně – řešením by byla revize, např. formou interního auditu organizačního uspořádání města. Možným dílčím řešením může být také redukce zastupitelstev malých městských

obvodů. Další alternativou je institucionální rozdělení na malé a velké městské obvody, přičemž velké obvody by fungovaly samostatně a malé jako jeden dohromady.

Ze strany obvodů je poptávka po koordinaci strategických dokumentů. Jde o problematiku prioritizace, kdy je pro města/obvody výhodnější z pohledu získání dotací dát do akčního plánu veškeré projektové záměry, byť nejsou strategické. Problematické v oblasti dotací je pro všech 23 obvodů společné IČO. Je možná spolupráce mezi obvody, ale v praxi je časté riziko konkurence v získávání dotačních příležitostí. Mohlo by dojít k propojení databází města a obvodů, ve velké části agend se totiž město a obvody dublují. To by mělo vést k větší digitalizaci a úspoře peněz, bariérou v této oblasti je však potenciální nezájem o spolupráci.

Propojenost mezi městskými obvody a městem není dostačující. Zazněl požadavek na větší spolupráci se Sbohem starostů, který nyní funguje jako neformální uskupení. V budoucnu by se Sbor starostů měl stát oficiálním poradním výborem zastupitelstva. Dále je zapotřebí větší informovanost mezi městem a obvody o realizaci projektů a zajištění kvalitní a včasné přípravy velkých investičních záměrů.

Obrázek 2: Síť veřejných prostranství

Zdroj: Městský ateliér prostorového plánování a architektury, *Vize prostorového rozvoje Ostravy (2023)*

4. CHYTRÉ MĚSTO

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Město zavedlo řadu online služeb, jako jsou rezervační systémy a platební brány. Město nicméně nemá schválený koncept rozvoje chytrého města a některé digitalizační iniciativy jsou realizovány nekoordinovaně.
- Digitalizace a přechod k online pracovním a výukovým systémům je významně ovlivněna pandemií COVID-19, která tento proces urychlila. Více zaměstnanců vyžaduje flexibilnější přístup k práci a digitalizaci veřejných služeb.
- Dotazníková šetření a strukturované rozhovory ukázaly, že obyvatelé a osobnosti města oceňují snadnou dostupnost a jednoduchost digitálních služeb, jako je bezkontaktní placení v dopravě nebo rezervační systémy veřejných služeb. Na druhou stranu byla kritizována byrokratičnost, nadměrná administrativní zátěž a nízká ochota k inovacím, často spojovaná s generačními rozdíly a nedostatečnou jednotností poskytování informací.
- Osobnosti v rozhovorech oceňovaly vysokou politickou kulturu v posledních letech, absenci skandálů, strategické směřování, spolupráci města s krajem a v neposlední řadě realizaci projektů a koordinovaných aktivit, komunikovaných či realizovaných pod značkou fajnOVA.

Co říkají data?

Vedle dynamického vývoje v oblasti digitálních a mobilních technologií, urychlila výraznou změnu v digitalizaci ve všech oblastech života také pandemie COVID-19. Připojování online k výuce, k zaměstnání a nutnost vybavit organizace hardware a software řešeními umožňujícími komunikaci a práci na dálku ovlivňuje doposud pracovní a společenské trendy. Více a více zaměstnanců vyžaduje flexibilnější přístup k zaměstnání a současně s tím i digitalizaci veřejných služeb a jejich inovace.

Město v posledních letech zprovoznilo pro řadu svých agend rezervační online systémy (vyřízení osobních dokladů, dopravně správních činností apod.), online platební brány (mj. platba za odpady) či elektronické přihlašování (např. do mateřských škol). Zpřístupnilo také řadu dat dostupných např. prostřednictvím portálu opendata.ostrava.cz, kde v rámci zvyšování transparentnosti úřadu nabízí tzv. „klikací rozpočet“, přístup k registru smluv, odkazuje na usnesení rady a zastupitelstva města (a vysílá zasedání zastupitelstva v přímém přenosu online).

Ostrava jako první město v České republice a druhé město po Londýně zavedlo v roce 2016 komplexní systém bezkontaktního placení jízdného ve vozidlech hromadné dopravy, který automaticky vyhodnocuje počet jízd v daném dni a odbourává nutnost tisknout papírové jízdenky. Soukromé společnosti zavádějí nová řešení, jako je chytré měření ve vodoměrech, online zásilkové služby, aplikace pro dopravu a mobilitu, rozvoz jídel apod.

Magistrát města Ostravy a úřady městských obvodů využívají informační systémy a aplikace, např. ekonomický systém GINIS, elektronické spisové služby (eSpis) pro tvorbu podkladů pro jednání orgánů města a městských obvodů, agendové moduly systému Radnice VERA nebo personální systém VEMA a další. Ty jsou společné jak pro statutární město Ostravu, tak pro městské obvody. Některé aplikace jsou specifické podle potřeb jednotlivých úřadů a agend, jako například mobilní aplikace SOCIOPOINT sloužící k nalezení řešení nepříznivých sociálních situací.

K vysokorychlostnímu internetu bylo v roce 2021 v Ostravě připojeno 34,1 % obyvatel, v Moravskoslezském kraji 29,2 %. Celkově v roce 2021 bylo v České republice připojeno k internetu s běžným datovým přenosem 83,4 % domácností, v Moravskoslezském kraji bylo k internetu připojeno 84,2 % domácností, data o samostatném městu Ostrava nejsou k dispozici (ČSÚ, *Veřejná databáze, 2023*).

Město nemá schválený koncept rozvoje chytrého města ani specializované pracoviště pro rozvoj digitálních technologií a kompetencí pro práci s daty v duchu konceptu Smart Cities po vzoru Prahy (Operátor ICT) nebo Plzně (Správa informačních technologií). Město je zakladatelem a vlastníkem společnosti OVANET a.s., která je klíčovým dodavatelem základních ICT služeb. Městský ateliér prostorového plánování a architektury, odbory magistrátu a městských obvodů a další pracoviště

rozšiřují portfolio dostupných dat a jejich vizualizací za účelem kvalifikovaných rozhodnutí. Různá další dílčí řešení jsou realizována nekoordinovaně a nacházejí se od pilotní nebo ověřovací fáze až po fázi provozu a realizace.

Co říkají lidé v online dotazníku?

Digitalizaci úřadu a elektronické systémy pro jednodušší vyřízení běžných agend od online rezervačních systémů a přihlašování k poplatkům či jejich úhradu oceňovali obyvatelé v dotazníkovém šetření pozitivně. Bezkontaktní placení ve veřejné dopravě je vnímáno jako etalon digitalizace veřejných služeb ve městě. Kvalita služeb poskytovaných Magistrátem města Ostravy a úřady městských obvodů je také hodnocena spíše pozitivně (průměrná spokojenost 58 %).

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Podle respondentů byli hlavními hybateli města politici, kteří se snažili a věřili v možnost pozitivních změn. To je vítáno jako projev strategického a vytrvalého uvažování. Akcentována byla potřeba pokračovat v realizaci plánovaných aktivit a projektů, jejich sledování a vyhodnocování. Osobnosti kladně hodnotily jasně zformulovaný strategický plán, který se město snaží naplňovat. Ocenily, že nejde jen o teoretický nástroj, ale agendu, kterou reprezentuje řada realizovaných projektů. Pozitivně byl ohodnocen rovněž směr, který byl plánem pod značkou fajnOVA udán. Dotazovaní se shodovali, že jakékoliv změny mají probíhat řízeným způsobem.

Politické vedení města bylo podle respondentů v posledních osmi letech progresivní a inspirativní. Primátor Tomáš Macura sklízel od osobností uznání za otevřený přístup. Jeho schopnost komunikovat s lidmi, ať už na ulici nebo v rámci samosprávy, byla pro město a její image novým impulsem. Velmi pozitivně byl hodnocen vztah mezi hejtmanem Moravskoslezského kraje a primátorem Ostravy, kteří pomohli posunout společně věci ve městě a v kraji. Město bylo podle respondentů dobře vedeno, bývalé vedení je v očích osobností v Ostravě úzce spjaté s pozitivně vnímanými strategickými projekty, bez podpory vedení města by nevznikla řada míst, organizací a projektů. Respondenti oceňují, že vedení města zvládlo vést Ostravu bez skandálů a zavedlo vysokou úroveň politické kultury.

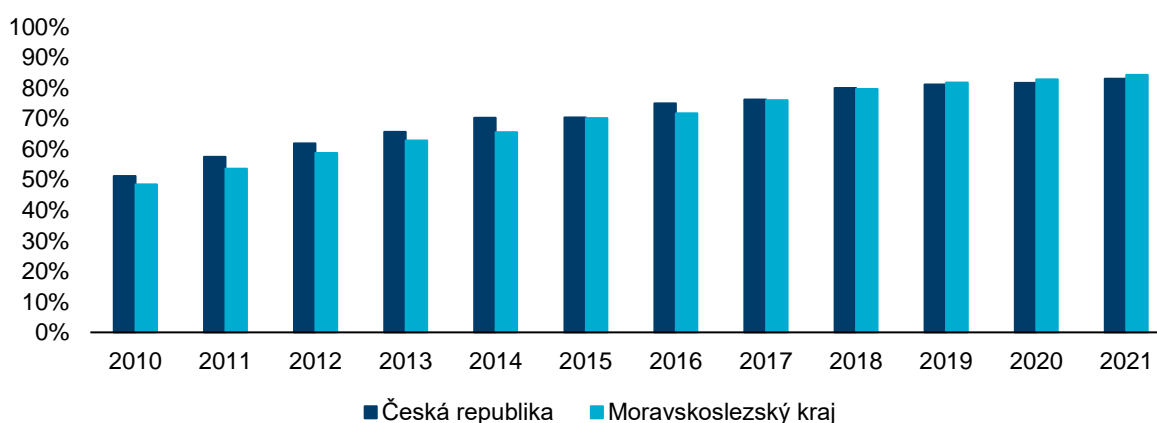
Také mezi osobnostmi zazněla výrazně pozitivní reflexe směrem k bezkontaktnímu odbavování v hromadné dopravě, k jednoduchosti nákupu jízdy v rámci služby sdílených kol a koloběžek, existenci rezervačních systémů veřejných služeb, včetně rychlých online plateb.

Na druhou stranu je často zdůrazňována byrokratičnost, nadměrná administrativní zátěž a nízká ochota k inovacím, kde jako jedna z hlavních příčin byly uvedeny mimo jiné generační rozdíly. Výhrady zazněly také směrem k nejednotnosti poskytování informací a někdy také i nejednotnosti komunikace úřadu.

Vazba na strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- RIS3 strategie Moravskoslezského kraje

Graf 7: Domácnosti s vysokorychlostním připojením k internetu 2010-2021

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze (2023)

5. ŽIVÉ CENTRUM MĚSTA

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Počet obyvatel žijících v historickém jádru města se na rozdíl od celkového počtu obyvatel městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz za poslední roky zvyšuje.
- Centrum města se nachází v městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Právě zde tráví svůj volný čas nejvíce obyvatel z celé Ostravy. Další oživení a rozvoj této části Ostravy je prioritou pro většinu z těchto lidí.
- Městský obvod rozvíjí centrum města také pomocí strategického plánu fajnOVA CENTRUM, který obsahuje konkrétní typová opatření na oživení centra, např. společný marketing místních podnikatelů, dočasné využívání prázdných nemovitostí nebo uplatňování principů promyšleného designu při rekonstrukcích a údržbě veřejných prostranství.
- Město postupně reaguje na podněty obyvatel, kromě jiného i z pocitových map, a pracuje na lepším napojení centra města směrem do Dolní oblasti Vítkovice (lávka přes Ostravici, čtvrť Pod Žofinkou), na Slezskou Ostravu (zklidnění Bohumínské ulice) a na sídliště Fifejdy a Šalamouna (zastřešená galerie na ulici Místecké, revitalizace Náměstí republiky) atd.

Co říkají data?

Historické centrum Ostravy, nacházející se v okolí Masarykova náměstí, se dlouhodobě potýká s problémem tzv. vyliďňování – prázdné ulice a náměstí, nedostatek lákadel pro návštěvníky apod. Jedním z ukazatelů, který názor vyliďňování centra popírá a naopak ukazuje, že tato část města ožívá, by mohl být vyšší počet lidí, kteří tráví čas v ulicích, na náměstích, v restauracích a obchodech v centru. V roce 2022 mělo v historickém centru města bydliště 5 511 obyvatel, což je téměř o 30 % více, než tomu bylo v roce 2016 (4 286 obyvatel v roce 2015).

Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz se během dne oproti noci co do počtu lidí zvětší více než dvojnásobně (ze 40 tis. na 90 tis. lidí), Jedná se o největší nárůst mezi městskými obvody, což dokazuje, že centrální městský obvod je spádovým jádrem Ostravy i celé metropolitní oblasti. V historickém jádru města (vymezeno stejnojmennou základní sídelní jednotkou) se počet lidí zvětší pětinašobně (ze 3 tis. v noci na 15 tis. ve dne) (*O2 Czech Republic a.s., MAPPA, 2022*).

Centrální městský obvod má Strategický plán udržitelného rozvoje městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz na roky 2022–2027 s dlouhodobým výhledem do roku 2035, který je komunikován pod značkou fajnOVA CENTRUM a navazuje na Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy na roky 2017-2023 (fajnOVA). V roce 2023 byl plán doplněn o výstupy z rozšiřující studie k oživení historického jádra městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz po období pandemie. Jedním ze strategických cílů tohoto dokumentu je posílení role a funkce obvodu jako centra města a regionu, přičemž typovým opatřením v rámci tohoto strategického cíle je oživení historického jádra a veřejného prostoru (*MOB Moravská Ostrava a Přívoz, Strategický plán, 2022*).

Součástí rozšíření fajnOVA CENTRUM je také Studie proměny maloobchodu a služeb v historickém jádru města Ostravy, dle které je patrné, že se na stav maloobchodu v centru významně podepsal vliv pandemie COVID-19, který vedl ke změnám a prudkému nárůstu počtu prázdných maloobchodních jednotek. Výstupem studie je mj. i to, že historické jádro města by se mělo profilovat a plnit funkce nákupní a gastronomické lokality. Vést k tomu může třeba i společný marketing místních podnikatelů (*MOB Moravská Ostrava a Přívoz, Strategický plán – Příloha 10, 2022*).

Pokračuje výstavba a rekonstrukce rezidenčních budov v centru – konkrétně se v posledních letech jedná o rekonstrukci objektu na ulici Střelniční, výstavbu nového bytového domu na ulici Janáčkova a rezidence Nové Lauby, jakožto zástavby proluky v centru města. V této oblasti bydlení je potřeba zaměřit se na všechny cílové skupiny obyvatel, neboť jak je patrné z informací a dat fajnOVA CENTRUM, zejména mladí obyvatelé, kteří chtějí založit rodinu, nemohou najít vhodné bydlení, a odcházejí proto do zázemí města.

Co říkají lidé v online dotazníku?

Volný čas lidé tráví především v centru města. Z výsledků dotazníkového šetření je patrné, že nejvíce obyvatel tráví svůj volný čas (mimo čas strávený doma a v zaměstnání) v městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz (jedná se o 35 % respondentů), s předpokladem, že se jedná o část Moravská Ostrava, a tím pádem ve většině případů v přímém centru města.

Lidé chtějí podporovat oživení centra města a jeho rozvoj. Z odpovědí na otázku „Kdybyste byl/a primátorem města Ostravy s neomezeným rozpočtem, jaký jeden projekt byste realizoval/a?“ je patrné, že stav centra města je stále aktuální. Odpověď zahrnující oživení centra města v různých podobách a návrhy projektů pro centrum města se zde totiž objevuje velmi často, stejně jako projekty na téma propojení DOV s centrem města, zastavování proluk anebo vytvoření centra města bez automobilů.

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Stejně jako z dat a výsledku dotazníků, tak i ze strukturovaných rozhovorů s osobnostmi města je patrné, že centrum města je rozporuplné téma, kde zhruba polovina respondentů více méně pozitivně hodnotí jeho aktuální stav a změnu oproti rokům předchozím, ale na druhou stranu je zde stále velké množství názorů, že centrum města je vylidněné a prázdné.

Jednou z největších radostí, kterou lidé v centru zmiňují, je rekonstrukce budovy jatek, dále je to úprava Havlíčkova nábřeží u řeky Ostravice a plánované úpravy budovy bývalého obchodního domu Ostravice a areálu Černé louky, které oživují centrum a dávají mu novou tvář. Dalším pozitivním jevem je vznik mnoha zajímavých gastro podniků, které nabízejí skvělé jídlo a pití. Centrum Ostravy se nyní posouvá vpřed, získává nové funkce a nabízí podněty, které přilákají lidi, aby přijeli a zůstali. Tímto způsobem se mění jeho význam z komerčního prostoru na centrum služeb. Je zde potenciál stát se atraktivním místem pro obyvatele i návštěvníky.

Druhým nezanedbatelným názorem je, že oživení centra je viditelné, ale posun stále není takový, aby uspokojil všechny jeho uživatele. Chybí živé ulice s obchody, které by přilákaly lidi. Mnoho obchodů se shluklo do obchodních center v jiných částech města, což vede k tomu, že obyvatelé z jiných městských obvodů nemají potřebu cesty do centra. Dalším problémem je prázdné a "mrtvé" Masarykovo náměstí, které odrazuje návštěvníky. Centrum není vnímáno jako skutečné centrum města, a tak obyvatelé okolních měst nemají důvod sem jezdit. Centrum trpí nedostatkem života a potenciál se přesouvá na Novou Karolinu. Vylidněné prostory centra jsou důsledkem rozparcelování vlastnictví a nedostatku podpory neformálních subjektů, které by mohly přispět k jeho oživení. Jednou z příčin bylo i ukončení fungování kulturního centra Cooltour, který na sebe jako sněhová koule nabaloval kulturu a neformální subjekty. Schází podpora těchto neformálních hráčů, kteří mohou proměnit prostředí kolem sebe. Dále se objevují stížnosti na nedostatek studentského života v centru a problém s bydlením, který souvisí s privatizací bytového fondu a přítomností prázdných budov. Tyto aspekty představují výzvy, kterým čelí centrum Ostravy.

Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

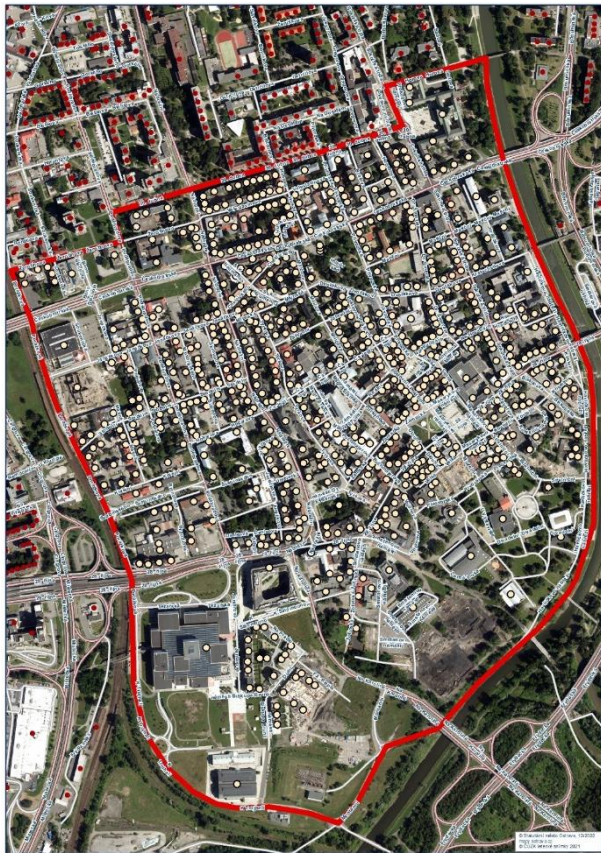
Napříč pracovními skupinami bez ohledu na jejich zaměření zaznívalo, že cílem strategického plánu by mimo jiné mělo být právě i oživení centra města, které je v současné době výrazně podfinancováno, z pohledu údržby veřejného prostranství i obecné podpory aktivit zde se odehrávajících.

Co říká o změnách pocitová mapa Ostravy?

Výsledky pocitových map (2023) jasně ukazují na to, která místa jsou v rámci centra pozitivně hodnocena (místo, kde se lidé cítí dobře). Konkrétně se jedná o Komenského sady a na ně volně navazující Havlíčkovo nábřeží, které v poslední době prošlo podstatnou změnou a stalo se v centru města velmi navštěvovaným místem. Naopak stále (ve srovnání s pocitovou mapou z roku 2016) negativně, je jako místo, kde se lidé dobře necítí, hodnoceno okolí mostu Miloše Sýkory, což je bohužel stále jedna z hlavních vstupních bran do samotného centra města. Velmi negativně je také hodnoceno okolí Frýdlantských mostů, které jsou také vstupní bránou do celé Ostravy i samotného centra a, i když nejsou jeho přímou součástí, tak jej výrazně ovlivňují. Samotné centrum je respondenty v rámci pocitových map hodnoceno jako oblast, která by se měla dále rozvíjet, a je tedy vnímána jako místo s potenciálem, který však není dostatečně naplněn.

Vymezení centra města je zobrazeno na následující mapě. Jedná se o část městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz.

Obrázek 3: Vymezení historického centra města Ostravy (aktuální stav k roku 2022)

Zdroj: Statutární město Ostrava, vlastní zpracování (2022)

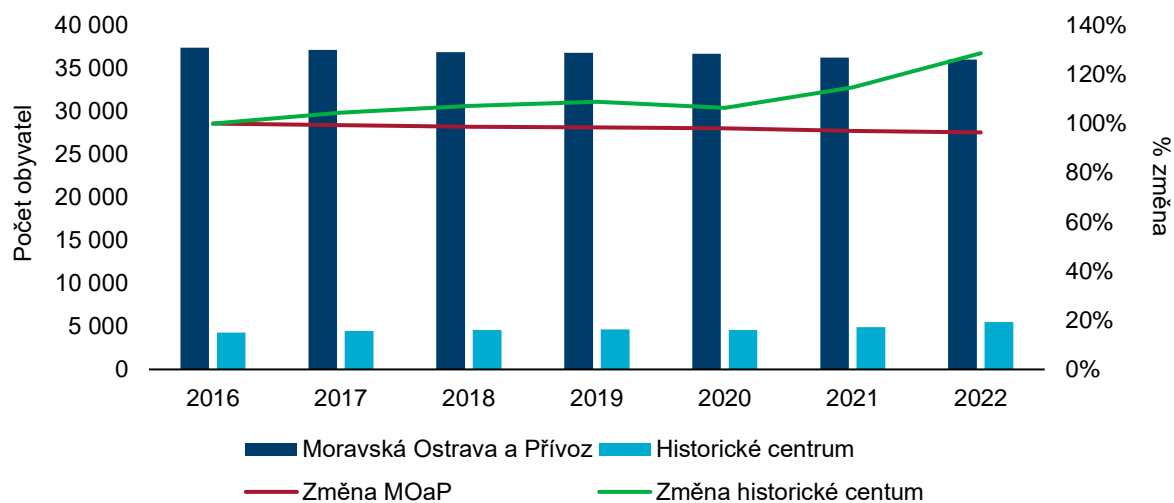
Jaký vývoj se dá predikovat?

Zatímco v celé Ostravě, včetně městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, počet obyvatel trvale klesá, tak v samotném vymezeném centru města je trend opačný a mezi roky 2016 a 2022 se počet obyvatel zde bydlících zvýšil o téměř 30 %. Vzhledem k práci na ožívování centra města, nové výstavbě a rekonstrukci bytových domů, ale i veřejných a kulturních budov, se dá očekávat, že tento trend bude pokračovat a počet obyvatel dále poroste.

Vazba na strategické dokumenty:

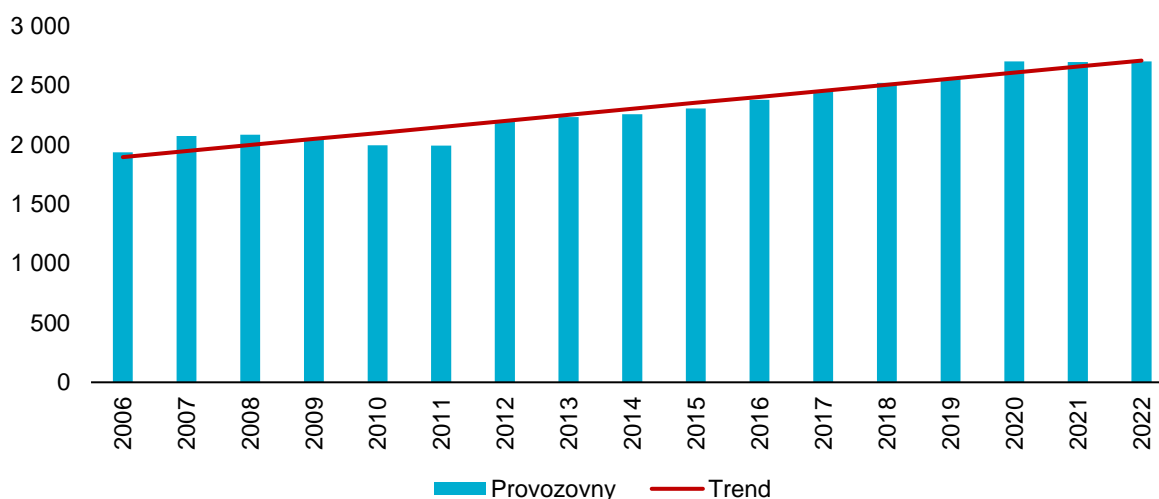
- Strategický plán udržitelného rozvoje městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz na roky 2022-2027 s dlouhodobým výhledem do roku 2035 (fajnOVA CENTRUM)

Graf 8: Počet obyvatel v historickém centru Ostravy v porovnání s městským obvodem Moravská Ostrava a Přívoz v letech 2016-2022

Zdroj: Statutární město Ostrava (2023)

Graf 9: Počet podnikatelských provozoven v historickém centru města v letech 2006-2022

Zdroj: Statutární město Ostrava (2023)

6. RŮST PODNIKAVOST, ZAHÁJENÍ A ROZVOJ PODNIKÁNÍ

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Největší nárůst aktivních podnikatelů (ať už fyzických nebo právnických osob) byl zaznamenán mezi lety 2018-2021, kdy pokaždé meziročně vzrostl o více jak 1 000 subjektů. Data za období 2021-2022 ukazují výrazné zpomalení růstu (o 50 % a více v závislosti na konkrétní metrice).
- V přepočtu aktivních živností na 1 000 obyvatel je pak Ostrava pod průměrem ČR a předposlední.
- Obyvatelé Ostravy mají nižší motivaci zakládat vlastní podnikání, často díky neznalosti podnikatelského prostředí nebo strachu z neúspěchu.
- Pracovní skupiny pro podnikání v Ostravě navrhují více edukace v oblasti podnikání a zjednodušení byrokracie pro podnikatele.

Co říkají data?

Celorepubliková data ukazují, že vývoj počtu nových podnikatelů byl konzistentní a lze z něho odvodit trend stálého, relativně lineárního růstu. V roce 2022 a v první polovině roku 2023 však zejména živnostenské podnikání zaznamenalo turbulentní výkyv. Celkově totiž v ČR cca 77 000 lidí začalo podnikat na živnostenský list, což je největší nárůst od roku 2011. Zároveň ale také platí, že cca 78 000 lidí své podnikání v prvním čtvrtletí roku 2023 ukončilo. Za jeden z významných faktorů skokového přírůstku je považována obecná změna paradigmatu zaměstnání, kdy jedním z důsledku pandemie je větší volnost v místě výkonu práce. Druhým faktorem může být ekonomická krize. Kombinace těchto a dalších faktorů často vedla k založení živnosti a přechodu do tzv. „švarcsystému“. Často se tedy nejedná o podnikatele v pravém slova smyslu. Naopak na velkém výkyvu ve smyslu rušení živnostenských oprávnění se projevila nejen ekonomická situace, ale velkou měrou také zavedení povinných datových schránek. Z velké části se tak jednalo o rušení již neaktivních živnostenských oprávnění (ČSÚ, *Veřejná databáze, 2023*).

Ani tento fenomén však městu Ostrava příliš nepomáhá. Největší nárůst aktivních podnikatelů (ať už fyzických nebo právnických osob) byl zaznamenán mezi lety 2018-2021, kdy pokaždé meziročně vzrostl o více jak 1 000 subjektů. Data za období 2021-2022 ukazují výrazné zpomalení růstu o 50 % a více v závislosti na konkrétní metrice (ČSÚ, *Veřejná databáze, 2023*).

V přepočtu aktivních živností na 1 000 obyvatel je Ostrava předposlední v žebříčku českých měst, a tedy významně pod průměrem ČR. Pokud vezmeme v potaz všechny ekonomicky aktivní subjekty (tedy i různé formy obchodních společností) je situace obdobná (ČSÚ, *Veřejná databáze, 2023*).

Přestože data nemusí na první pohled vypadat pozitivně, celkový trend pozitivní je. Při porovnání krajů byl Moravskoslezský dříve na 14., tedy posledním, místě v počtu podnikajících subjektů na obyvatele. Nyní je 13. a právě Ostrava má na tomto zlepšení největší podíl. Počet podnikatelů a podnikatelských subjektů roste, byť pomalejším tempem (ČSÚ, *Veřejná databáze, 2023*). Je zde ale potřeba přihlídnout k ekonomické krizi způsobené pandemií, částečně i k pandemii samotné. Takovéto okolnosti růst podnikavosti i podnikání přímo a nepříznivě ovlivňují.

V aktuálním období strategického plánu rozvoje města se podařilo aktivovat a více propojit podnikatelskou komunitu a také vybudovat základy ekosystému pro podporu podnikání i podnikavosti. Značný podíl na tomto má Moravskoslezské inovační centrum, jehož je město Ostrava akcionářem. MSIC se daří pečovat především o firmy s nadnárodními ambicemi a přesahem a těmto firmám poskytuje v Ostravě nejen fyzické zázemí, ale také řadu podpůrných služeb. Ostrava finančně podporuje také Impact Hub Ostrava. Tento subjekt od roku 2014 poskytuje zájemcům o podnikání a začínajícím podnikatelům konzultace a částečně také zázemí. Obě služby (a další) jsou od roku 2023 díky financování městem poskytovány zdarma nebo se značným zvýhodněním. Tato podpora je poskytována také studentům a studentským týmům či fiktivním firmám, a je tak zprostředkovaně aktivitou města podporující podnikavost. Za podpory města proběhl také Řemeslný akcelerační program. Vysoká škola báňská podporuje dlouhodobě začínající podnikatele mimo jiné prostřednictvím programu Green Light.

Co říkají lidé v online dotazníku?

Obyvatelé Ostravy mají nižší motivaci zakládat vlastní podnikání. Z online průzkumu vyplynulo, že 61 % respondentů v minulosti nepodnikalo a ani o podnikání jako o své hlavní ekonomické činnosti neuvažuje. To svědčí o nízké motivaci či většinově přetrvávajícím „zaměstnaneckém nastavení“. Nicméně na otázku: „Proč jste podnikat nezačali anebo podnikat přestali?“ respondenti často odpovídali, že podnikají při zaměstnání, nejedná se tak o hlavní činnost. To potvrzuje, že pro ty, kteří o podnikání uvažují, je to nyní v mentálním nastavení spíše způsob, jak si přivydělat či monetizovat své koníčky při relativním pocitu bezpečí v zaměstnání. Právě pocit finanční nejistoty a riziko spojené s podnikáním byl totiž dalším nejčastěji zmiňovaným důvodem, proč nepodnikat vůbec. Respektive ne v případě, kdy by se jednalo o jediný zdroj příjmů. Při pohledu na odpovědi jednotlivých věkových skupin se ale ukázalo, že zejména u věkové skupiny 18-35 let podnikatelský potenciál je. Často se totiž objevovaly komentáře, které naznačují, že překážkou bývá spíše neznalost podnikatelského prostředí, nedostatek informací, pocit nekompetentnosti nebo strach z neúspěchu, nikoli finanční krach nebo nezáměr o podnikání. U dalších věkových skupin se objevuje častěji spíše obava z byrokracie a finanční nestability. Celkem 49 % dotázaných (kteří odpověděli, že aktivně podnikají) pak odpovědělo, že neví o možnostech podpory podnikání, které poskytuje město Ostrava, a rádi se o nich dozví. Tyto informace jasně ukazují na potřebu větší edukace v oblasti podnikání, ať už přímo na školách, nebo pomocí jiných nástrojů podpory podnikavosti, ve smyslu rozvoje podnikavého myšlení. Jakkoli město nemůže ovlivnit zejména daňovou a jinou legislativu, obavu ze složité byrokracie může postupně vyvracet například optimalizací a zjednodušením vlastních vnitřních procesů při podávání žádostí souvisejících s podnikáním nebo pronájmem městských prostor pro tyto účely.

Meziročně si Ostrava v počtu aktivních ekonomických subjektů na 1 000 obyvatel v ORP nepatrně polepšila o dva body, a posunula se tak o jednu příčku nahoru mezi srovnávanými městy oproti datům za rok 2021. V počtu aktivních živností na 1 000 obyvatel zůstává pozice nezměněna, avšak je znát nepatrný růst. Pozitivní trend zmiňovaný výše je tedy potvrzen (viz tabulka 3 níže), tempo je však velmi pozvolné.

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Z hloubkových rozhovorů vyplynulo, že v Ostravě dochází k růstu podnikání a postupnému posunu od zaměstnanecké kultury na podnikatelskou. Vzniká řada zajímavých podniků s inspirací ze zahraničí, převážně v oblasti gastronomie, což má pozitivní vliv na příjezdovou turistiku. Roste také počet menších a středních firem. Kladně hodnocené je podnikatelské prostředí v Ostravě, networking a sdílení pozitivních i negativních zkušeností mezi podnikateli. Za pozitivní byl označen také větší potenciál pro založení podnikání ve srovnání s jinými městy, a to díky menšímu konkurenčnímu prostředí a větší podpoře ze strany města. Mezi negativními ohlasy zazněly problémy spojené s dlouhými čekacími lhůtami pro získání povolení a nedostatek informací pro založení podnikání z administrativního hlediska. V budoucnu by se dle respondentů měla Ostrava zaměřit na rozvoj podnikání s větší přidanou hodnotou, internacionalizaci v podnikání či zapojení do mezinárodních sítí.

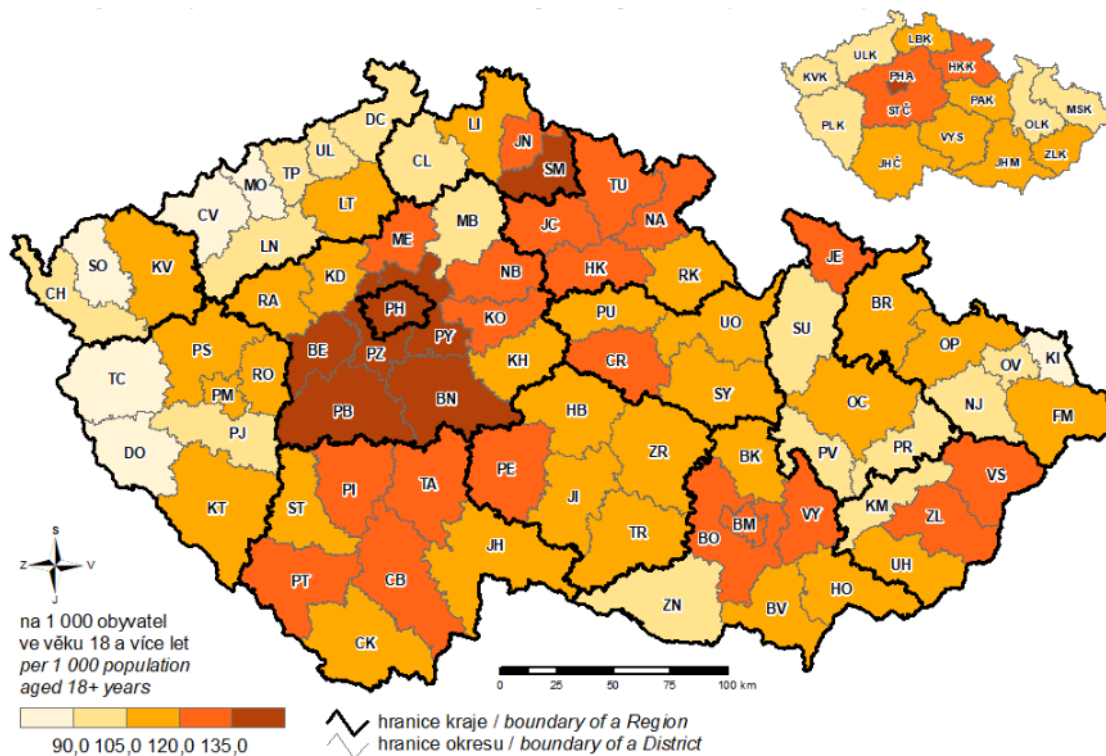
Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

Dle pracovní skupiny pro podnikání je Moravskoslezský kraj ovlivněn historií, kdy dlouhodobě jasně dominovala poptávka výrobních firem po dělnických profesích. Práce, byť těžká a mnohdy nekvalifikovaná, v regionu byla, zaměstnanecký „mind set“ zůstal zakořeněn a často přetrvává v rodinách mezigeneračně, a proto je zde poměrně málo podnikavých lidí. Zazněla výzva k větší podpoře podnikavosti a podnikání ve školách. Studenti v této oblasti nemají dostatečné znalosti a zkušenosti, neuvědomují si své možnosti a potenciál rozvoje. Je nutné zaměřit se také na celoživotní vzdělávání a rekvalifikaci do novějších oborů. Dle pracovní skupiny rovněž přetrvávají nedostatečné znalosti o podpoře pro podnikatele, zazněl proto návrh na vytvoření poradního orgánu strategického vedení, který by se skládal z lidí z podnikatelské praxe a sloužil by jako informační a propojovací kanál pro malé a střední podnikatele se zástupci vedení města. Zazněl také návrh na podporu financování úředníků, kteří by podnikatelům ulevili od byrokracie, a se širšími znalostmi podnikání, podnikatelské komunity a zároveň fungování veřejné správy by mohli být lepšími partnery či prostředníky.

Vazba na strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- RIS3 Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje

Obrázek 4: Mapa soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou v okresech České republiky na 1 000 obyvatel v roce 2021

Pozn.: Osoby podnikající dle živnostenského zákona a zemědělské podnikatelé – fyzické osoby.

Zdroj: Český statistický úřad, Statistická ročenka Moravskoslezského kraje (2022)

Tabulka 1: Míra ekonomické aktivity a počet aktivních živností na 1 000 obyvatel v ORP

Město	Míra ekonomické aktivity (počet aktivních ekonomických subjektů na 1 000 obyvatel v ORP k 31.12.2022)	Město	Počet aktivních živností na 1 000 obyvatel (v ORP k 31.12.2022)
Praha	286	Praha	131
Brno	207	Brno	101
Zlín	161	Zlín	101
České Budějovice	158	Hradec Králové	97
Hradec Králové	155	České Budějovice	96
Česká republika	155	Česká republika	95
Plzeň	149	Pardubice	93
Karlovy Vary	148	Karlovy Vary	92
Olomouc	(145,3) 145	Liberec	92
Pardubice	(145,1) 145	Olomouc	90
Ostrava	(144,9) 145	Plzeň	84
Liberec	142	Jihlava	83
Jihlava	127	Ostrava	81
Ústí nad Labem	113	Ústí nad Labem	77

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze (2022)

7. VYSOKÉ ŠKOLY, APLIKOVANÝ VÝZKUM A INOVACE

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Počet vysokoškoláků v Ostravě roste, tempo růstu je podprůměrné.
- Ostrava je jedním nejvýznamnějších vědeckovýzkumných center v České republice, výdaje na výzkum a vývoj rostou, počty pracovníků mírně klesly.
- VŠB-TUO a Ostravská univerzita nabízí novou a špičkovou vědecko-výzkumnou infrastrukturu a služby.
- V rozhovorech s ostravskými osobnostmi a v dotazníkovém šetření mezi obyvateli zaznívala směrem k vysokému školství na Ostravsku jak pochvalná, tak i kritická hodnocení.
- Rektori tří významných regionálních univerzit se hlásí ke své roli městotvorných institucí a chtějí pracovat na strategické spolupráci s městem Ostrava, krajem a dalšími městy v regionu na přilákání nových studentů a výzkumníků.

Co říkají data?

Počet vysokoškoláků v Ostravě roste, tempo růstu je podprůměrné. I když v posledních letech došlo po dlouhých letech k mírnému nárůstu počtu vysokoškolských studentů v Ostravě, ve srovnání s ostatními městy v ČR je růst stále pomalejší. Pozitivní je nárůst podílu vysokoškolských studentů v Ostravě s bydlištěm mimo Moravskoslezský kraj (ČSÚ, SLDB, 2021).

Uchazeči o vysokoškolské studium se mají možnost v Ostravě a okolí specializovat v atraktivních studijních programech, jako je robotika, inovativní podnikání, e-sport, audiovizuální tvorba, průmyslový design, biomedicínská technika, elektroenergetika, fuzzy matematika, produkce v kulturních a kreativních odvětvích a dalších stovkách studijních oborů.

Univerzity úzce spolupracují se subjekty poskytujícími praxi a adaptují své obory na potřeby zaměstnavatelů. Zapojování do praxe uvádí absolventi VŠB – Technické univerzity Ostrava (VŠB-TUO) vedle rodinných a přátelských vztahů jako jeden z klíčových faktorů úspěšnosti při hledání svého uplatnění po studiu.

Počet studentů na území města Ostravy (okres Ostrava-město) kulminoval v roce 2009 na počtu 31 557 studentů ve všech typech studia (dálková a prezenční forma). Od té doby až do roku 2019 počet studentů klesal, v obou typech studia byl navíc shodně patrný zrychlující se negativní trend (SMO, FajnOVA: Ukazatele, 2023).

Od roku 2020 zaznamenává město náznak pozitivní změny v podobě pozvolného nárůstu počtu studentů v Ostravě. V roce 2021 byl počet studujících v Ostravě ve všech typech studia roven 19 561 a v roce 2022 poprvé od roku 2017 překonal počet studentů hranici 20 tis. (konkrétně se jednalo o 20 014 studentů) (SMO, FajnOVA: Ukazatele, 2023).

Pokles studujících v Ostravě je strmější ve srovnání s poklesem počtu studentů v celé ČR. Nejvýrazněji klesá počet studentů na VŠB-TUO. V Ostravě klesá podíl VŠ studentů (z celkového počtu VŠ studentů v ČR) nejvíce ze všech největších českých měst, a sice z hodnoty 9,2 % v roce 2001 na 6,6 % v roce 2022. Podíl VŠ studentů v Plzni klesal ve stejném období z 6,1 % na 4,3 %. Od roku 2010 podíl VŠ studentů roste v Praze (40,0 % v roce 2022), Brně (20,6 %) i v Olomouci (7,6 %) – od roku 2018 již studuje v Olomouci více vysokoškoláků než v Ostravě (SMO, FajnOVA: Ukazatele, 2023).

Ostrava je jedním nejvýznamnějších vědeckovýzkumných center v České republice, výdaje na výzkum a vývoj rostou, počty pracovníků mírně klesly, rozvíjí se transfer technologií a podpora komercializace. Výdaje na výzkum a vývoj rostou od roku 2005 a v posledním sledovaném roce představují necelých 6 mld. Kč.

Počet pracovníků ve výzkumu a vývoji (v přepočtu podle pracovní doby) byl v Moravskoslezském kraji nejvyšší v roce 2017 a představoval počet 4 968 výzkumníků, od roku 2018 počet výzkumníků v kraji mírně klesá. V roce 2020 pracovalo v kraji 4 890 výzkumných pracovníků v přepočtu dle pracovní doby (7 770 fyzických osob). Pro srovnání, počet výzkumných pracovníků v Jihomoravském kraji byl více

než 3x vyšší. Více výzkumných pracovníků je pak už jen v Praze a Středočeském kraji (ČSÚ, *Veřejná databáze*, 2023).

Nejvíce výzkumných pracovníků v rámci okresů v kraji bylo v roce 2020 evidováno v Ostravě (2 674 podle pracovní doby, 4 507 fyzických osob) a v Novém Jičíně (1 086, resp. 1 331). V Ostravě bylo v roce 2020 vydáno na výzkum a vývoj 2 867 mil. Kč, to představuje necelou polovinu všech výdajů v Moravskoslezském kraji (cca 48 %). V přepočtu na obyvatele má vyšší výdaje na výzkum a vývoj Nový Jičín, převážně díky přítomnosti výzkumného centra PO Lightning Czech a díky společnosti Tatra v Kopřivnici. Výdaje na výzkum a vývoj v okrese Ostrava jsou srovnatelné s Olomoucí a okresem Praha-východ. Vyšší výdaje v rámci okresů v ČR má už jen Brno-město (6,6x vyšší), Plzeň (1,52x vyšší), Mladá Boleslav, sídlo Škoda Auto (2,3x vyšší), a samozřejmě hlavní město Praha (15x vyšší) (ČSÚ, *Veřejná databáze*, 2023).

Podíl výdajů na VaV podnikatelského sektoru je v MSK 5. v ČR. Obdobně vysoké jsou také neinvestiční výdaje na VaV v MSK (4. nejvyšší v ČR). Podíl celkových výdajů na VaV v přepočtu na HDP se v rámci České republiky poměrně stabilně zvyšuje. Stejný trend lze pozorovat v případě vývoje podílu výdajů soukromého sektoru (podnikových výdajů) na HDP. Vývoj v Moravskoslezském kraji má rovněž vzestupnou tendenci. Oproti roku 2008 lze v roce 2019 pozorovat 60,4% nárůst podílu výdajů do VaV na HDP kraje, z drtivé většiny financují VaV aktivity v soukromém sektoru v Moravskoslezském kraji velké firmy (ČSÚ, *Veřejná databáze*, 2023).

V roce 2017 založené Moravskoslezské inovační centrum (MSIC) získalo vedle Jihomoravského inovačního centra pověst dalšího špičkového kompetenčního pracoviště v České republice pro podporu inovativních firem, komercializace a transferu technologií. Za prvních 5 let od vzniku MSIC pomohl 357 klientům provést 737 změn a věnoval jim přes 10 000 hodin konzultací. Celkem 357 klientům pomohl vyřešit problémy ve firmě, najít nové příležitosti, získat kvalitní zaměstnance či investory nebo jinak akcelarovat růst podnikání. MSIC navázalo 54 nových spoluprací a iniciovalo 202 propojení. Síť specialistů a expertů, která sdružuje odborníky na různá témata, se rozrostla na 125 lidí. MSIC těží ze strategické polohy v areálu VŠB-TUO, kde jsou v těsné blízkosti akademická pracoviště, vědecko-výzkumná infrastruktura (superpočítač) nebo fakultní nemocnice. MSIC je partnerem a také nositelem řady klíčových výzkumných a vývojových strategických projektů. V nedávné době MSIC zahájilo zcela novou službu audit kybernetické bezpečnosti, Podnikatelskou ambulanci, akci Business Grill nebo činnost cirkulárního bazaru Rondl. Podílelo se také na založení CEE Startup Network, která propojuje regiony v Polsku, Slovensku a Česku a poskytuje jim silnější hlas na startupové scéně. V jejím rámci aktuálně organizuje soutěž Startup Voucher, kde mohou startupy získat až 500 000 Kč a další služby. MSIC mimoto v rámci projektu COALA založilo Enviromentální poradenské centrum, a malým a středním firmám tak bude radit, jak řešit změny v oblasti vody, energetiky, oběhového hospodářství či ESG. Společně s IT4Innovations se mu také podařilo uspět u Evropské komise a založit Digitální inovační hub Ostrava (MSIC, *Tiskové zprávy*, 2022).

Univerzity již v současnosti v regionu nabízejí špičkovou vědecko-výzkumnou infrastrukturu (např. IT4Innovations) a připravují projekty evropského významu jako je projekt ENET nebo REFRESH VŠB-TUO, projekt LERCO Ostravské univerzity nebo projekty CEPIS a EDEN Slezské univerzity, které v případě podpory ze strany Operačního programu Spravedlivá transformace mají ambici přilákat do regionu špičkové výzkumníky a zároveň talentované studenty.

VŠB-TUO ve spolupráci s MSIC vytvořila vizi rozvoje inovačního ekosystému a transformace MSK na chytrý a zelený region – SMART And Green District (SMARAGD). Vlajkovou lodí pro naplnění této vize je projekt REFRESH, jehož návrh byl finalizován v roce 2022. Projekt REFRESH je největší projekt v historii univerzity s rozpočtem přes 2,6 mld. Kč, na jehož řešení se bude podílet také Ostravská univerzita, MSIC a Fraunhofer-Gesellschaft. Zájem o spolupráci na projektu deklarovalo také téměř 150 průmyslových a univerzitních partnerů.

Evropská komise v roce 2022 vybrala do sítě evropských center pro digitální inovace také projekt Evropského digitálního inovačního hubu Ostrava (EDIH Ostrava). EDIH Ostrava vzniká spojením aktivit IT4Innovations národního superpočítačového centra a Fakulty elektrotechniky a informatiky, které jsou součástí VŠB-TUO a MSIC. Jeho posláním je podpora zavádění a využívání digitálních technologií

v malých a středních firmách i veřejných organizacích s cílem podpory jejich konkurenceschopnosti (OU, *Strategický projekt LERCO, 2023*).

V roce 2023 dokončila Ostravská univerzita investici do nového City Campusu – Univerzitního zázemí sportu a behaviorálního zdraví a Klastru umění a designu. V kampusu se budou vzdělávat noví trenéři, učitelé, produkční, grafici a hudebníci. Pro studenty se v City Campusu otevrou špičkově vybavená pracoviště digitální grafiky, hudební studia s vynikající akustikou, moderní sportoviště a diagnostické laboratoře včetně krytého běžeckého oválu.

Ostravská univerzita připravuje špičkové vědeckovýzkumné centrum LERCO v areálu Lékařské fakulty v Ostravě-Vítkovicích s moderním přístrojovým a technickým vybavením. Pracovat zde bude 9 vědeckých týmů v oblasti biomedicíny, přírodních věd a behaviorálního zdraví posílených o excelentní vědecké pracovníky a zahraniční experty. Potkávat se zde budou odborníci z Lékařské, Přírodovědecké a Pedagogické fakulty OU, VŠB-TUO i lékaři z praxe z Fakultní nemocnice Ostrava. Propojení s komerčním sektorem zajistí spolupráce s MSIC.

Zejména formou smluvního výzkumu a společnou účastí na projektech aplikovaného výzkumu probíhala spolupráce s více jak 500 firmami. Mezi hlavní klienty v letošním roce patřily firmy ze sektorů (dle CZ NACE): zpracovatelský průmysl; profesní, vědecké a technické činnosti; výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizace vzduchu.

Na Ostravské univerzitě již pátým rokem pokračovala činnost nově zřízeného Centra transferu poznatků do praxe. Mezi nejvýznamnější spolupracující subjekty patřilo Statutární město Ostrava (konceptní a strategické dokumenty v oblasti rozvoje kultury), Ministerstvo práce a sociálních věcí (metodické dokumenty v oblasti sociální politiky státu) a společnosti věnující se inovativním řešením v oblastech vodního hospodářství, krajinného inženýrství a aplikované ekologie (OU, *Výroční zpráva, 2021*).

Na světě je více než 29 250 vysokých škol. V mezinárodních žebříčcích vysokých škol se na základě různých kritérií hodnotí školy mezi vybranými stovkami dalších prestižních světových univerzit – počet a výběr hodnocených univerzit závisí na žebříčku. V žebříčku QS EECA University Rankings 2022 (450 vysokých škol východní a jihovýchodní Evropy a střední Asie) se VŠB-TUO umístila 84., Ostravská univerzita 148. a Slezská univerzita v Opavě mezi 231. a 240. místem (QS *Quacquarelli Symonds, 2022*). V tzv. Šanghajském žebříčku, mezinárodním hodnocení vysokých škol, který se soustředí především na vědeckou a výzkumnou úroveň vysokoškolských institucí na základě šesti klíčových ukazatelů, se mezi 1 000 nejlepších vysokých škol v roce 2022 dostala z regionu jen VŠB-TUO (mezi 901. a 1 000. místem) (Shanghai *Ranking Consultancy, 2022*) a v roce 2023 dokonce žádná z univerzit (Shanghai *Ranking Consultancy, 2023*). V žebříčku QS World University Rankings se v roce 2023 umístila Ostravská univerzita mezi 1 001.-1 200. místem a VŠB-TUO mezi 1 201.-1 400. místem (QS *Quacquarelli Symonds, 2023*). K dispozici jsou již také data za rok 2024 a zde si obě ostravské univerzity pořadí prohodily – Ostravská univerzita figuruje na 1 201.-1 400. místě a VŠB-TUO na 1 001.-1 200. místě (QS *Quacquarelli Symonds, 2024*). V tzv. Times Higher Education World University Ranking (1 600 univerzit z 99 zemí) se umístily Ostravská univerzita i VŠB-TUO pod 1 200. místem. Žebříček QS porovnává i světová města z hlediska atraktivity pro studentský život. Z českých měst se nachází v žebříčku pouze Praha (39. místo) a Brno (63. místo).

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Nejčastěji v průzkumu mezi osobnostmi zaznělo, že je patrný rozvoj vzdělávacího systému v kraji a jeho posun od technických oborů k IT, moderním technologiím (nanotechnologie, umělá inteligence, moderní energetika apod.).

Zároveň je možné pozorovat stále více lidí v IT a firem v tomto sektoru působících. Na univerzitních pedagogích je znatelné, že čím dál více čerpají zkušenosti i ze zahraničí. Objevily se pozitivní známky proměny kvality VŠ – příkladem je Fakulta bezpečnostního inženýrství, superpočítač IT4Innovations, nové možnosti s kampusem Ostravské univerzity na Černé louce, Lékařská fakulta apod. VŠB-TUO je také jediná v ČR, kde se vyučuje předmět e-sport.

Vysoké školy se nicméně podle některých respondentů v posledních letech „nerozvíjejí, jak by mohly“ – překvapivě u některých oborů chybí magisterské studium (psychologie, sociologie), v Ostravě také

chybí právnická fakulta. Pověst vysokoškolského vzdělávání je navíc poškozená kvůli image průmyslového regionu, v posledních letech image poškodila také kauza Lékařské fakulty.

Podle respondentů ve strukturovaných rozhovorech není Ostrava typickým studentským městem, kde by studenti „byli vidět v ulicích“ a „aktivně by dotvářeli život v centru města“. Velká část studentů VŠB-TUO je lokalizována v kampusu v Ostravě-Porubě. Chybí kvalitní koleje a kvalitní bydlení pro přicházející vědce a talentované studenty.

Univerzitám podle respondentů scházejí lidi, kteří mají chuť inovovat („dělat věci jinak“), nedostatečná je i generační obměna.

Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

Rektoři tří významných regionálních univerzit chtějí lákat nové studenty a výzkumníky a zapojovat univerzitní komunitu do života Ostravy, respektive měst v metropolitní oblasti. Na jednání se zástupci univerzit, města a kraje zazněla soulad v zájmu o navýšení počtu studentů a jejich zapojení do života ve městě. Stát nicméně v roce 2017 zafixoval počet studentů, v případě nabírání studentů nad limit by univerzity musely čerpat ze svých financí, čímž by byl zatížen rozpočet univerzit a omezovány by se jiné výdaje.

Shoda panuje na potřebě rozvoje kvalitních kolejí pro přilákání studentů a alokace kvalitních bytů pro vědce a akademiky. Je potřeba změnit image a chápání VŠB-TUO. Místo „báňské“ je třeba začít nazývat školu Technická univerzita Ostrava. VŠB-TUO se podařilo zastavit pokles studentů, dochází k pozitivnímu obratu.

Další otázkou je úroveň zapojování studentů. Chybí nízkoprahové prostory. Na druhou stranu existují studentské projekty, které jsou pro město neviditelné. Studenti ve městě netráví čas, spousta z nich pracuje na plný úvazek. Je nutné lépe domluvit a koncipovat spolupráci města a univerzit a podpořit projekty, které si studenti vymyslí sami. VŠB-TUO bude rozvíjet projekt Studentopolis, kdy si studenti můžou požádat o finance na projekty zaměřené na univerzitní společenství v okolí kampusu. Zazněl také návrh na vytvoření projektů, do kterých se studenti mohou zapojit a být finančně ohodnoceni, díky čemuž by došlo k vytvoření sounáležitosti s městem.

Specificky zazněla potřeba zaměření na vzdělávání sociálně slabších a roli vysokých škol ve společenské odpovědnosti v oblasti sociálních věcí.

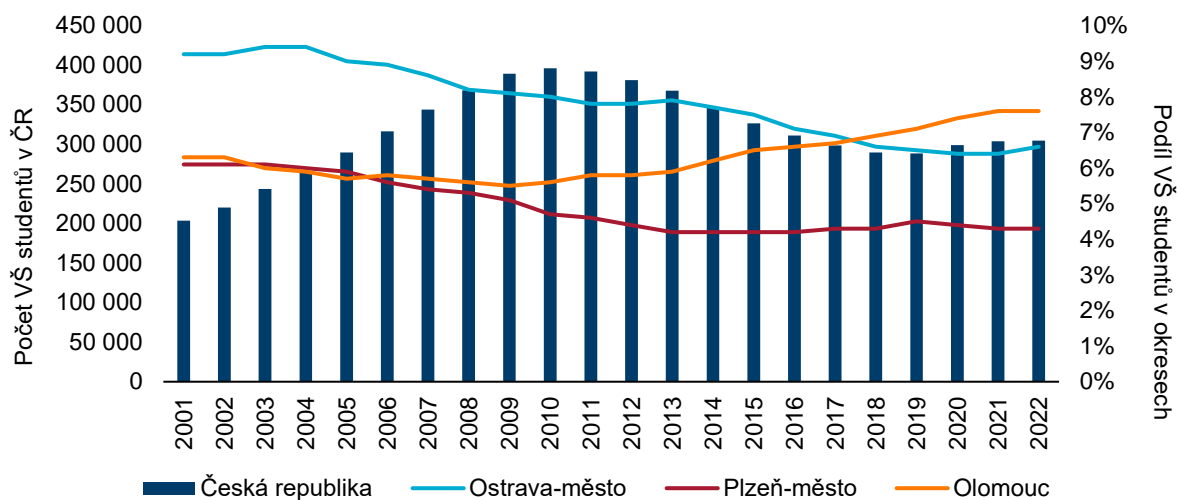
Vazba na strategické dokumenty:

- ITI Metropolitní oblasti
- RIS3 Moravskoslezského kraje
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- Strategické záměry univerzit

Klíčové znalostní instituce v oblasti výzkumu, vývoje a podpory inovací:

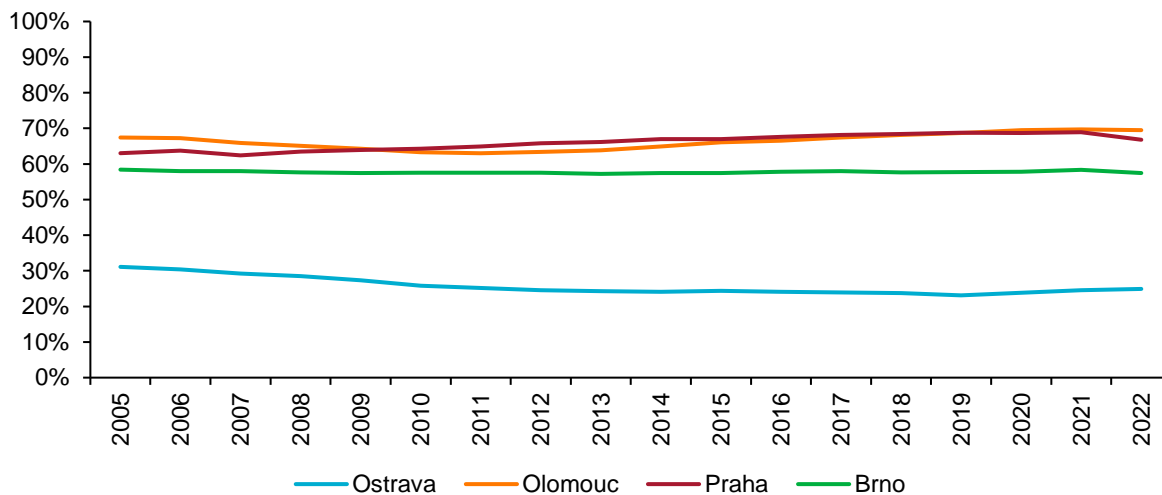
- Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
- Ostravská univerzita
- Slezská univerzita v Opavě
- Moravskoslezský kraj
- Moravskoslezské investice a development
- Moravskoslezské inovační centrum

Graf 10: Meziroční srovnání vývoje podílu VŠ studentů ve vybraných okresech z celkového počtu VŠ studentů v ČR (v %) a absolutní počty VŠ studentů za celou ČR v letech 2001-2022

Zdroj: Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR (2023)

Graf 11: Podíl studentu v daných městech s bydlištěm mimo příslušný kraj v letech 2005-2022, bez cizinců

Zdroj: Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR (2023)

8. VZDĚLÁVÁNÍ A PŘÍPRAVA NA PRAXI

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Vzdělávací systém v Ostravě je rozvinutý a nabízí pestrou škálu vzdělávacích zařízení.
- Lidé v Ostravě jsou na základě online dotazníkového šetření se školstvím a školskými zařízeními v Ostravě převážně spokojeni, méně spokojeni jsou s jeslemi a dětskými skupinami.
- Podle osobností ve strukturovaných rozhovorech je potřeba vzdělávací systém dále modernizovat včetně rozvoje kompetencí a dovedností pedagogů a celoživotního vzdělávání.
- Vzdělávacímu systému v Ostravě by pomohlo více atraktivních zaměstnavatelů a více atraktivních pracovních míst, nadpoloviční většina studentů, kteří se zúčastnili online dotazníkového šetření, plánuje v Ostravě nebo kraji zůstat.

Co říkají data?

Statutární město Ostrava schválilo v roce 2020 Strategii vzdělávání města Ostravy 2030, která je klíčovým dokumentem města v oblasti vzdělávání v provázanosti na národní, krajské a místní strategie. Dle Sčítání lidu, domů a bytů mezi lety 2011 a 2021 narostl v Ostravě počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel.

Strategie vzdělávání konstatuje, že v Ostravě je dostatečná síť školských zařízení, zejména ve středním školství. Největší spokojenost v průzkumu mezi obyvateli je s vysokými školami, nejméně spokojeni jsou obyvatelé s dostupností mateřských škol, jejichž počet závisí na koeficientech daných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Z hlediska kapacit je klíčovou výzvou pro město Ostrava a jeho městské obvody zajištění souladu mezi poptávkou a nabídkou ve vzdělávacích institucích. Z hlediska nabídky předškolního a základního vzdělávání se na území statutárního města nachází 89 mateřských škol s kapacitou 9 463 míst a 80 základních škol s kapacitou 30 269 míst, kde ve školním roce 2020/2021 působilo cca 2100 pedagogů. V mateřských školách ve školním roce 2020/2021 působilo 830 pedagogů (z toho 39 nekvalifikovaných), průměrný počet žáků ve třídách na základních školách se pohybuje kolem 21 dětí. Na základě demografického vývoje je z hlediska poptávky očekáván pokles počtu uchazečů jak v mateřských, tak v základních i středních školách. Poptávka po mateřských a základních školách závisí jak na demografickém vývoji, tak na spádovosti a preferencí rodin a rodičů, kteří se rozhodují na základě pověsti konkrétní školy, což vede k nerovnoměrnosti a tlaku na komunikaci a spolupráci mezi vzdělávacími zařízeními, jejich zřizovateli a rodiči. Problém s kapacitami předškolního vzdělávání je ponejvíce na okraji města, kam se stěhují mladé rodiny s dětmi (*SMO, Strategie vzdělávání města Ostravy 2030, 2021*).

Mateřské školy zřízené městskými obvody mají školní vzdělávací programy zaměřené nejen standardně na všestranný rozvoj dětí a zdravý životní styl, ale věnují se environmentálnímu vzdělávání, ekologické výchově, dopravní výchově, jazykové výchově (bilingvní třída, CLIL), nabízejí rodičům i vzdělávání alternativní „Začít spolu“, „Montessori pedagogika“, „Waldorfská pedagogika“, „Zdravá mateřská škola“, „Jdeme společnou cestou zdraví“ a „Křesťanská výchova“. MŠ nabízejí dětem kroužky, sportovní aktivity (atletická škola, tenisová škola, plavecký výcvik, lyžování), dopravní výchovu, venkovní dílny, šachy, matematické vzdělávání, ICT apod.

V posledních letech i v rámci základního vzdělávání město Ostrava ve spolupráci s partnery (VŠB-TUO, MS Pakt apod.) podporuje intenzivněji rozvoj práce s talenty a nadanými dětmi, žáky a studenty (např. program talentOVA), více se zaměřuje na cizojazyčnou výuku, podporuje zdravé stravování a zdravý životní styl, podporuje kreativní vzdělávání a rozvíjí v dětech a žácích podnikavost, metodicky podporuje zřizovatele na úrovni městských obvodů, s kvalitní infrastrukturou a fungujícími sportovními kluby, realizuje systémové projekty na podporu rovných příležitostí ve vzdělávání i celkového rozvoje vzdělávání v mateřských a základních školách. Ve spolupráci s Moravskoslezským paktem zaměstnanosti vytváří podmínky pro realizaci kariérového poradenství na základních školách již od prvního stupně.

Vzdělávací systém v Ostravě je z hlediska rozvojových potřeb podfinancovaný a zatěžovaný nadměrnými administrativními nároky, např. oblasti administrace projektů financovaných z dotačních programů. Narůstajícím problémem je dětská obezita a odklon dětí od sportovních a pohybových aktivit. Trvajícím problémem je riziko dalších odchodů vzdělaných a kvalifikovaných lidí z regionu, což negativně dopadá i na menší možnost jejich zapojení do vzdělávacího systému ve městě.

Probíhá vyrovnání se s minulostí, resp. přerod dříve průmyslového a těžebního města na SMART City s podporou všech oblastí veřejného života s vysokým důrazem na kvalitní kariérové poradenství již od prvního stupně základních škol (město Ostrava získalo za projekt „Kariérové poradenství Ostrava“ také národní cenu v oblasti kariérového poradenství).

Co říkají lidé v online dotazníku?

Spokojenost s oblastí školství a školskými zařízeními v Ostravě je společně s oblastí zdravotní a sociální služby druhá nejlépe hodnocená oblast (průměrná spokojenost 63 %). Online dotazník byl vyplněn vysokým zastoupením respondentů s vysokoškolským vzděláním, a právě vysoké školy mají v rámci konkrétních typů školských zařízení nejvyšší hodnocení (průměrná spokojenost 67 %). Spokojenost se středními (65 %), základními a mateřskými školami (61 %) je také nadprůměrná. Naopak výrazně méně jsou respondenti spokojeni s jeslemi a dětskými skupinami (48 %).

Vzdělávacímu systému v Ostravě by pomohlo více atraktivních zaměstnavatelů a více atraktivních pracovních míst, nadpoloviční většina studentů, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, plánuje v Ostravě nebo kraji zůstat (37 % přímo v Ostravě, v kraji mimo Ostravu dalších 15 %). Mezi faktory, které ovlivňují odchod z Ostravy zazněly pracovní příležitosti, život na venkově, život v přívětivějším místě, návrat domů nebo poznání jiného místa.

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Podle osobností ve strukturovaných rozhovorech je potřeba vzdělávací systém dále modernizovat, včetně rozvoje kompetencí a dovedností pedagogů a celoživotního vzdělávání. Mezi respondenty ve strukturovaných rozhovorech zazněla reflexe „obrovského rozvoje školské soustavy v poskytování individuálních potřeb, včetně dofinancování pozic školních psychologů i asistentů ze strany rozpočtu města“ a pozitivní hodnocení přístupu města ke spolupráci jak se základními, tak vysokými školami (podpora projektů kampusu Ostravské univerzity apod.). Byla zavedena systematická práce v oblasti kariérového poradenství (včetně nového akreditovaného vysokoškolského oboru) a město aktivně spolupracuje se školami a zaměstnavateli jak v pracovních skupinách tzv. Místních akčních plánů pro vzdělávání, tak i v rámci partnerství s Moravskoslezským paktem zaměstnanosti. Moravskoslezský kraj navíc připravuje revoluční přístup po baskickém vzoru, tzv. technicko-podnikatelskou akademii, která by měla spojit prvky technického a podnikatelského vzdělávání.

Zazněla nicméně také kritika směrem k „nemoderní vzdělávací infrastruktuře“ – „stále zaostáváme, zatímco svět jde rychle dopředu“. Sporná je také kvalita pedagogických pracovníků „co se týče širšího rozhledu a světových trendů“, na straně pedagogů není samozřejmostí „se dále vzdělávat“, překážkou je věk i nízká motivace. Zazněl také apel směrem k „nedostatku vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti.“

Podle osobností je v Ostravě viditelná nižší míra vzdělanosti obyvatelstva, město by mělo více zacílit na práci s obyvateli, kteří dnes žijí v sociálně vyloučených lokalitách.

Lidé v každém věku se potřebují dále rozvíjet a vzdělávat, trendy jsou stále rychlejší. V rozhovorech zazněla potřeba vzdělávat obyvatele v digitálních kompetencích a přenositelných kompetencích potřebných pro adaptaci při častější změně zaměstnání.

Mezi osobnostmi ve strukturovaných rozhovorech zaznívala reflexe nedostatku atraktivních pracovních míst („nejsou tady dobré pracovní možnosti“, „strašně málo příležitostí v marketingu“) nebo dojem, že „studenti počítají s tím, že odejdou.“

V rozhovorech ale také zaznělo, že se objevuje „trend, že firmy, které tady měly jen výrobu, sem převádějí výzkum a vývoj, např. automotive“. Konkurenceschopným faktorem pro lákání za pracovními místy může být nízká cena bydlení a nájmu. Je nicméně třeba analyzovat strukturu poptávky mladých

po kvalitě bydlení a dostupnosti ve vztahu k příjmům. Mzdové ohodnocení v kraji, zejména nekvalifikovaných profesí, je v celém kraji stále podprůměrné.

Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

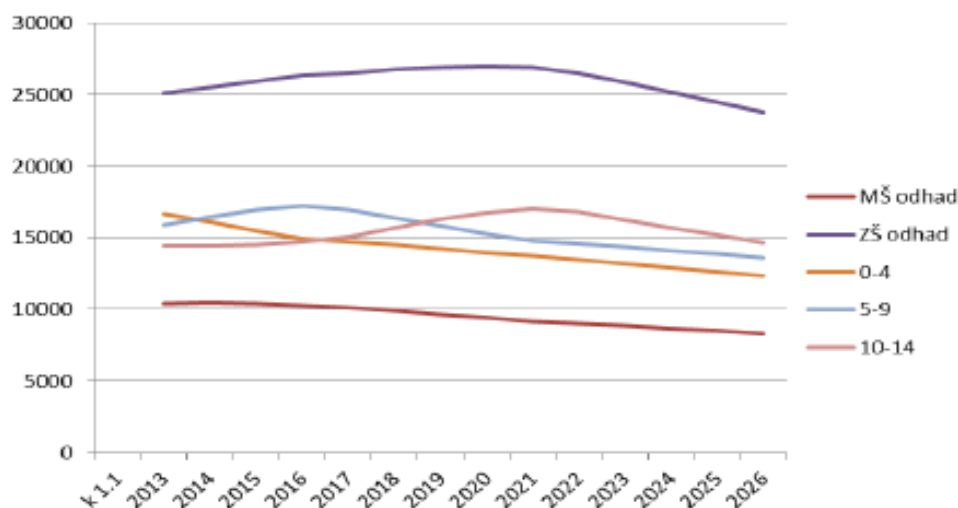
Dle členů pracovních skupin nejsou finance ve školství vynakládány příliš efektivně. Už v rámci základního a středoškolského vzdělávacího systému je potřeba vychovávat podnikatele, a ne podnikavce. Zároveň je nutné se zaměřit na celoživotní vzdělávání a rekvalifikace do novějších oborů. Ve školství chybí kariérní řád. Studenti si neuvědomují své možnosti a potenciál rozvoje. Je třeba vytvořit systematický dokument na celoživotní vzdělávání a rekvalifikaci.

Zároveň bylo na pracovní skupině také zmíněno, že chybí vazba od základních škol na vysoké školy a je potřeba se více zaměřit také na zlepšování image vysokých škol na základních a středních školách, s cílem zamezit odchodu nadaných mladých studovat mimo region.

Vazba na strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- Strategie vzdělávání města Ostravy 2030

Graf 12: Projekce počtu dětí v ORP Ostrava do roku 2026

Zdroj: Statutární město Ostrava, Strategie vzdělávání města Ostravy 2030 (2021)

9. TRH PRÁCE

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Míra nezaměstnanosti v Ostravě je historicky na nejnižší úrovni.
- Přes dvě pětiny evidovaných uchazečů je nezaměstnaných déle než 12 měsíců.
- Průměrné mzdy jsou nižší, než je celorepublikový průměr.
- Většina respondentů je se svým zaměstnáním v Ostravě spokojena, případná nespokojenost je převážně z důvodu nedostatečného mzdového ohodnocení a nedostatečné motivace či uznání od nadřízených.
- Schází atraktivnější pracovní příležitosti.

Co říkají data?

Míra nezaměstnanosti v okrese Ostrava byla v roce 2023 (k 31.5.) na úrovni 5,1 %. Pro srovnání míra nezaměstnanosti v Evropské unii je 6 %, v Moravskoslezském kraji 4,8 %, v České republice 3,5 %. Přestože je míra nezaměstnanosti v Ostravě dlouhodobě vyšší než ve zbytku republiky, z meziregionální srovnání v EU se nejedná o zásadní problém, historicky od roku 1989 je na nejnižší úrovni. Zásadnějším problémem je struktura nezaměstnaných. K 31.5.2023 bylo v okrese Ostrava-město celkem 11 564 uchazečů o zaměstnání. Více než 4 000 z nich je dlouhodobě nezaměstnaných, což znamená, že v evidenci Úřadu práce jsou déle než 12 měsíců. V tomto kontextu je potřeba dodat, že v celé České republice je aktuálně dostupných 254 322 volných pracovních míst (MPSV, *Statistiky*, 2023).

Uchazeči a zájemci o zaměstnání měli v závěru května k dispozici na Úřadu práce v Ostravě celkem 4 351 volných pracovních míst. Meziročně se jejich počet snížil o 1 242. Co se týče poptávky po nekvalifikované pracovní síle se základním vzděláním, nejvíce pracovních příležitostí bylo pro kuchaře, zedníky, dělníky v oblasti výstavby budov, svářeče, montážní dělníky výrobků a řidiče nákladních automobilů. Z profesí vyžadujících střední odborné vzdělání s výučním listem byla poptávka tradičně nejvíce po zednících, svářečích, obsluze zařízení na zpracování kovů, montážních dělnících výrobků, seřizovačích a obsluze obráběcích strojů a nástrojařích. Pro osoby s úplným středním odborným vzděláním s maturitou bylo zaznamenáno nejvíce volných pracovních míst pro programátory počítačových aplikací a vývojáře softwaru, všeobecné sestry, policisty, pracovníky vězeňské služby a finančnictví a investiční poradce. Největší poptávka po vysokoškolácích byla po učitelích, psychologích, odborných pracovnících v oblasti rehabilitace, strojních inženýrech, zubních lékařích a lékařích specialistech a stavebních technících (MPSV, *Statistiky*, 2023).

Úroveň mzdového ohodnocení je v kraji podprůměrná. Rozdíl průměrné hrubé měsíční mzdy na přepočtený počet zaměstnanců v Moravskoslezském kraji neodpovídá průměrné mzdové úrovni v celé ČR. V roce 2015 byl rozdíl 2 145 Kč v neprospěch MSK. Příčinou mírného zaostávání po roce 2008 je pokračující proměna odvětvové struktury zaměstnanosti a pokles počtu zaměstnanců v průmyslových oborech, které se vyznačují nadprůměrnými platy (zejména těžební, hutnický a chemický průmysl), a pomalejší rozvoj zaměstnanosti ve znalostně náročných odvětvích služeb, které se vyznačují vyšší mzdovou úrovní (zejména služby ICT, peněžnictví a pojišťovnictví, vědecké a technické činnosti). Průměrná hrubá měsíční mzda na přepočtené počty zaměstnanců v Moravskoslezském kraji neodpovídala průměrné mzdové úrovni v celé ČR, v roce 2022 byl rozdíl 3 757 Kč. Výše mzdového ohodnocení je uváděna jako častý faktor důvodu odchodu mladých, vzdělaných a kvalifikovaných obyvatel, přestože jsou v kraji, resp. v Ostravě, v porovnání s jinými městy v České republice (Praha, Brno) nižší životní náklady, zejména na bydlení (MPSV, *Statistiky; Informačního systému o průměrném výděлку TREXIMA, spol. s r.o., 2023*).

Co říkají lidé v online dotazníku?

Z pohledu zaměstnání byl dotazník vyplněn převážně respondenty z řad specialistů z oblasti financí, zdravotnictví, pedagogů ad. (31 %), technických a odborných pracovníků (21 %), úředníků (19 %) a pracovníků ve službách a prodeji (12 %). Celkem 87 % respondentů uvedlo, že je se svým zaměstnáním v Ostravě spokojeno. Nespokojenost vyjádřilo 10 % a mezi nejčastější důvody nespokojenosti uváděli mzdové ohodnocení (24 %), motivaci a uznání nadřízeného za odvedenou práci

(15 %) a přemíru práce (8 %). Průměrná hrubá mzda v Moravskoslezském kraji dosáhla v prvním čtvrtletí 2023 výše 37 094 Kč. Osobní měsíční hrubý příjem v rozmezí 30-40 tis. Kč uvedlo v online dotazníku 19 % respondentů a více než 40 tis. Kč celkem 25 %.

Z pohledu zaměstnavatelů je v Ostravě malá kupní síla obyvatel a nedostatečná kvalita pracovní síly. Téměř čtvrtina respondentů z řad zaměstnavatelů, podnikatelů a OSVČ uvedla jako možnou bariéru v rozvoji jejich podnikání malou kupní sílu obyvatel. Dalšími nejčastěji zmiňovanými bariérami jsou kvalita pracovní síly (14 %) a její dostupnost (8 %), image Ostravy (10 %) a nedostatečná podpora ze strany města a veřejných institucí (8 %).

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Ve strukturovaných rozhovorech zaznívalo, že v Ostravě v porovnání např. s Brnem a Prahou schází atraktivní pracovní příležitosti. Chybí také detašované pracoviště státních institucí. Následkem je přesun obyvatel do jiných měst za prací. V oblasti IT (specificky Tietoevry) je Ostrava v porovnání s Polskem aktuálně v horším postavení, protože v Polsku jsou náklady na mzdy pro investory menší než zde (daně). Zaměstnanci dostávají stejný plat, ale zaměstnavatel odevzdá méně na daních. Kvalita pracovní síly je stejná – Polsko v tomto ČR poráží a dost zaměstnanců i zaměstnavatelů v IT se přesouvá tam. Jako nový trend pro Ostravu byla označena práce na dálku.

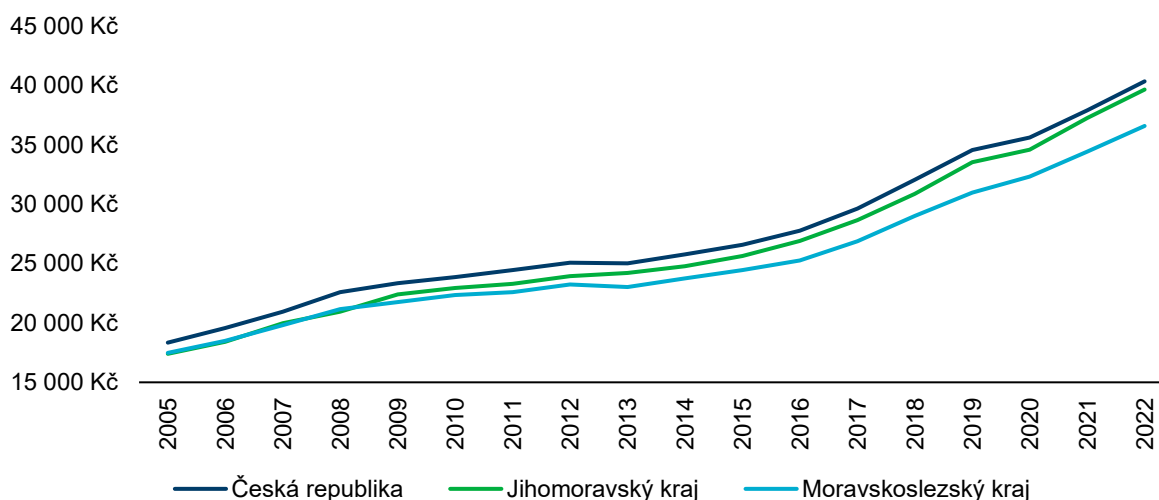
Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

Trh práce hraje jednu z klíčových rolí v migraci, v některých oborech je v Ostravě nedostatečná nabídka a lidé proto odcházejí jinam. Na trhu práce je potřeba více inovativních firem, které by nabízely zajímavé pracovní příležitosti. Zároveň na pracovních skupinách často zaznívalo, že je potřeba vychovávat podnikatele, a ne podnikavce. Je potřeba dělat věci s vysokou přidanou hodnotou a učit lidi, jak na to. Je nutné se zaměřit na celoživotní vzdělávání a rekvalifikace do novějších oborů.

Vazba na strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje
- RIS3 Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje
- Strategie vzdělávání města Ostravy

Graf 13: Průměrná hrubá měsíční mzda na přepočtené počty zaměstnanců za Moravskoslezský kraj, Jihomoravský kraj a Českou republiku v letech 2005–2022

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze (2023)

Tabulka 2: Největší zaměstnavatelé v okrese Ostrava-město v roce 2022

Kategorie	Název zaměstnavatele
5 000 až 9 999 zaměstnanců	Liberty Ostrava a.s. (CZ-NACE – Slévárství)
4 000 až 4 999 zaměstnanců	Fakultní nemocnice Ostrava (CZ-NACE – Ústavní zdravotní péče)
3 000 až 3 999 zaměstnanců	DHL Solutions k. s. (CZ-NACE – Skladování) HRUŠKA, spol. s.r.o. (CZ-NACE – Maloobchod v nesespecializovaných prodejnách) statutární město Ostrava (CZ-NACE – Všeobecná činnost veřejné správy)
2 500 až 2 999 zaměstnanců	Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava (CZ-NACE – Terciální vzdělávání) Městská nemocnice Ostrava, p.o. (CZ-NACE – Ústavní zdravotní péče)
2 000 až 2 499 zaměstnanců	Trenkwalder a.s. (CZ-NACE – Činnosti související se zaměstnáním) Dopravní podnik Ostrava a.s. (CZ-NACE – meziměstská pravidelná pozemní osobní doprava) Tietoevry Tech Services Czechia s.r.o. (CZ-NACE – Činnosti v oblasti informačních technologií)

Zdroj: Český statistický úřad, Registr ekonomických subjektů (2022)

10. KOMUNITNÍ ŽIVOT

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Město Ostrava se zajímá o názory obyvatel, aktivní lidé mají možnost spoluvytvářet své okolí skrze zapojení se do tvorby koncepcí, konkrétních projektů a mohou vytvářet své projekty, komunitní a sousedské aktivity.
- V Ostravě se postupně pracuje s komunitami na sídlištích, sousedskými vztahy a se snižováním anonymity mezi sousedy, mj. prostřednictvím dotačního programu Sousedství (Ostrava-Jih). Zároveň ve třech největších městských obvodech fungují participativní rozpočty, ve kterých mohou obyvatelé navrhovat vlastní projekty a Ostrava má také dotační program Tvoříme prostor na podporu a rozvoj veřejného prostoru prostřednictvím realizace komunitních projektů.
- Velká část obyvatel se však stále nezajímá o dění ve městě a ve svém okolí, jsou pasivní a přijímají informace na úrovni sociálních bublin a národních médií, což je obtížné měnit. Dlouhodobým řešením je osvěta již u žáků ZŠ.
- Především u mladých lidí je jejich zapojení do spolurozhodování o rozvoji města a podpora komunitního života důležitým nástrojem posílení solidarity a sounáležitosti obyvatel se svým městem.
- Kultura napomáhá k rozvoji sociálních vztahů a komunity. Podporou kultury posilujeme rodinnou politiku města Ostravy. Některé aktivity v oblasti kultury mohou pomáhat rozvíjet sociální vztahy a komunity. Podporou kulturních aktivit a institucí lze pozitivně ovlivnit i jiné oblasti života ve městě, jako je například prorodinná politika, vzdělanost či zkvalitňování veřejného prostoru.
- Je potřeba podporovat rozvoj rodinného života otevřením městských zařízení pro aktivity komunitního typu a vytvořit podmínky, které by lidem umožnily využívat veřejný prostor kreativním a zdravým způsobem k neformálnímu přirozenému setkávání, k posílení sousedských vztahů a soudržnosti.
- V Ostravě chybí prostory pro realizaci neformálních kulturních, komunitních a studentských aktivit a bezpečného prostoru pro mládež, kde by mohli trávit volný čas. Velká část studentů při škole již pracuje a nemají čas se zapojovat do dalších aktivit a tvorby projektů.
- Mezi institucemi a městem a institucemi navzájem často neprobíhá komunikace o tom, co se děje a plánuje.

Co říkají data?

Zjistit objektivní data o úrovni participace nebo jejím časovém vývoji je problematické. Je zřejmé, že od tvorby Strategického plánu rozvoje města Ostravy v roce 2016 se frekvence a kvalita zapojování obyvatel do rozvoje města výrazně zvýšila. Do tvorby Strategického plánu se v roce 2016 zapojilo 20 tis. obyvatel a návštěvníků Ostravy, což nemá v rámci městského plánování v České republice (a patrně ani v Evropě) obdobu. Následovaly tvorby strategických plánů městských obvodů Poruba, Ostrava-Jih a Moravská Ostrava a Přívoz, kde také probíhalo široké zapojení veřejnosti a odborníků (dotazníky, pracovní skupiny, akce s veřejností a další). Se zapojením veřejnosti a odborníků byla také zpracovávána např. Adaptační strategie statutárního města Ostravy na dopady a rizika vyplývající ze změny klimatu, Strategie vzdělávání města Ostravy 2030, Koncepce kultury v Ostravě do roku 2030, Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy na období 2019-2022 a další. Řada z těchto dokumentů pravidelně aktualizuje akční plány a svolává strategické týmy i během implementace koncepcí a strategií. V roce 2019 vznikl ateliér MAPPA, který ve velké míře zapojuje odbornou i laickou veřejnost do témat architektury, urbanismu a veřejného prostoru (veřejné diskuse, vzdělávací programy, tematické procházky v lokalitách s odborníky, dotazníky, pocitové mapy, náměty pro architektonické soutěže a další).

Počet uskutečněných akcí a realizovaných nástrojů města, jeho organizací a městských obvodů se zapojením veřejnosti od roku 2016 monitoruje ukazatel Strategického plánu „počet projektů s participací“, k dispozici je na <https://fajnova.cz/ukazatel/pocet-projektu-s-participaci/>.

Ve třech největších městských obvodech fungují participativní rozpočty (Ostrava-Jih – „Tvoříme Jih“, Poruba – „Zelená Porubě“, Moravská Ostrava a Přívoz – „Náš obvod“), ve kterých mohou obyvatelé

navrhovat vlastní projekty. Ostrava má také dotační program Tvoříme prostor na podporu a rozvoj veřejného prostoru prostřednictvím realizace komunitních projektů.

Komunitní život a jeho podpora, včetně podpory neformálních akcí pro rodiny, je jednou z priorit Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy na období 2019-2022 (její platnost byla prodloužena do roku 2023), včetně jejích Akčních plánů. Příkladem konkrétních realizovaných aktivit těchto aktérů jsou Třebovický koláč, Májová Plesná, Sdíčko, letní kina, drakiády, Dny dětí, slavnosti obvodu, Rozmarné slavnosti řeky Ostravice, Zažít Ostravu jinak, Rodinný festival Ostravský Kompot, Restaurant Day, International Food Day, Trhy, co se hledají atd. (*SMO, Rodinná politika v Ostravě: Akční plán na rok 2023, 2022*).

V rámci pracovních skupin organizovaných pro potřeby rodinné politiky města nejčastěji zaznívá potřeba aktivizovat a podporovat dobrovolnictví, nedostatečné množství mezigeneračních aktivit, ale třeba také chybějící prostor pro komunitní akce.

Dle průzkumu potřeb ostravských rodin z roku 2020 je v Ostravě největší nespokojenost s životním prostředím, bezpečností a dostupností bydlení, což jsou zároveň nejčastější motivátory rodin k odstěhování. Naopak by kromě zlepšení výše uvedených bodů k posílení rodinného života, a tím pádem i k vytváření dalších komunit, pomohlo vybudování nových hřišť pro děti, ale také to, aby byl veřejný prostor přívětivý právě k rodinám (*SMO, Průzkum potřeb ostravských rodin, 2020*).

Co říkají lidé v online dotazníku?

Z dotazníku vyplynulo, že 19 % obyvatel má podle vlastního názoru dostatečnou možnost zapojit se do rozhodování o rozvoji města, 31 % dostatek možností nemá a 50 % neví anebo to nedokáže posoudit.

Obyvatelé by uvítali další formy možného zapojení do rozhodování o rozvoji města prostřednictvím online dotazníků a anket k plánovaným projektům ve městě, pocitových map a průzkumů veřejného mínění, jejichž výsledky by město následně veřejně sdílelo. Dále by uvítali také referenda či diskuse s občany a odborníky například formou besed o hlavních událostech ve městě a připravovaných projektech anebo schůzky a debaty občanů s primátorem či vedením města, případně jinou formu zpětné vazby od vedení směrem k obyvatelům.

Občané by dále uvítali možnost navrhovat vlastní projekty v rámci participativních rozpočtů a větší množství osvětových akcí, jako jsou dny magistrátu, možnost dobrovolnictví (např. brigády na uklízení veřejného prostranství) nebo různé motivační soutěže. V případě realizovaných projektů by uvítali větší informovanost o tom, proč se dané projekty realizují a z jakých důvodů byly upřednostněny před jinými projekty. Od města by obyvatelé uvítali poskytování informací prostřednictvím sociálních sítí, e-mailů či letáků zejména o tom, co se děje v Ostravě, jednotlivých městských obvodech a také v bezprostředním okolí města.

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Ostrava se aktivně zajímá o názory obyvatel a snaží se zapojit už děti ze základních škol do dění ve městě. Město má silné stránky v komunikaci, transparentnosti a otevřenosti, což se projevuje i ve vysoké míře participace obyvatel při tvorbě Strategického plánu. Zvýšení komunikace s veřejností je vnímáno jako důležité a vytváří se prostor pro vznik aktivní občanské společnosti. V Ostravě vznikají pozitivní ostrůvky aktivního občanského života, avšak stále existují výzvy, jako je nedostatečné povědomí obyvatel o dění ve městě, jejich pasivita a závislost na informacích sociálních bublin a národních médií.

Je potřeba pracovat s dětmi a včas je informovat o možnostech zapojení. Dalšími problémy jsou nedostatečná podpora a propagace participativních akcí, historické zábrany, které brání komunitnímu rozvoji, nebo nedostatek komunitního propojení škol s veřejným životem. Někteří lidé mají tendenci se starat pouze o sebe, není pro ně snadné vytvářet komunity a stát se patrioty. Ostrava se potýká s konzervativním vnímáním komunitního života a nedostatkem aktivity ze strany starší generace. Vznik občanských projektů a spolků není tak rozšířený, jak by se očekávalo, a mnoho lidí se nezapojuje do veřejných záležitostí. Nedostatek důvěry a komunikace mezi institucemi a občanskými iniciativami je dalším problémem, který omezuje občanskou participaci. Je potřeba ještě více podpořit aktivity

rodinné politiky a zapojení komunitních pracovníků, kteří budou spojovat a přenášet informace mezi městem a občany. Zajištění návaznosti a udržitelnosti participativních aktivit je klíčové pro úspěch a dlouhodobý rozvoj města.

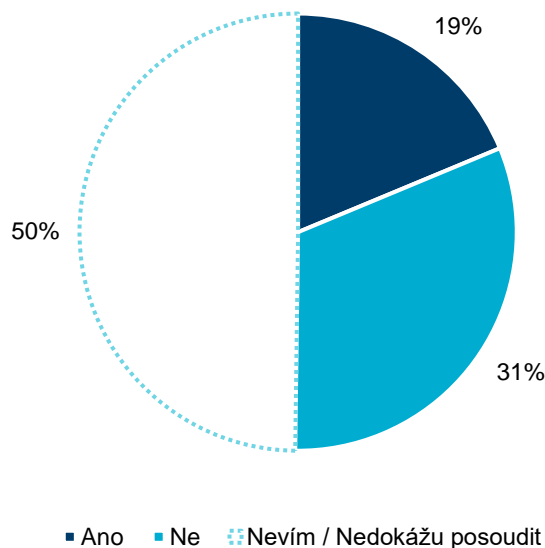
Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

Potřebnost zajistit dostupnost elementárních nízkoprahových prostor pro komunity ve městě zmiňují také členové pracovních skupin. Tato problematika je zmiňována také v souvislosti s tím, že chybí prostory pro realizaci různých setkání a akcí komunitního charakteru. Dle vybraných odborníků je také obecně potřeba pořádání většího počtu komunitních akcí, díky kterým se u obyvatel vytvoří pocit sounáležitosti s městem a zájem o spolupráci. Negativně je také zmiňováno to, že v rámci města je minimální komunikace mezi jednotlivými organizacemi a komunitami o tom, co která pořádá, jaká je jejich náplň činnosti nebo na co se zaměřuje.

Vazba na strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- Strategický plán rozvoje městského obvodu Poruba 2018-2023 s výhledem do roku 2030
- Strategický plán Ostrava-Jih
- Strategický plán udržitelného rozvoje městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz na roky 2022-2027 s dlouhodobým výhledem do roku 2035
- Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy na období 2019-2022 a její Akční plány
- Strategie vzdělávání města Ostravy 2030
- Koncepce rozvoje kultury statutárního města Ostravy (#KULTURA2030)
- Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava na období 2023-2026

Graf 14: Online dotazník pro veřejnost, otázka: Máte dostatek možností zapojit se do rozhodování o rozvoji města?

Zdroj: Statutární město Ostrava, Online dotazník pro veřejnost k přípravě Strategického plánu rozvoje města Ostrava 2030 (2023)

11. SPORT, KULTURA A VOLNÝ ČAS

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Kultura je téma, které by mohlo a mělo Ostravu dále rozvíjet, je to téma, na kterém by město mohlo stavět a stát se např. městem kultury, protože kvalitní instituce a nabídka na to má již nyní.
- V kulturních a kreativních odvětvích je v Ostravě aktivních více než 3 600 subjektů.
- Dvě největší festivalové akce v Ostravě (Beats for Love a Colours of Ostrava) navštíví každý rok více než 40 tis. osob.
- Kultura úzce souvisí s rozvojem sociálních vztahů a komunity a zároveň posiluje rodinnou politiku města Ostravy.
- Ve městě však schází vhodné prostory pro neformální kulturu, setkávání se a také pro pořádání středně velkých akcí s kapacitou cca 200–300 návštěvníků.
- Ostrava má silné sportovní zázemí a sport má obecně velkou podporu jak ze strany města, tak i kraje. Dochází k dlouhodobému rozvoji a výstavbě nové sportovní infrastruktury.
- Každoročně se v Ostravě konají sportovní akce evropského i celosvětového významu, které do města lákají návštěvníky z regionu i mimo něj a celkově zlepšují image města.
- Ostravě se daří naplňovat stanovené cíle ze Strategie pro sport, konkrétně v oblasti výstavby nové sportovní infrastruktury nebo její rekonstrukce.
- Spokojenost s možnostmi trávení volného času v Ostravě je hodnocena pozitivně, nejvíce jsou respondenti spokojeni s pořádanými kulturními akcemi (koncerty, festivaly atd.) a kulturně společenským zázemím (divadla, galerie, muzea, památky atd.).

Co říkají data?

Ostrava má stanovenou jasnou vizi pro oblast kultury do roku 2030: „*Ostrava je v roce 2030 inspirující a pulzující kulturní středoevropskou metropolí, která vytváří stimulační prostředí pro rozvoj kulturních a kreativních činností. Ostravská kultura je neoddelitelnou součástí každodenního života jejích obyvatel.*“ Minimálně počtem a kvalitou kulturních a společenských akcí, které se ve městě každoročně konají, k danému cíli směřuje. V Ostravě se nekoná pouze celosvětově známý a uznávaný festival Colours of Ostrava, ale probíhají zde každoročně i další významné akce, minimálně nadregionálního charakteru (Beats for Love, Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka, Ostravské dny nové hudby, Dream Factory atd.), které do Ostravy přilákají tisíce návštěvníků. Dle odhadů dva největší z nich (Colours of Ostrava a Beats for Love) přinesou do regionu více než 1 mld. Kč ročně. Obě tyto akce se pravidelně konají mají v DOV a mají každá návštěvnost vyšší než 40 tis. osob. Kultura je nejen hybatelem kvality života ve městě, ale vytváří i pracovní místa. V kulturních a kreativních odvětvích je v Ostravě dle Kultura2030 aktivních více než 3 600 subjektů, které tvoří nezastupitelnou část městské ekonomiky a mají vliv i na rozvoj dalších služeb (maloobchod, cestovní ruch) nebo průmyslu (design). Význam kultury pro rozvoj města je vidět i na výši finanční podpory, která do tohoto odvětví směřuje. V roce 2020 se pohybovala kolem 8-10 % celkového rozpočtu města (SMO, *Koncepce rozvoje kultury, 2021*).

Jedním z cílů strategie Kultura2030 je budovat kulturní infrastrukturu (rozvoj zejména od kandidatury Ostravy na Evropské město kultury v roce 2015), která bude odpovídat centru metropolitního a evropského významu, což bylo v roce 2022 naplněno mimo jiné otevřením zrekonstruované budovy jatek, kde nyní sídlí galerie moderního umění PLATO. Kromě této nové kulturní infrastruktury má Ostrava hustou a fungující síť divadel, galerií a vzdělávacích institucí, ve většině případů v nedávné době také nově vystavěných nebo zrekonstruovaných (DK Poklad, přístavba Divadla loutek, rekonstrukce Divadla Jiřího Myrona, Divadlo Mír nebo multifunkční prostor Trojhalí). Samostatnou kapitolou jsou poté velké kulturní projekty za stovky milionů korun, které mohou opět pozvednout jméno Ostravy v Evropě i ve světě, a to nejen na poli kulturním – Koncertní sál JFO včetně rekonstrukce Domu kultury města Ostravy, Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, dostavba GVUO (tzv. Bílý stín) a nověji projekt MUZEum+ (SMO, *Koncepce rozvoje kultury, 2021*).

Ostrava má vytvořen Strategický plán města Ostravy pro sport na období 2017–2025, k němuž jsou každý rok vytvářeny akční plány s uceleným přehledem plánovaných investičních a neinvestičních akcí

ve vazbě na podporu a rozvoj sportu v Ostravě. V rámci této koncepce si Ostrava stanovila za cíl uspořádat ve městě minimálně jednu akci celoevropského významu ročně a dále minimálně jednu akci celosvětového významu za 5 let. Tento nastavený cíl se prozatím daří každoročně naplňovat, a to jak na celoevropské úrovni (Zlatá tretra, utkání tenisového Fed nebo Davis cupu, případně ME ve volejbale mužů v roce 2021), tak dokonce každoročně i na celosvětové úrovni, a to zejména dnes již pravidelným pořádáním beachvolejbalového turnaje světové série v DOV, případně MS v Para hokeji v roce 2021 anebo budoucím MS v hokeji v roce 2024 (SMO, *Strategický plán města Ostravy pro sport na období 2017–2025, 2017*).

Akční plán strategie sportu poté přináší informace o předpokládaných finančních nákladech na výstavbu, rekonstrukci či modernizaci sportovní infrastruktury a obsahuje také významné sportovní akce konané ve městě. Akční plán realizace cílů a opatření Strategického plánu města Ostravy pro sport 2017–2025 pro rok 2023 také shrnuje aktuální plnění stanovených měřitelných indikátorů, kde je velký význam kladen na výstavbu, případně rekonstrukci sportovní infrastruktury. Konkrétně město připravuje ve spolupráci se soukromými subjekty projekt „Multifunkční sportovní hala v Ostravě“ s hlavní halou pro 3 500 diváků. Naplánovaná na období 2017–2025 byla také výstavba 8 fotbalových hřišť, z toho polovina s umělým povrchem (k roku 2022 již bylo vybudováno nebo zrekonstruováno 6 hřišť s umělým trávnikem a 5 hřišť s přírodním trávnikem), výstavba 3 malých tréninkových hal (v provozu již jsou haly ve Svinově, Krásném Poli a Nové Bělé, těsně před dokončením je hala v Třebovicích) a výstavba 3 sportovišť s prvky městského mobiliáře, jako jsou workout hřiště, malá hřiště apod. – zde je již zrealizováno 33 projektů (SMO, *Akční plán realizace cílů a opatření Strategického plánu města Ostravy pro sport 2017–2025, 2023*).

Co říkají lidé v online dotazníku?

Průměrná spokojenost respondentů s trávením volného času v Ostravě je 64 %. Více než třetina z nich tráví svůj volný čas (mimo domov, zaměstnání či vzdělávací zařízení) ve třech největších ostravských obvodech – Moravská Ostrava a Přívoz (35 %), Ostrava-Jih (23 %) a Poruba (21 %).

Oblasti trávení volného času v Ostravě jsou hodnoceny pozitivně v rozmezí 60-75 %. Největší spokojenost byla respondenty vyjádřena s kulturními akcemi (75 %), kulturně společenským zázemím (73 %), osobními službami a obchody (72 %) a sportovními akcemi (71 %).

Jaké projekty by lidé realizovali, pokud by byli primátorem / primátkou s neomezeným rozpočtem?

V oblasti sportu, kultury a volného času ve městě respondenti nejčastěji uváděli následující projekty:

- Multifunkční sportovní hala nebo fotbalový stadion
- Koncertní hala
- Aquapark / zábavní park / wellness
- Rozšíření náplavky v Ostravě
- Podpora kulturního turismu
- Černá kostka

Co lidem v Ostravě udělalo v posledních letech největší radost v oblasti sportu, kultury a volného času?

- Festivaly a lepší kulturní život
- Množství kulturních a sportovních akcí
- Colours of Ostrava
- ZOO
- Akce na Jihu – ohňostroj, Slavnosti jihu, Léto na Jihu, Svatomartinské bingo v K-Triu
- Shakespearovské slavnosti
- Festival v ulicích
- Provoz u řeky
- Pavilon
- Loděnice

- Nové cyklostezky a pruhy, včetně těch mimo silniční tahy
- Bikesharing
- Nové a zajímavé kavárny, bistra, restaurace
- Podpora komunitního života – Sousedské projekty, komunitní centrum Všichni spolu
- Využívání Hlavní třídy pro kulturní akce
- Trhy, co se hledají
- Beachvolejbalový turnaj v DOV
- Zkrášlení a modernizace knihoven
- Podpora nezávislé kultury
- Kulturní dům v Heřmanicích
- Veřejné akce v Nové Bělé
- Plesy s vysokou úrovní
- Vánoční trhy

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

V porovnání s dalšími městy v ČR, ale i se zahraničím, je Ostrava silná v oblasti sportovního zázemí a infrastruktury (velké haly, menší sportoviště i např. otevřená hřiště pro veřejnost), sport zde má obrovskou podporu ze strany města i kraje.

Městu se podařilo využít potenciál DOV, a to nejen z pohledu atraktivního cíle cestovního ruchu. Tato část města si našla využití i pro další kulturní, sportovní a volnočasové akce. Kromě velkých festivalů se zde pořádají například závody v lyžování, světový beach volejbalový turnaj, závody na kolech atd. Jedná se o konkurenční výhodu, kterou jiná města nemají.

Kultura je téma, které by mohlo a mělo Ostravu dále rozvíjet. Je potřeba navázat na ohlas velkých, dnes již mezinárodních akcí, jako jsou Colours of Ostrava nebo Beats for Love, a nabízet obyvatelům i návštěvníkům dostatek kulturních příležitostí. Kromě velkých festivalů jsou pozitivně komentovány např. Ostravské dny nové hudby a další menší kulturní eventy.

Velmi pozitivně jsou osobnostmi v rámci rozhovorů hodnoceny také samotné kulturní instituce a zázemí pro kulturu. V poslední době jde zejména o nově rekonstruovaný DK Poklad nebo budovu jatek, kde vznikla galerie moderního umění. Pozitivně není hodnocena jen samotná rekonstrukce této budovy, ale právě i její aktuální využití, neboť mnozí za podobnými výstavami jezdili do Prahy a nyní mají tuto možnost přímo v Ostravě.

Ostrava je příznivým a zajímavým místem pro herce, zejména pro ty začínající. V tomto oboru není velká konkurence mladých herců, mladí herci tak mají možnost hostovat v místních divadlech již během studií. Ostrava inspiruje tvůrčí lidi a tím, jaká je, je tady nutí být, žít a neodcházet. O kvalitě a zájmu o ostravskou divadelní scénu svědčí také mnohá ocenění pro místní herce (ceny Thalie atd.) a samotný fakt, že velké množství divadelních představení je vyprodáno (Divadlo Petra Bezruče, Národní divadlo moravskoslezské, Divadlo Mír).

Koncertní sál je téma, které už před samotnou výstavbou dostalo Ostravu na kulturní mapu Evropy a je v rámci strukturovaných rozhovorů pozitivně hodnoceno také většinou osobnostmi v Ostravě. Již samotný návrh projektu Koncertního sálu před fází realizace je zmiňován v odpovědích na otázku, co lidem v Ostravě udělalo v posledních letech největší radost. Pro velký evropský nebo americký orchestr v současné době není ve městě ani v regionu k dispozici infrastruktura. Koncertní sál má proto potenciál zásadně změnit situaci a přitáhnout světové hudební hvězdy, které uvidí, že Ostrava považuje kulturu za prioritu.

V rámci kultury a trávení volného času v Ostravě schází více větších, světových zahraničních koncertů, které mohou do města nalákat také návštěvníky ze spádové oblasti města. Infrastrukturu v podobě jedné velké multifunkční haly (Ostravar aréna) na to město má. Poptávka je také po místech pro neorganizovaný sport – malé workoutové zóny, sportoviště atd. Lidem v Ostravě také schází velký zábavní park či aquapark, kde by se dal, zejména s dětmi, strávit celý den na jednom místě. Pro konání kulturních, zejména hudebních akcí, pořadatelům schází vhodné středně velké prostory s kapacitou cca 200-300 osob.

Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

Sport je důležitou oblastí, která by měla v Ostravě rozvíjet zdravý životní styl a společně s kulturou může být reklamou pro celou Ostravu. Poukázáno bylo na to, že Ostrava jako festivalové město s exkluzivní kulturou (oceňovaná divadla apod.) nesmí zapomenout ani na kulturu neformálního charakteru, pro kterou aktuální schází vhodné prostory a možná i podpora. Jmenovitě byla zmíněna absence organizace a místa typu Cooltour, ale také nedostatek vnitřních prostor pro akce o návštěvnosti cca 200-300 osob.

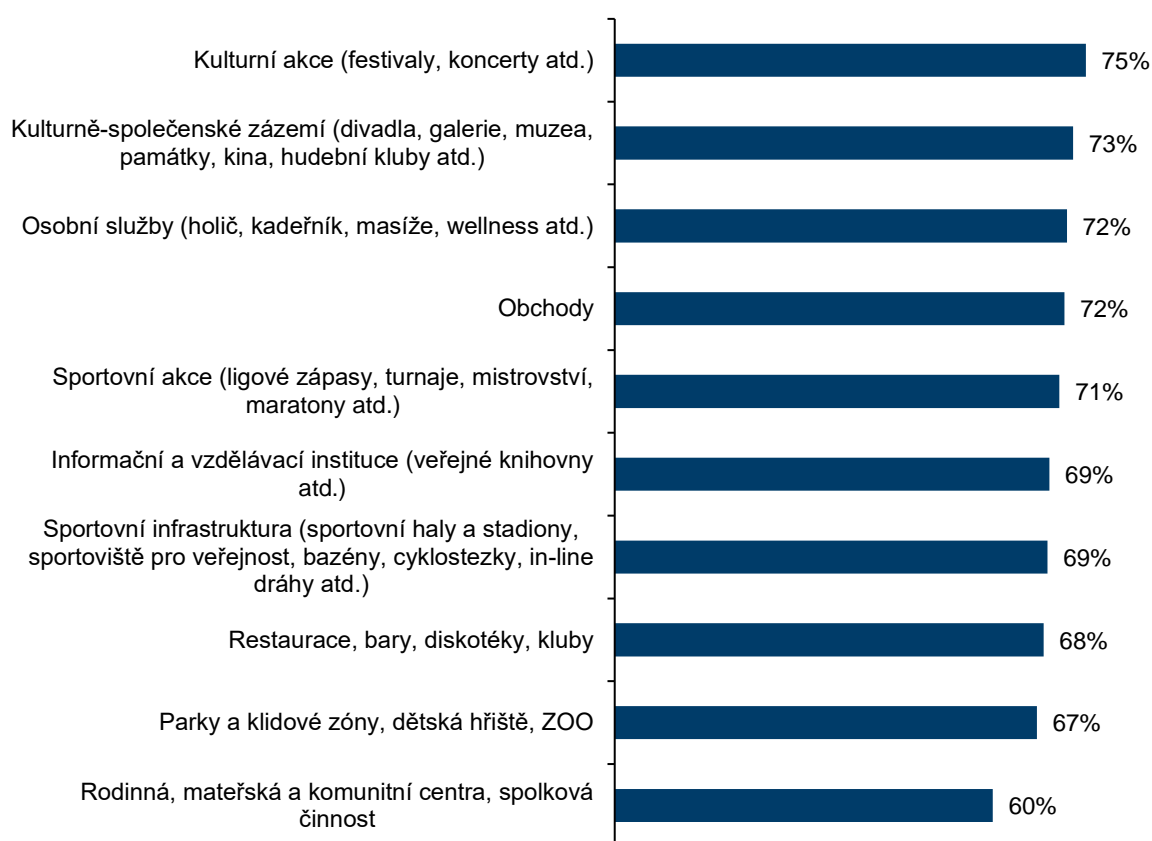
Co říká o změnách pocitová mapa Ostravy?

Jako místa, kde se dle pocitové mapy (2023) lidé v Ostravě cítí dobře, lze označit zejména ta, která mají funkci volnočasovou. Konkrétně se jedná o Komenského sady a jejich návaznost na Havlíčkovo nábřeží a Slezskoostravský hrad a dále samostatně o DOV, Bělský les, haldu Ema a areál ZOO.

Vazba na strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- Koncepce rozvoje kultury statutárního města Ostravy (#KULTURA2030)
Strategický plán města Ostravy pro sport na období 2017–2025

Graf 15: Spokojenost veřejnosti s možnostmi trávení volného času v Ostravě

Zdroj: Statutární město Ostrava, Online dotazníkové šetření obyvatel v rámci přípravy Strategického plánu rozvoje města Ostrava 2030 (2023)

Obrázek 5: Koláž akcí, které se pravidelně v Ostravě konají

Zdroj: Statutární město Ostrava (2023)

12. VEŘEJNÝ PROSTOR

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- V Ostravě funguje ateliér MAPPA, který dbá na koncepční a kvalitní urbanistické plánování v Ostravě a realizuje mimo jiné i architektonické a urbanistické soutěže (viz příloha č. 5).
- Není dostatečně zajištěna čistota veřejných prostranství na výstavních a na frekventovaných místech.
- Kultivují se městské parky a zelené plochy pro volnočasové, sportovní a rekreační využití, rychlejšímu tempu brání omezené množství financí.
- Ostrava má zpracovanou Adaptační strategii i Metodiku modrozelené infrastruktury, na jejichž propování do realizací v projektech je však potřeba zapracovat.
- Od roku 2016 se v Ostravě revitalizovalo 50 ha zelené plochy, což odpovídá rozloze 100 fotbalových hřišť (viz příloha č. 5).
- V Ostravě je velké množství kvalitních městských parků a veřejných dětských hřišť, nepracuje se příliš s revitalizací vodních toků a jejich přeměně na návštěvnicky atraktivní území.
- Ostrava dbá na kvalitu architektury ve městě, např. prostřednictvím nařízení o regulaci reklamního smogu nebo programem na zachování a obnovu kulturních památek a významných městských staveb.

Co říkají data?

- [MAPPA – Víze prostorového rozvoje Ostrava: Síť veřejných prostranství](#)

Veřejný prostor, jako pomyslný „obyvák“ města, musí mít lidské měřítko, kvalitní architekturu, příjemné povrchy a komfortní mobiliář. Jen tehdy může být společně s pestrou nabídkou funkcí předpokladem pro to, aby lidé veřejná prostranství navštěvovali, využívali a obývali.

V mapě jsou zobrazeny intenzity vitality veřejných prostranství uvnitř hranic obytných celků. Cílem města je primárně investovat pozornost a prostředky na prostranství kvalitnější, koncentrující více funkcí, s větším významem v rámci systému města a také důležitější ulice v rámci systému města, zároveň sloužící většímu množství obyvatel.

- [MAPPA – Víze prostorového rozvoje Ostrava: Urbanistické hodnoty](#)

Každé město má místa, kterých si cení více než jiných. O ta je třeba pečovat a přiměřeně je rozvíjet. Je důležité neomezovat se jen na stávající systémy ochrany těchto urbanistických, architektonických, uměleckých a společenských hodnot. Mnohá cenná místa žádný statut ochrany nemají, a přesto je třeba k nim přistupovat s respektem, naopak mnohá legislativně chráněná území novými impulsy potřebují.

V mapě jsou zobrazeny hodnotné stavby, umělecká díla, městská památková zóna, území s hodnotným veřejným prostorem a další významná území a dominanty. Do těchto lokalit je potřeba primárně investovat pozornost a prostředky v rámci území města Ostravy.

Co říkají lidé v online dotazníku?

Celkem 4 z 5 respondentů dotazníkového šetření spokojenosti s životem v Ostravě (2023) tráví nejvíce volného času mimo času stráveného doma a v zaměstnání v jednom ze tří největších městských obvodů. Po kultuře chování a jednání obyvatel je s čistotou a vzhledem veřejných prostor v Ostravě spokojeno nejméně obyvatel. Obyvatelé by chtěli realizovat především projekty na revitalizaci parků a zeleně, zkvalitnění veřejného prostranství, revitalizace brownfieldů a zastavení proluk, zajišťování čistoty města nebo vzhled fasád panelových domů. Z konkrétních lokalit zmiňovali nejčastěji potřebu rekonstrukce Hlavního nádraží a Náměstí republiky.

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Veřejný prostor v Ostravě prošel v posledních letech významnými změnami a odborníci na toto téma zaznamenali bezprecedentní stavební boom, který přispěl k dramatické proměně města. Kupříkladu revitalizace prostoru kolem řeky Ostravice, včetně nábřeží a projektu Malá Kodaň, představuje

zajímavou transformaci, která dává prostoru nový význam, ke kterému se v budoucnu přidá oblast Černé louky. Zvláštní pozornost je věnována znovuoživení budov, jako je Ostravica-Textilia, Dům kultury města Ostravy, Dolní Vítkovice nebo bývalá městská jatka. Tyto fyzicky viditelné proměny ve srovnání s minulostí znamenají zásadní rozdíl a ukazují, jak město Ostrava posouvá svůj veřejný prostor kupředu.

Přestože veřejný prostor v Ostravě prošel pozitivními změnami, existují i některé negativní aspekty, které je třeba zmínit. Kvalita veřejného prostoru stále nepřesahuje očekávání, a mladší generace stále vnímá Ostravu jako "špinavé" město s nižší kvalitou veřejného prostoru. Zásahy do prostředí jsou často malé a nedostatečné, ačkoli např. ateliér MAPPA se snaží situaci zlepšit. Ve městě existuje také řada opuštěných a zanedbaných budov, včetně těch v centru, které nemají žádné využití. Další výzvou je navýšení investic do zeleně a údržby veřejných parků, které často působí zanedbaně. Potenciál přírodních lokalit, jako jsou ramena řeky Odry nebo haldy, není využíván, a chybí zde plán pro rozvoj těchto oblastí. Celkově lze tedy říci, že i přes určité pozitivní změny existuje stále potřeba zlepšit kvalitu a péči o veřejný prostor v Ostravě.

Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

Veřejný prostor je pro mnoho lidí určující při rozhodování, zda z města odejdou nebo zůstanou. Kvalita veřejného prostoru je důležitá pro trávení volného času po práci. V Ostravě je mnoho fyzických bariér (železnice, nepřístupné pozemky, špatné napojení), město je nepřívětivé pro pěší a cyklisty. V jiných městech se tato otázka řeší podchody nebo nadjezdy.

Pro zlepšení čistoty a vzhledu veřejných prostor je důležité mít na obvodech koncepce úklidu. Každý obvod má tuto oblast jinak zorganizovanou. Kvůli nedostatku financí na všechny oblasti je důležitá práce s daty - úklid v nejvíce frekventovaných časech.

Nedodržují se restriktce v oblasti parkování, čehož následkem je vznik dalších bariér. Parkování by nemělo být zdarma. Měla by existovat aplikace na parkovací místa. Dobrým příkladem koncepčního přístupu k parkování je Bratislava.

Co říká pocitová mapa Ostravy?

Místa, kde se lidé cítí v Ostravě dobře, jsou na Hlavní třídě v Porubě, v Dolních Vítkovicích a také tam, kde je hodně zeleně, např. podél nábřeží Ostravice, v Komenského sadech, v ZOO, porubském lesoparku, na haldě Ema nebo v Bělském lese a jeho okolí.

Návštěvníkům by obyvatelé Ostravy doporučili největší atraktivitu v Dolních Vítkovicích, v ZOO, na haldě Ema, Lanek Parku a na Hlavní třídě v Porubě. Lidé by také rádi vzali návštěvu do historického centra a jeho blízkého okolí – Komenského sadů nebo na Slezskoostravský hrad.

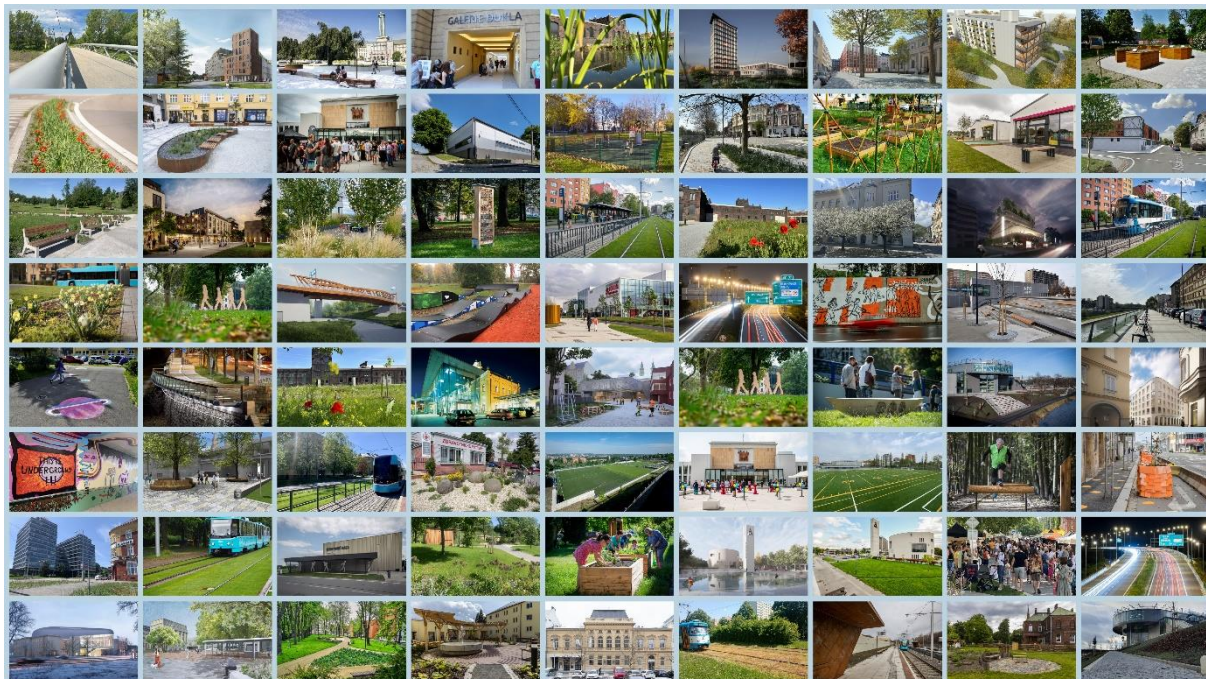
Místa, která by se měla rozvíjet, se hromadně vyskytují především v historickém centru města, nejvíce na Masarykově náměstí, Černé louce, v okolí ulice Nádražní, Náměstí republiky a Domu kultury Ostrava. Obyvatelé by si také přáli, aby se rozvíjelo i širší centrum města v Moravské Ostravě a jeho propojení dále směrem na Přívoz, Dolní oblast Vítkovic, podél ulice 28. října směrem na Mariánské Hory a směrem na Slezskou Ostravu. Z dalších lokalit by se podle občanů města mělo rozvíjet vítkovické nádraží, halda Hrabůvka, okolí svinovského nádraží nebo Hulvácký kopec.

Místa, kde se lidé necítí dobře, odpovídají neupraveným částem města, nebo prostorům, kde se lidé necítí bezpečně. Taková místa se koncentrují např. v Přívoze, Vítkovicích (Mírové náměstí) a v Mariánských Horách (Mariánské náměstí). V centru města se lidem dále nelíbí v okolí Náměstí republiky, kolem Ostravice-Textilie, dále na Masarykově náměstí a v Nádražní ulici. Lidé se necítí příjemně také uprostřed některých sídlišť a poblíž sociálně vyloučených lokalit.

Vazba na strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- Vize prostorového rozvoje Ostravy (MAPPA)

Obrázek 6: Koláž projektů revitalizace veřejných prostranství realizovaných v Ostravě v posledních letech

Zdroj: Statutární město Ostrava (2023)

13. KVALITA BYDLENÍ

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Negativní migrační saldo je ovlivněno také nízkou intenzitou nové výstavby. Ta je ve srovnání s dalšími krajskými městy stále na nízké úrovni, i když od roku 2020 roste.
- Nízký podíl bytů vlastněných městem limituje schopnost flexibilně ovlivňovat nabídku bytů pro vybrané skupiny obyvatel.
- V Ostravě neexistuje koncepční plánování v otázce nakládání s byty.
- Chybí pomoc ze strany města se startovacím bydlením pro mladé rodiny.
- Chybí centrální jednotná evidence majetku pro všechny městské obvody. Neexistuje jednotný informační systém. Výstupy za městské obvody nejsou jednotné, nelze jednotně plánovat. Neexistuje jednotná evidence pasportů domovního a bytového fondu. Chybí také jednotná celoměstská evidence dluhů v rámci nájemného.
- Získané peníze z nájmu nestačí na pokrytí skutečných potřeb městských obvodů na rekonstrukci a údržbu domovního a bytového fondu. Není dostatek finančních prostředků na potřebné rozsáhlé investice.
- Chybí politická odvaha k prosazení nepopulárních, ale promyšlených opatření, jako jsou demolice a změny ve funkčnosti a užitelnosti prostor, budov a ploch.
- Přes existující nabídku volných bytů je nedostatek soudobého a kvalitního nájemního bydlení různého typu (pro mladé, pro seniory) pro oživení vybraných částí města.
- V centrální části Ostravy není dostatek atraktivních a dostupných bytů pro mladé rodiny s dětmi, ty se tak stěhují do jiných městských obvodů nebo mimo Ostravu.
- Statutární město Ostrava realizuje od roku 2016 projekty v oblasti sociálního bydlení. Aktivita se zaměřuje na vytváření kapacit sociálních bytů a podporu zabydlených domácností formou spolupráce se sociálními pracovníky.
- V bytové nouzi je na 3 tisíce ostravských domácností.
- Ve městě jsou identifikovány lokality sociálního vyloučení a segregace.
- Zvýšení bezpečnosti a pocitu bezpečí je jedním z hlavních požadavků obyvatel města na zvýšení kvality života v Ostravě. Pocit bezpečí i bezpečnost ve městě by měli růst zároveň s tím, jak se zvyšuje kvalita a čistota veřejného prostoru a chování a jednání obyvatel. I když se statistické ukazatele bezpečnosti dlouhodobě zlepšují, stále panuje nespokojenost s bezpečností v Ostravě (pocit bezpečí) – tato oblast byla hodnocena jako třetí nejhorší mezi obyvateli v dotaznících (po čistotě veřejných prostor a chování obyvatel).

Co říkají data?

V Ostravě se za posledních 18 let dokončilo 6 925 nových bytů, zatímco v Olomouci 8 165, Plzni 11 588 a v Brně 25 331 (ČSÚ, *Veřejná databáze, 2023*). Téměř celý bytový fond statutárního města Ostravy je svěřen do správy jednotlivým městským obvodům. V roce 2021 hospodařily městské obvody a Magistrát města Ostravy s 12 635 byty. V roce 2021 statutární město Ostrava investovalo do rekonstrukcí bytů, bytových domů a nové výstavby téměř 362 mil. Kč. Ceny bytů v Ostravě jsou nižší než ve většině krajských měst České republiky.

Rekonstrukce, a především výstavba nových bytových domů v centru města, souvisí se snahou o oživení jeho historického jádra, kde je jednou ze základních podmínek úspěchu navýšení počtu rezidentů v lokalitě. Město má v různé fázi rozpracovanosti několik nových projektů nebo rekonstruovaných bytových domů, které by měly do širšího centra umístit cca 200 nových bytů, některé jsou již dokončeny. Konkrétně se jedná o rezidenci Střelníční, bytový dům na ulici Janáčkova a rezidenci Nové Lauby. Proluku na rohu ulic Kostelní a Biskupské by měl zaplnit další z bytových domů, jehož výstavba je zatím ve fázi přípravy.

Na území města žije 3 tisíce domácností v bytové nouzi, což představuje přibližně 6 900 osob. Jedná se o životní situace, kdy je v oblasti bydlení potřebná podpora při jejich řešení (MMR, 2023).

Na území Ostravy je dle mapy sociálního vyloučení a segregace identifikováno celkem 11 lokalit tzv. extrémní koncentrace, tedy oblastí, kde je vysoká lokalizace obyvatel, kteří jsou příjemci příspěvku na živobytí v dané základní sídelní jednotce (Sýkora, 2023).

Co říkají lidé v online dotazníku?

Průměrná spokojenost s vlastním bydlením v Ostravě je 63 %. Výraznější nespokojenost projevilo 16,3 % respondentů. Spokojenost by většině z nich navýšily lepší podmínky pro parkování (45 %), kvalitnější veřejné prostranství v okolí bydliště (38 %) a větší pocit bezpečí v silniční dopravě, kriminalitě apod. (32 %). Necelá čtvrtina respondentů (23 %) jako důvod k větší spokojenosti uvedla nižší náklady (nájem, energie, fond oprav) a kvalitu bydlení (modernizace, rekonstrukce).

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Ostrava nabízí nižší nájem než jiná města, což jí dává konkurenční výhodu při lákání obyvatel, tento potenciál je však dosud nevyužitý. Některé části města navíc trpí vlivem vyloučených oblastí s nedostatečnou úrovní vzdělání a sociálními problémy. Bezpečnostní problémy se objevují v některých částech města, kde je větší koncentrace kriminality, a v některých ulicích, které mají image no-go zón. Kultura chování obyvatel má z pohledu expatů své pozitivní stránky, jako jsou příjemní a přímočaří obyvatelé, vstřícné chování k cizincům a pomoc ukrajinským uprchlíkům. Město se také zlepšuje v otázce čistoty a pořádku, což se projevuje čistějším ovzduším, uklizenějšími ulicemi a pravidelnou údržbou infrastruktury. Nedostatečná zimní údržba způsobuje obtíže pro chodce a lidi s omezením pohybu a ohrožuje tak jejich bezpečnost.

Někteří občané si stěžují na hrubost v obchodech a ve službách, dalším problémem je dědictví privatizace bytového fondu a v důsledku toho pak prázdné byty nebo celé budovy v centru města. Avšak ve snaze zlepšit situaci existují developerské projekty zaměřené na výstavbu nových bytových domů, které rozšiřují nabídku bytů pro občany. Nicméně lidé, kteří mají tu možnost, stále upřednostňují přesídlení do regionů, které jsou blíže přírodě, jako jsou Beskydy, nebo bohatší lokality, jako je Čeladná.

Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

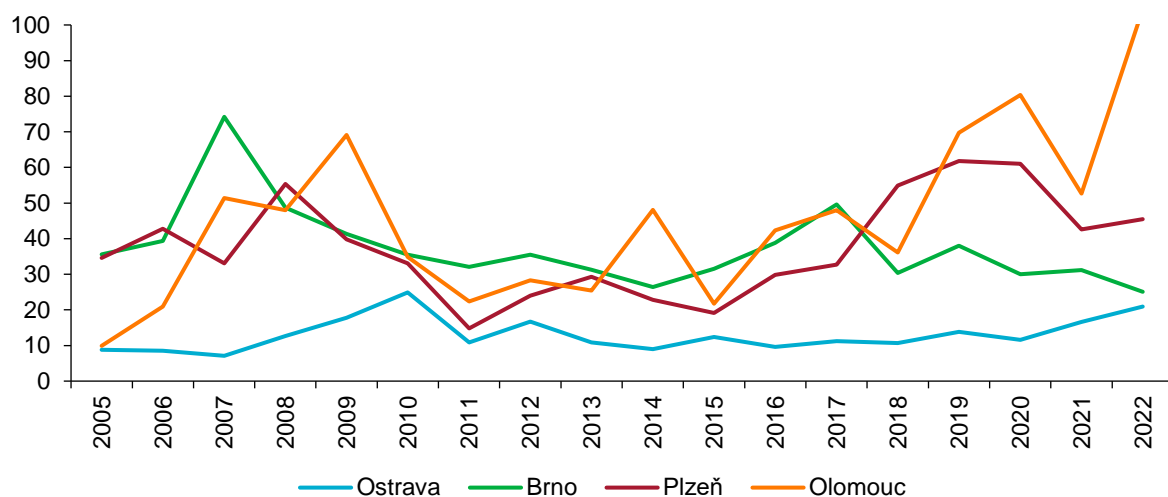
Nedostupnost kvalitního bydlení je jednou z nejčastějších příčin odchodu lidí z Ostravy, která se řadí mezi nejhorší města v dostupnosti vlastnického bydlení v celé Evropě. Ve větších bytech bydlí senioři, mladí lidé s dětmi se stěhují za Ostravu. Do městského fondu by mělo být zakoupeno více bytů (viz dobrý příklad Vídně).

Město může podpořit kvalitu bydlení prostřednictvím aktivní spolupráce s developery, např. přípravou regulačních podmínek pro výstavbu, včasným definováním požadavků na území, standardu na veřejná prostranství a přípravou urbanistických studií nebo regulačních plánů.

Vazba na strategické dokumenty:

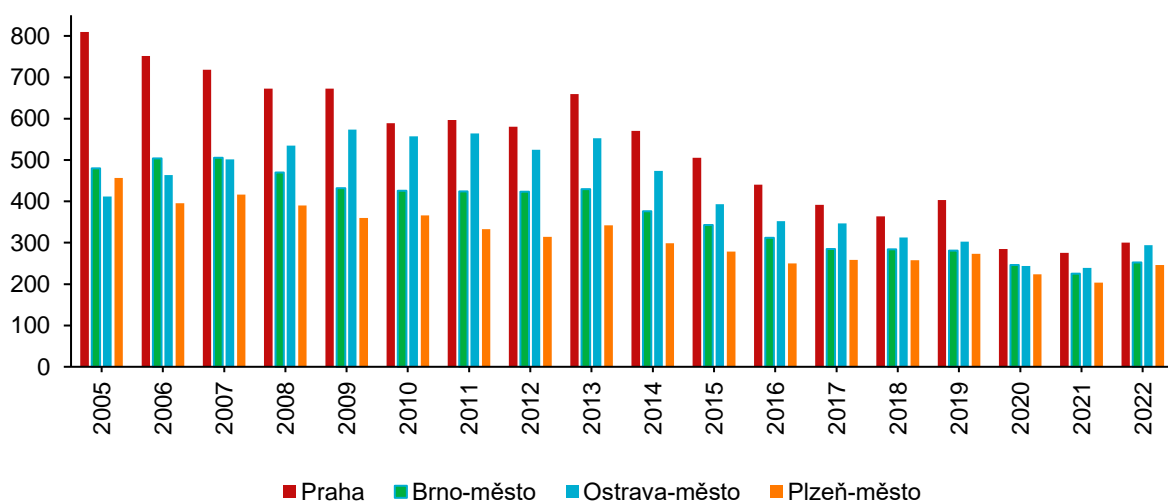
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- Koncepce sociálního bydlení statutárního města Ostravy
- Akční plán koncepce sociálního bydlení

Graf 16: Počet dokončených bytů na 10 000 obyvatel ve vybraných městech

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze (2023)

Graf 17: Index kriminality v hl.m. Praze a v okresech Brno-město, Ostrava-město a Plzeň-město v letech 2005-2022

Pozn.: Index kriminality = počet zjištěných trestných činů na 10 000 obyvatel. Novela trestního zákoníku č. 333/2020 Sb. s účinkem od 1. 10. 2020 zvýšila hranici škody v trestněprávních kauzách na dvojnásobek. Od začátku její účinnosti tak lze očekávat méně trestných činů a více přestupků. Z tohoto důvodu nejsou data před 1. 10. 2020 plně srovnatelná s daty po tomto období.

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze (2023)

14. ZDRAVOTNÍ SLUŽBY

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- V okrese Ostrava-město je příznivý poměr počtu lékařů a dentistů na počet obyvatel ve srovnání s průměrem České republiky. Přesto je citelný nedostatek kapacit, čekací lhůty jsou neúměrně dlouhé, dostat se do evidence zubařů a některých lékařů je prakticky nemožné. Jedná se však o systémový problém celé republiky.
- Spokojenost obyvatel se stavem zdravotnických služeb v dotazníkovém šetření je dobrá.
- Osobnosti kladně hodnotí vybavenost místních nemocnic a jejich dostupnost.

Co říkají data?

V Ostravě bylo v roce 2021 evidováno 2 152 lékařů, z toho 289 dentistů. V okrese Ostrava-město je v přepočtu na tis. obyvatel 6,9 lékařů, pro srovnání v Moravskoslezském kraji je tento poměr 4,6 lékařů na tis. obyvatel, v České republice 5 lékařů. Naopak, na jednoho lékaře připadá v okrese Ostrava-město 145 obyvatel, v Moravskoslezském kraji 216. Poměr obyvatel na lékaře je v Moravskoslezském kraji nejpříznivější od roku 2017. Nejvíce lékařů na tisíc obyvatel (8,7) je v České republice v Praze, nejméně ve Středočeském kraji (3,3). Ve srovnání mezi kraji je v Moravskoslezském třetí největší počet dentistů (747). V Ostravě jsou 4 nemocnice, z toho jedna fakultní, nově také Lékařská fakulta při Ostravské univerzitě (ČSÚ, *Statistická ročenka MSK, 2022*).

Průměrná doba dočasné pracovní neschopnosti byla v okrese Ostrava-město v roce 2021, stejně jako v Moravskoslezském kraji, 39 dnů. V okrese Ostrava-město bylo v roce 2021 hlášeno 111 865 nových případů dočasné pracovní neschopnosti, což představovalo celkem 4 365 125 dnů (ČSÚ, *Statistická ročenka MSK, 2022*).

Statutární město Ostrava je zřizovatelem dvou zdravotnických příspěvkových organizací – Městské nemocnice Ostrava a Dětského centra Domeček.

Co říkají lidé v online dotazníku?

Celková spokojenost se zdravotními a sociálními službami je jednou z nejlépe hodnocených oblastí. Spokojenost se zdravotními a sociálními službami je z pohledu respondentů online dotazníkového šetření společně se školstvím a školskými zařízeními druhou nejlépe hodnocenou oblastí (průměrná spokojenost 63 %). V oblasti zdravotních služeb je nejvyšší průměrná spokojenost s veterinárními službami (66 %), praktickými lékaři (65 %), dětskými lékaři (63 %) a nemocniční péčí (62 %). Výrazně nižší spokojenost je v případě zubních lékařů (48 %) a domovů pro seniory (46 %), což souvisí s aktuálním nedostatkem zubních lékařů a převisem poptávky po volných místech v domovech pro seniory.

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Ve strukturovaných rozhovorech byla kladně hodnocena kvalita poskytovaných zdravotnických služeb. Nemocnice jsou dobře vybavené a je možné je zařadit mezi jedny z nejlepších v republice. Pandemii COVID-19 zvládla Ostrava systémově, díky nově nabytým zkušenostem nyní funguje online systém propojení nemocnic. Výzkum Lékařské fakulty Ostravské univerzity v přepočtu na hlavu je porovnatelný s jinými fakultami v České republice, LF rovněž spolupracuje s VŠB-TUO v oblasti virtuální reality. LF má jako jediná v ČR Ústav medicíny katastrof, který má ambici v budoucnu komunikovat s laickou veřejností a dělat cvičení a manuály pro přípravu na katastrofy.

Kritizován byl nedostatek kapacit, převážně u zubařů, pediatrií a rehabilitačních pracovníků. Důvod je ten, že systém nedokáže vygenerovat tolik lékařů, kolik jich bude odcházet do důchodu. Čekání na pohotovost proto může být zdlouhavé. Za negativní byla rovněž označena skutečnost, že Lékařská fakulta nemá vlastní habilitační řízení.

Vazba na strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027

Tabulka 3: Počet zdravotnických zařízení a lékařů v Moravskoslezském kraji a Ostravě v roce 2021

Zdravotnická zařízení a lékaři	Moravskoslezský kraj	Ostrava
nemocnice	21	4
odborné léčebné ústavy	14	3
ostatní samostatná zdravotnická zařízení	715	239
lékárny včetně odloučených pracovišť	280	84
lékaři celkem	5 465	2 152
lékaři na 1 000 obyvatel	4,6	6,9

Zdroj: Český statistický úřad, Statistická ročenka Moravskoslezského kraje (2022)

Tabulka 4: Počet nemocnic a lékařů v okrese Ostrava-město v letech 2014-2021

Ostrava-město	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
nemocnice	3	3	3	3	4	4	4	4
lékaři celkem, z toho:	1 913	1 978	1 958	2 026	2 060	2 072	2 147	2 152
<i>praktičtí pro dospělé</i>	147	159	154	157	148	146	147	143
<i>praktičtí pro děti</i>	54	58	56	54	49	47	48	50
<i>stomatologové</i>	203	221	223	220	208	208	201	201
<i>gynekologové</i>	41	51	51	49	51	52	50	50
<i>specialisté</i>	289	340	341	338	334	329	331	336

Zdroj: Český statistický úřad, Statistická ročenka Moravskoslezského kraje (2022)

15. SOCIÁLNÍ SLUŽBY

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Zátěž na sociální služby se bude zvyšovat ruku v ruce s nevyhnutelným stárnutím obyvatel (zvyšujícím se věkovým průměrem obyvatel a počtem obyvatel nad 65 let).
- Spokojenost se zdravotními a sociálními službami je společně se školstvím a školskými zařízeními druhou nejlépe hodnocenou oblastí v dotazníkovém šetření.
- Pokrytí sociálními službami je v Ostravě jedno z nejlepších v České republice. I přes velmi dobré pokrytí sociálními službami se Ostrava potýká s nedostatkem míst v domovech pro seniory a v jiných pobytových zařízeních sociálních služeb, přičemž tento problém se bude v budoucnu pouze zhoršovat.
- Sociálním službám schází větší důraz na podporu inovací.
- Na území města žije 3 000 domácností (cca 6 900 osob) v bytové nouzi.
- V exekuci se v Ostravě nachází 30 999 osob v celkovém počtu 200 639 exekucí.
- Predikce počítají s nárůstem počtu osob závislých na návykových látkách. V ČR přetrvává dlouhodobý problém se závislostí na alkoholu. Přílišná tolerance pití alkoholu se projevuje také na společenském klimatu v celé republice a vnímání bezpečnosti ve veřejném prostoru.
- Pro snadnější orientaci v sociálních službách a možnostech řešení nepříznivých sociálních situací provozuje Magistrát města Ostravy místo prvního kontaktu [SOCIOPOINT](#), které poskytuje obyvatelům Ostravy anonymní poradenství: pro oblast bydlení poskytuje poradenství Kontaktní místo pro bydlení.

Co říkají data?

V Ostravě žilo k 31.12.2022 celkem 66 161 obyvatel nad 65 let (*ČSÚ, Veřejná databáze, 2023*). Z Prognózy vývoje počtu a věkové struktury obyvatelstva statutárního města Ostravy na období 2017-2040, vyplývá, že celkový počet seniorů by sice měl vzrůst mezi lety 2016 a 2040 o méně než jednu pětinu, nicméně dynamický růst budeme sledovat především u počtu starších seniorů (*Burcin, Kučera a Šídlo, 2018*).

Např. počet seniorů ve věku 75 a více let se mezi lety 2016 a 2040 pravděpodobně zvýší o celou polovinu z 21,8 tis. na 33,3 tis. osob. Nejdynamičtěji však poroste skupina osob ve věku 85 a více let, kterých by v roce 2040 mělo být více než 11 tis. osob, což je více než dvojnásobek oproti roku 2016, kdy bylo registrováno asi 5,3 tis. osob. Vzhledem k nízké migrační aktivitě této skupiny obyvatel, lze prognózu považovat za spolehlivou (*Burcin, Kučera a Šídlo, 2018*).

V Ostravě bylo poskytováno v roce 2021 celkem 186 sociálních služeb (146 je zajišťováno neziskovými organizacemi, 15 městskými obvody a jejich příspěvkovými organizacemi a 25 příspěvkovými organizacemi města Ostravy). Ostrava dále nabízí cca 100 souvisejících aktivit. Ročně sociální služby využívá kolem 25 000 občanů. Nejpočetnější skupinou klientů jsou senioři (6 188), dále občané ohrožení sociálním vyloučením a sociálně vyloučení občané (3 815) a děti a rodiny (3 254) (*SMO, 6. Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava, 2023*).

V roce 2022 prošlo sociálními službami 26 360 osob, z toho většina obyvatel Ostravy. V roce 2022 bylo v Ostravě k 31.12. celkem 192 sociálních služeb, včetně 14 služeb domovů pro seniory a 14 služeb domovů se zvláštním režimem pro seniory a osoby se specifickými potřebami. K dispozici bylo v rámci sociálních služeb celkem 3 223 lůžek (*SMO, FajnOVA, 2023*).

V okrese Ostrava-město se v letech 2016-2022 snížil počet osob v exekuci o 9 % (o 3 179 osob). Došlo však k nárůstu celkového počtu exekucí o 0,5 % (o 1 251 exekucí) a tedy k navýšení počtu exekucí z 6,7 na 7,4 exekucí na jednu osobu (*Otevřená společnost a Ekumenická akademie, Mapa exekucí, 2022*). Údaje Exekutorské komory k 1.4.2023 uvádí, že se v exekuci v okrese Ostrava-město k danému datu nacházelo 30 999 osob při celkovém počtu 200 639 exekucí.

Na území ORP Ostrava žije 3 tisíce domácností v bytové nouzi, což představuje cca 6 900 osob. Jedná se o osoby, které jsou bez střechy, pobývají v noclehárnách, azylových domech, komerčních

ubytovnách či v institucích (MMR, 2023). Situace domácností řešících problémy v oblasti bydlení vyžaduje intervenci. Kapacity projektů/programů zaměřených na sociální bydlení jsou v Ostravě cca 450 bytů (01/2023), jedná se o aktivity neziskových organizací a projekt Magistrátu města Ostravy. Bytový fond je zajišťován zvláště ve spolupráci s městskými obvody a společností Heismtaden s.r.o.

Co říkají lidé v online dotazníku?

Spokojenost se zdravotními a sociálními službami je společně se školstvím a školskými zařízeními druhou nejlépe hodnocenou oblastí (průměrná spokojenost 63 %) z pohledu respondentů online dotazníkového šetření. V oblasti konkrétních sociálních služeb je spokojenost se sociálními službami, jako je odborné sociální poradenství, pečovatelské služby, terénní programy apod., mírně nadprůměrná (54 %). Výrazně nižší spokojenost je v případě domovů pro seniory (46 %), což souvisí s aktuálním převisem poptávky po volných místech v těchto zařízeních.

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Ostrava má dle respondentů ze strukturovaných rozhovorů jedinečné pokrytí sociálními službami, které patří mezi nejlepší v České republice. Model Sociopointu, který slouží k nalezení řešení nepříznivých sociálních situací, se ukázal jako účinný nástroj pro poskytování informací a podpory občanům. Za vynikající byla rovněž označena reakce a pomoc ukrajinským rodinám. V rámci organizace ADRA je v Ostravě nejvíce dobrovolníků ve srovnání se zbytkem republiky.

I přes velmi dobré pokrytí sociálními službami se Ostrava potýká s nedostatkem míst v domovech pro seniory, přičemž tento problém se bude v budoucnu pouze zhoršovat. Jako problematická byla rovněž označena sociálně ekonomická struktura obyvatel a počet lidí ohrožených chudobou a exekucí, který je ve srovnání s ostatními městy v České republice vyšší. Za prioritu byl označen důraz na vzdělávání žáků ze sociálně vyloučených lokalit. Respondenti ve strukturovaných rozhovorech také poukázali na analýzu odpadních vod¹, podle níž je problémem také závislost na drogách. Za tímto účelem je zapotřebí posílení prevence na školách a navýšení počtu dětských psychologů a terapeutů.

Jaký vývoj se dá predikovat?

V roce 2030 bude na území města o téměř 5 tis. příjemců příspěvků na péči více než v roce 2016. Nejvyšší nárůsty příjemců se promítnou ve věkových kategoriích 70+. V roce 2030 se předpokládá nižší celkový počet osob s vážným zdravotním omezením oproti roku 2022 (minus 847 osob). Klesající trend však neplatí pro věkovou kategorii 80+. Zde se naopak očekává nárůst plus 1 500 obyvatel. V roce 2030 se rovněž nepatrně sníží počet dětí se zdravotním postižením oproti roku 2020 (minus 40 dětí) napříč všemi stupni závislosti dle příspěvku na péči.

K výraznému nárůstu ovšem dojde u počtu pacientů s demencemi a Alzheimerovou chorobou. Ve srovnání s rokem 2020 se očekává celkový nárůst o téměř 1 000 pacientů s Alzheimerovou nemocí a 2 877 pacientů se syndromem demence. Vyšší počty jsou predikovány také u obyvatel s psychiatrickým onemocněním. Ve srovnání s rokem 2019 je v roce 2029 očekáváno o 3 704 případů víc. Nejvyšší zastoupení a nárůst jsou predikovány u diagnóz poruchy nálad a již výše zmiňovaného syndromu demence. Očekává se také nárůst nejvážnějších forem duševních onemocnění o 222 případů. V roce 2020 bylo v Ostravě evidováno 1 863 obyvatel rizikově užívající drogy (SMO, 6. Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava, 2023).

Alkohol je příčinou asi 6 % celkové úmrtnosti v ČR – to je asi 6,5 tis. úmrtí ročně. V mezinárodních srovnáních (např. OECD, WHO) se ČR dlouhodobě umísťuje na prvním až čtvrtém místě. Průměrně se v ČR spotřebuje 10 litrů etanolu na 1 obyvatele za rok (včetně dětí a seniorů). Dostupnost alkoholu pro nezletilé je extrémně vysoká, podle studie ESPAD si např. pivo snadno obstará 80 % šestnáctiletých. Denně pije alkohol 10 % dospělých. Odhadem 11 % české populace splňuje diagnostická kritéria pro závislostní poruchu spojenou s konzumací alkoholu. Rizikově pije alkohol 17-19 % dospělé populace, tj. v přepočtu odhadem 1,5-1,7 mil. obyvatel ČR, z nich téměř 900 tis. (9-10 % populace) spadá do kategorie škodlivé konzumace alkoholu. Výskyt škodlivého pití alkoholu je dlouhodobě 2-3krát vyšší mezi muži. Dlouhodobé trendy ukazují nárůst prevalence škodlivého

¹Analýza odpadních vod za rok 2022 realizovaná Evropským monitorovacím centrem pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA).

užívání alkoholu od roku 2012. Přílišná tolerance pití alkoholu se projevuje také na společenském klimatu, např. na vnímání nižší bezpečnosti ve veřejném prostoru nebo riziku domácího násilí.

Do vyššího seniorského věku se budou posouvat nové generace, v nichž podíl členů jednočlenných domácností bez širšího rodinného zázemí poroste. Socioekonomický profil obyvatel se bude opět významně proměňovat a bude nezbytné na novou skutečnost adekvátně reagovat. Jsou to generace, které byly vystaveny vysoké intenzitě rozvodovosti, mají menší počet dětí a často ve větších věkových rozdílech (SMO, 6. Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava, 2023).

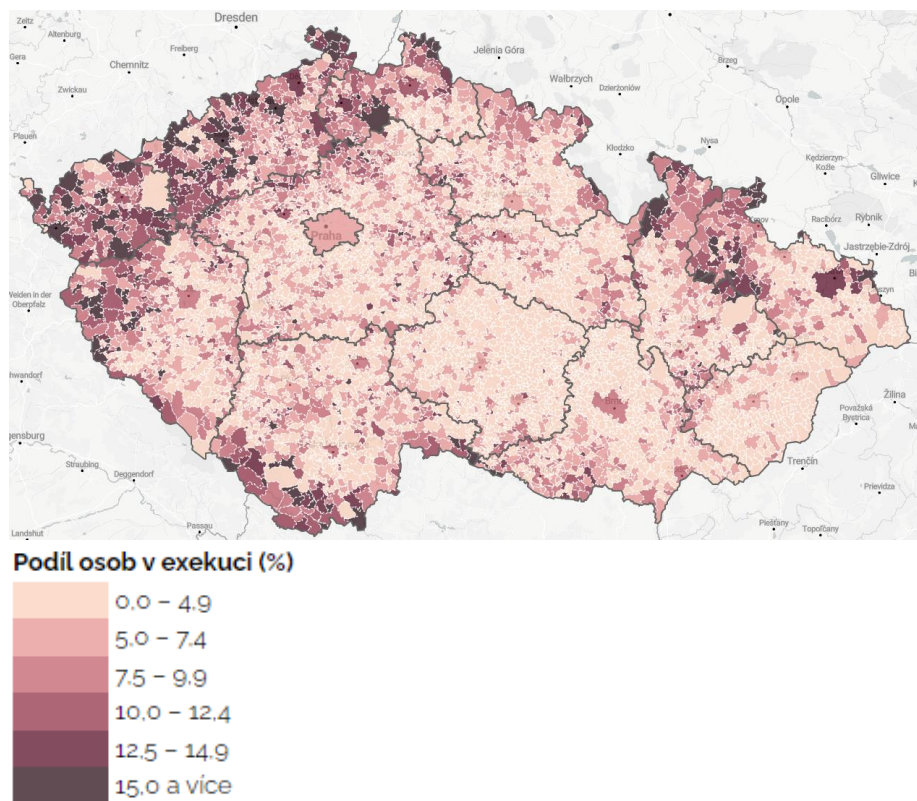
Jaké změny jsou společenského charakteru?

Vzhledem ke snižování počtu obyvatel lze očekávat snižování počtu osob ohrožených příjmovou chudobou. Nicméně výrazné ekonomické externality (např. pandemie COVID-19, válka na Ukrajině, energetická krize) mohou výrazně ovlivňovat celý systém, jehož hranice se tím stávají křehké, a jakékoliv predikce pouze ve vazbě na demografickou křivku jsou velmi nejisté (SMO, 6. Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava, 2023).

Vazba na strategické dokumenty:

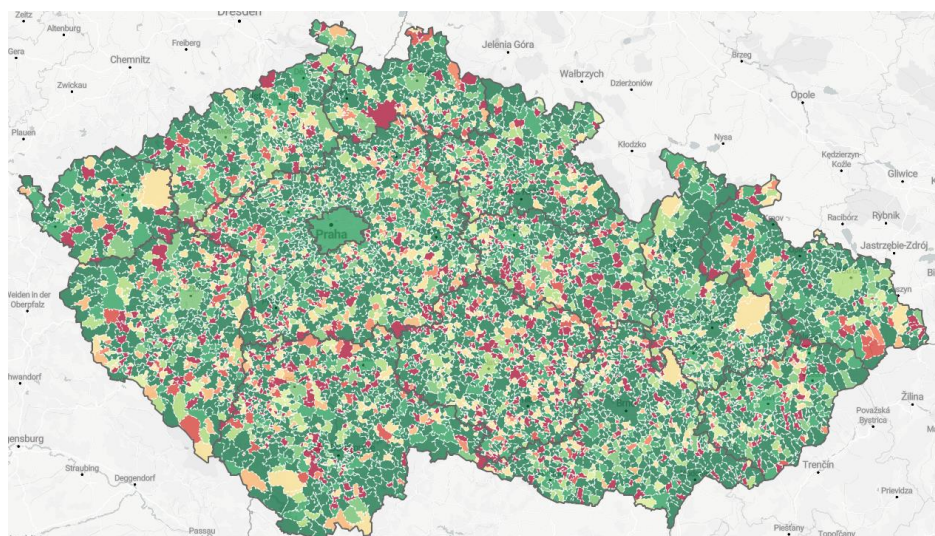
- 6. Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava na období 2023-2026
- Plán sociálního začleňování Ostrava 2022-2027
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- Strategie prevence kriminality statutárního města Ostravy na období 2023-2027

Obrázek 7: Podíl osob v exekuci v roce 2022

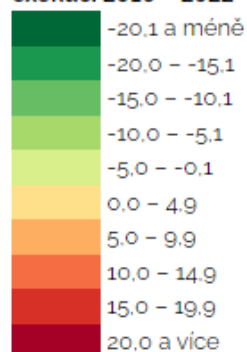
Zdroj: Otevřená společnost a Ekumenická akademie, Mapa exekucí (2022)

Obrázek 8: Podíl osob v exekuci, změna v období 2016-2022

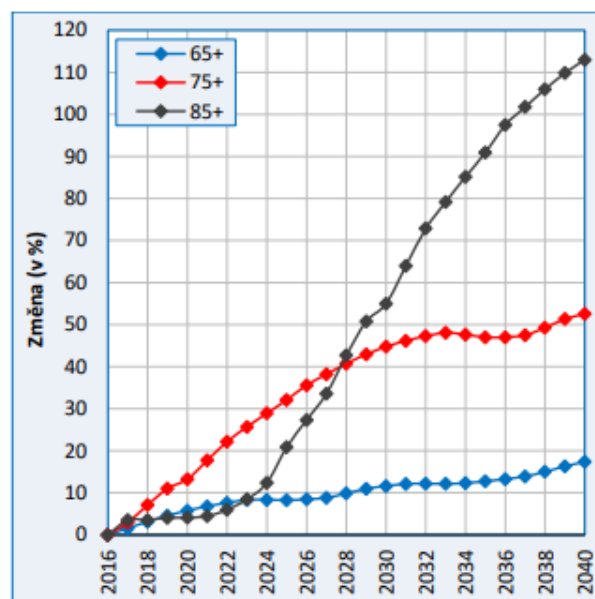
Procentuální změna počtu osob v

exekuci 2016 – 2022

Zdroj: Otevřená společnost a Ekumenická akademie, Mapa exekucí (2022)

Graf 18: Očekávaný vývoj počtu seniorů v Ostravě do roku 2040 (střední varianta prognózy)

Zdroj: Burcin B., Kučera T. a Šídlo L., Prognóza vývoje počtu a věkové struktury obyvatelstva statutárního města Ostravy na období 2017–2040 (2018)

16. DOPRAVA A UDRŽITELNÁ MOBILITA

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- S dopravou je v Ostravě ze všech oblastí spokojeno nejvíce obyvatel a návštěvníků. Nejlépe je hodnocen bikesharing a MHD, nejhůře pak možnosti parkování a carsharing (zde je to spíše z důvodu neznalosti a nevědomosti o tomto konceptu).
- Stávající kapacitní síť rychlostních komunikací umožňuje rychlý pohyb skrz město i směrem ven, zároveň ale vytváří významné vnitřní bariéry.
- Velký prostor pro zlepšení je v oblasti parkování, také z důvodu nedostatečné strategie řešení přístupu k parkování (chybějící koncepce statické dopravy).
- Systém MHD a rozmístění zastávek je v Ostravě na vysoké úrovni. Možné budoucí zlepšení souvisí s upřednostněním veřejné dopravy a s větší frekvencí spojů, která nastane pouze v intenzivnější městské zástavbě.
- Nelegální stání na výstavních náměstích a ulicích, nejen v centru města, je běžným jevem a není dostatečně postihováno, což vede k významnému snížení atraktivity daných míst pro trávení volného času obyvatel a dojmu z města pro návštěvníky.
- V Ostravě roste počet automobilů na silnicích a v ulicích. Ačkoliv problémy s individuální automobilovou dopravou nejsou oproti jiným městům závažné, v Ostravě stále převládá preference individuální automobilové dopravy na úkor jiných způsobů dopravy.
- V metropolitní oblasti se předpokládá další rozvoj alternativních zdrojů pro pohon vozidel na bázi elektřiny a vodíku, a to ve veřejné i individuální dopravě (*Strategie ITI, 2022*).
- V oblasti cyklistiky je infrastruktura pro kola ve srovnání se zahraničními městy hodnocena jako nedostatečná.
- Ostrava nemá dostatečně funkční letiště pro osobní přepravu, výhodou je přítomnost čtyř dalších letišť v dostupné vzdálenosti.

Co říkají data?

- [MAPPA – Vize prostorového rozvoje Ostrava: Dopravní infrastruktura](#)

Ulice města musí být adekvátně prostupné a bezpečné pro uživatele všech typů dopravy. Správné nastavení priorit a vyvážený podíl všech druhů dopravy umožňuje z běžných komunikací vytvořit živé, bezpečné a pohodlné městské ulice. Ty zároveň nebudou bariérami a nabídnou kvalitnější prostor všem uživatelům bez omezení celkové dopravní kapacity. Systém MHD a rozmístění zastávek je v Ostravě na vysoké úrovni. Možné budoucí zlepšení souvisí s upřednostněním veřejné dopravy a s větší frekvencí spojů, která nastane pouze v intenzivnější městské zástavbě (*MAPPA, 2023*).

- [MAPPA – Vize prostorového rozvoje Ostrava: Kostra města](#)

Dostupnost rychlostních komunikací umožňuje tvorbu obytného města. Stávající kapacitní síť rychlostních komunikací umožňuje rychlý pohyb skrz město i směrem ven, zároveň ale vytváří významné vnitřní bariéry. Tři hlavní rychlostní komunikace by měly být dále posilovány. Umožní to pak spojnice obytných center přetvořit na městské třídy s důležitými funkcemi a významnými veřejnými prostranstvími. Provázání železničních stanic a obytných center nabízí velký potenciál pro budoucnost. Využití původních vleček může výrazně zlepšit propojení uvnitř Ostravy i s bývalým industriálním územím kraje (*MAPPA, 2023*).

Co říkají lidé v online dotazníku?

Průměr celkové spokojenosti s oblastí dopravy je s možnostmi trávení volného času v Ostravě nejlépe hodnocenou oblastí (63 %). V rámci konkrétních typů dopravní infrastruktury je nejlépe hodnocen systém sdílených kol – bikesharing (68 %), městská hromadná doprava (66 %) a meziměstská doprava (64 %). Nejnižší průměrná spokojenost je s možnostmi parkování (31 %) a systémem sdílených aut – carsharing (35 %), což je způsobeno nejspíše neznalostí tohoto konceptu a jeho nevyužíváním, respektive nízkým rozšířením v Ostravě. Podprůměrná spokojenost je také s leteckou dopravou (44 %), infrastrukturou pro automobilovou dopravu (45 %) a bezbariérovostí (49 %).

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Odborníci oceňují, že se Ostrava snaží podporovat zelenou mobilitu a jako město má moderní systém MHD, který je považován za vynikající. Díky dobře fungující dopravní infrastruktuře se v Ostravě také velmi dobře cestuje autem. Výskyt kolon je v Ostravě relativně malý, což umožňuje rychlou a efektivní dopravu do zaměstnání.

Na druhou stranu, existuje velký prostor pro zlepšení v oblasti parkování, také z důvodu nedostatečně komplexního přístupu ke správě parkování (chybějící koncepce statické dopravy). Kritizováno je také nedostatečné řešení parkování na hlavních náměstích a chodnících v centru města a neexistence jasné strategie pro postup v této oblasti.

Ostrava čelí rovněž rostoucímu počtu automobilů na ulicích a preferenci individuální automobilové dopravy na úkor jiných způsobů dopravy. Kritizuje se také přehnaný důraz na výstavbu další silniční dopravní infrastruktury, která je již nyní považována za naddimenzovanou. V oblasti cyklistiky je infrastruktura pro kola, ve srovnání se zahraničními městy, hodnocena jako nedostatečná. Existují problémy s kvalitou cyklostezek, které nejsou dostatečně propojené. Celkově je prostředí v Ostravě stále více přizpůsobeno autům než pěším a cyklistům. Existuje však vnímání, že Ostrava se v oblasti dopravy pohybuje správným směrem a že město se snaží omezit automobilovou dopravu v centrálních částech a nabízet kvalitnější MHD a další alternativy.

Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

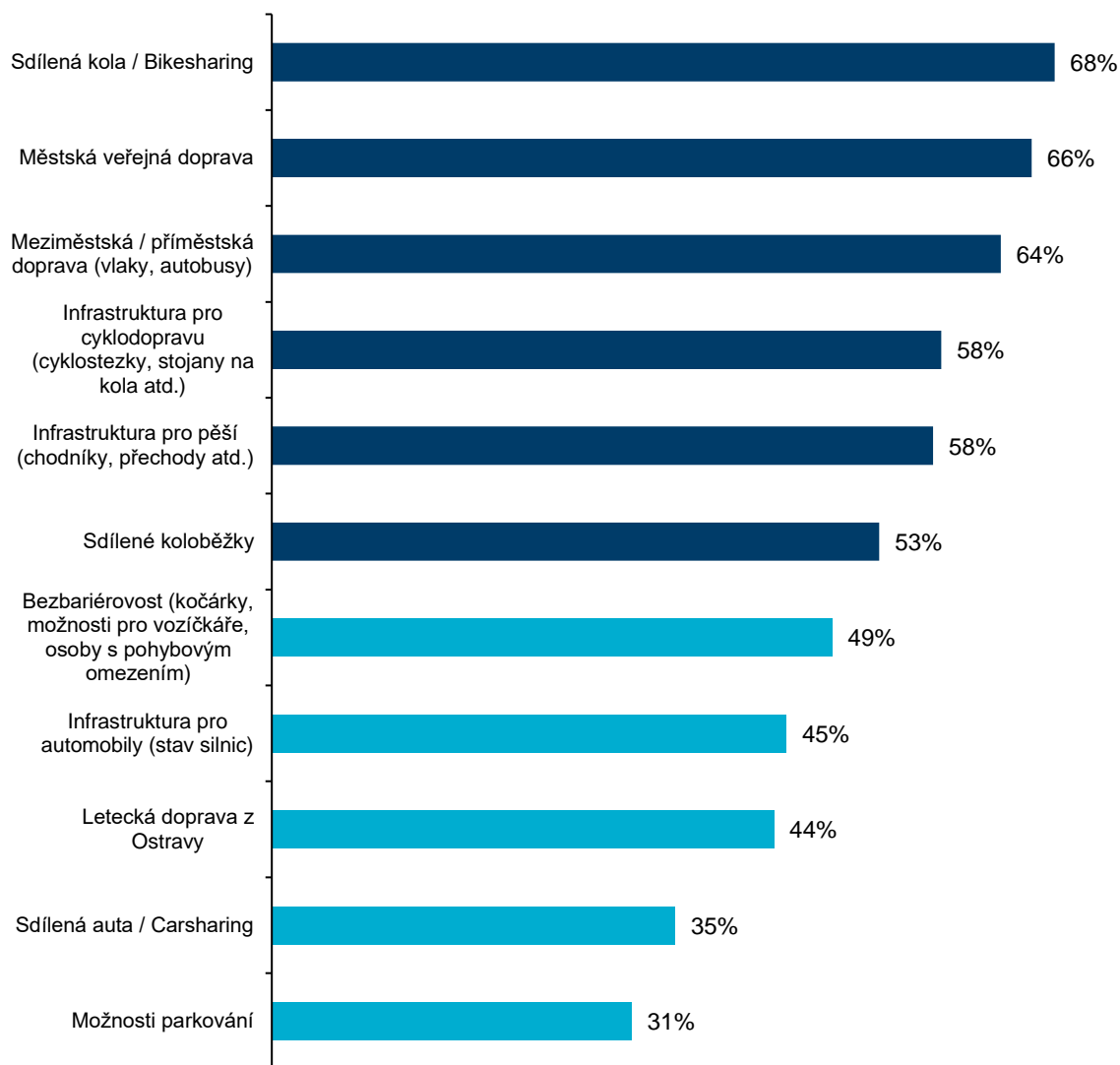
Projekty se v oblasti dopravy hodnotí v první řadě dle dopadů na individuální automobilovou dopravu. Dle městem schváleného Integrovaného plánu mobility Ostrava by v první řadě mělo jít hodnocení z pohledu udržitelných druhů dopravy. S atraktivitou MHD úzce souvisí i prostředí zastávek a stav chodníků. Zkvalitnění veřejných prostor se neobejde bez změny na úkor dopravy osobním autem, např. je málo využívaná regulace množství motorových vozidel prostřednictvím (tržního) placeného stání ve veřejném prostoru. Další možností je omezení možností přímého průjezdu skrze atraktivnější části města.

Nedaří se propisovat koncepce do jednotlivých projektů. Problém je také v naplňování strategických dokumentů, lidé se nepřesouvají z aut do MHD. Potřebná je zejména revize a lepší specifikace ukazatelů úspěchu (indikátorů) v oblasti dopravy.

Vazba na strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- Integrovaný plán mobility Ostrava

Graf 19: Spokojenost respondentů s dopravní infrastrukturou v Ostravě

Zdroj: Online dotazníkové šetření pro veřejnost v rámci přípravy Strategického plánu rozvoje města Ostrava 2030 (2023)

17. NAKLÁDÁNÍ SE ZDROJI

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Kvalita ovzduší v Ostravě se v posledních letech zlepšuje, počet dnů s překročeným denním limitem kontinuálně klesá a emise CO₂ se snižují díky změnám ve spotřebě energie a paliv.
- Životní prostředí je v průzkumu mezi obyvateli vnímáno výrazně lépe než před sedmi lety, zejména kvůli kvalitě ovzduší a adaptaci na klimatickou změnu je však mezi dalšími oblastmi kvality života hodnoceno podprůměrně.
- Obyvatelé jsou nejvíce spokojeni s kvalitou vody a vodohospodářstvím, zelení a přírodou, udržitelnou městskou dopravou a nakládáním s odpady.
- Chybí koncepce v oblasti energetiky. Energetická soběstačnost a úspory jsou významné, ale postrádají realizaci významnějších změnových projektů v oblasti přechodu k obnovitelným zdrojům energie, např. v oblasti fotovoltaiky nebo komunitní energetiky. Existuje poptávka po vzniku energetické agentury města.
- Je potřeba připravit se na dopady přeměny energetického mixu. Bude třeba promyšleně nahradit současnou výrobu tepla a elektrické energie spalováním uhlí za technologie využívající nízkoemisní nebo bezemisní zdroje energie (*Strategie ITI, 2022*).

Co říkají data?

V roce 2015 překračovalo limity koncentrací škodlivých látek 17 z 25 měřených hodnot. V roce 2022 překračovalo limity 7 z 25 sledovaných hodnot. Počet dnů s překročeným denním limitem v posledních sedmnácti letech lineárně klesá (*fajnOVA.cz*).

Emise CO₂ klesly za posledních dvacet let o více než třetinu objemu. Pokles emisí CO₂ je dosahován mnoha faktory: poklesem ve spotřebě (tepla a zemního plynu), ale také strukturálními změnami ve spotřebě paliv a energie (rostoucí složka biopaliva ve spotřebě pohonných hmot, rostoucím využitím obnovitelných zdrojů ve spotřebě paliv a energie a také díky zlepšujícímu se emisnímu faktoru z výroby elektřiny v ČR, jehož příznivý vývoj na národní úrovni je nadále podpořen nárůstem výroby elektřiny a tepla z obnovitelných zdrojů energie na území města a nárůstem výroby elektřiny kombinované výroby elektřiny a tepla). Místní výroba elektřiny je emisně výhodnější než elektřina vyrobená na národní úrovni (*fajnOVA.cz*).

I přesto nadále patří ostravská aglomerace mezi nejvíce zatížené oblasti v České republice, avšak v důsledku útlumu výroby, používáním šetrnějších technologií a značnými investicemi do environmentálních opatření se situace zlepšuje. Ovzduší je stále znečišťováno emisemi z průmyslu, energetiky, dopravy a vytápěním domácností (lokální zdroje) a za určité meteorologické situace také významným přenosem škodlivin z katovické aglomerace v Polsku, která je považována za jedno z nejvíce znečištěných území Evropy (*fajnOVA.cz*).

Co říkají lidé v online dotazníku?

Oblast životního prostředí patří z pohledu respondentů k hůře hodnoceným oblastem, a to převážně z důvodu kvality ovzduší ve městě. Celková průměrná spokojenost s oblastí životního prostředí je v porovnání s jinými oblastmi nižší (47 %). Konkrétně jsou lidé nejméně spokojeni s kvalitou ovzduší (39 %) a adaptací na klimatickou změnu (43 %). Naopak nejlépe je hodnocena kvalita vody a vodohospodářství (63 %), zeleň a příroda (61 %), udržitelná městská doprava (60 %) a nakládání s odpady (60 %).

Co říkají osobnosti ve strukturovaných rozhovorech?

Osobnosti se ve strukturovaných rozhovorech veskrze vyjadřovaly k otázce čistoty ovzduší. Podle nich se Ostrava aktivně snaží zlepšovat kvalitu ovzduší a tento pokrok se projevuje v image města. Existuje však názor, že přes veškeré snahy se situace příliš nezměnila a není dostatečně řešena. Někteří obyvatelé pociťují nedostatek kroků k omezení autodopravy a zmiňují jakési čekání na samo vyřešení problému. I když se životní prostředí v Ostravě zlepšilo, nebylo to tak rychlé a efektivní, jak by si mnozí představovali. Mnoho lidí preferuje bydlení mimo město kvůli horšímu životnímu prostředí, obtížím

s dýcháním a nepříjemným zápachům. Někteří respondenti naopak již osobně nepovažují znečištění ovzduší za zásadní problém a vnímají přírodu (zejména zeleň v Ostravě) jako jedno z pozitiv města.

Ostrava by se měla také podle respondentů připravit na zelenou tranzici a změnu klimatu, klást větší důraz na odstranění ekologických zátěží, ale i na témata, jako jsou energeticky soběstačné budovy, oběhové hospodářství a nakládání s odpady, využívání vodíku pro elektromobilitu a zamezování tepelným ostrovům pomocí zeleně a vody.

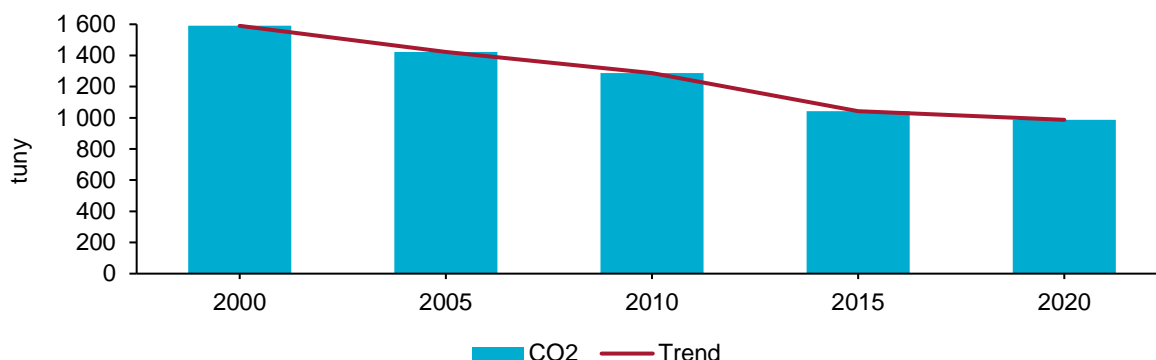
Co říkají osobnosti na pracovních skupinách?

Environmentální výchova a osvěta je komplikovaná i přes využívání všech možných a dostupných kanálů. V oblasti energetiky chybí koncepce. V budoucnu je možné zavést využívání energetického odpadu. Paliva produkovaná z odpadu v nynější době OZO (městská společnost pověřená odvozem a zpracováním odpadu) pouze odváží pryč. Za poslední tři roky nevznikly žádné projekty zaměřené na fotovoltaiku, jež by byly zásadní pro dlouhodobou udržitelnou energetickou soběstačnost a významné úspory energií. Existuje poptávka po vzniku energetické agentury města.

Vazba na strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027
- Akční plán pro udržitelnou energii a klima
- Akční plán statutárního města Ostravy k implementaci Programu zlepšování kvality ovzduší

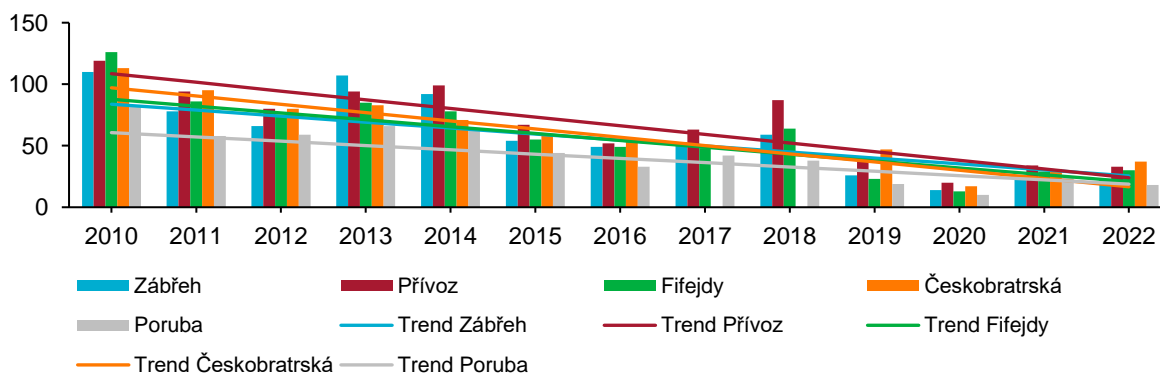
Graf 20: Množství vyprodukovaných emisí CO₂ (v tis. tun) na území města Ostravy od roku 2000

Pozn.: Hodnoty jsou dle metodiky uvedeny za započtené sektory, tj. obecní budovy, vybavení/zařízení, terciární (neobecní) budovy, vybavení/zařízení; obytné budovy, městské/obecní veřejné osvětlení, obecní vozový park, veřejná doprava, soukromá a komerční doprava.

Zdroj: Statutární město Ostrava, Akční plán udržitelné energetiky a klimatu SECAP 2030 (2021)

Graf 21: Počet dnů s překročeným denním imisním limitem PM₁₀ a lineární trend vývoje na vybraných měřicích stanicích v Ostravě v letech 2010-2022

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav, Historická data: Ovzduší (2023)

SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Seznam tabulek

Tabulka 1: Míra ekonomické aktivity a počet aktivních živností na 1 000 obyvatel v ORP.....	23
Tabulka 2: Největší zaměstnavatelé v okrese Ostrava-město v roce 2022	34
Tabulka 3: Počet zdravotnických zařízení a lékařů v Moravskoslezském kraji a Ostravě v roce 2021	50
Tabulka 4: Počet nemocnic a lékařů v okrese Ostrava-město v letech 2014-2021	50

Seznam obrázků

Obrázek 1: Lokalizační data přesunu lidí v Ostravě mezi městskými obvody v dubnu 2022	12
Obrázek 2: Síť veřejných prostranství	14
Obrázek 3: Vymezení historického centra města Ostravy (aktuální stav k roku 2022).....	19
Obrázek 4: Mapa soukromých podnikatelů se zjištěnou aktivitou v okresech České republiky na 1 000 obyvatel v roce 2021	23
Obrázek 5: Koláž akcí, které se pravidelně v Ostravě konají.....	42
Obrázek 6: Koláž projektů revitalizace veřejných prostranství realizovaných v Ostravě v posledních letech	45
Obrázek 7: Podíl osob v exekuci v roce 2022	53
Obrázek 8: Podíl osob v exekuci, změna v období 2016-2022.....	54

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v Ostravě včetně věkové struktury v letech 2010-2022.....	8
Graf 2: Očekávaný vývoj celkového počtu obyvatel statutárního města Ostravy v letech 2016-2040 ...	8
Graf 3: Očekávaný vývoj bilance obyvatelstva statutárního města Ostravy v letech 2017–2040 (střední varianta prognózy).....	9
Graf 4: Očekávaný vývoj průměrného věku obyvatel statutárního města Ostravy v letech 2016-2040 (střední varianta prognózy)	9
Graf 5: Vývoj počtu cizinců žijících v okrese Ostrava-město v letech 2004-2022	11
Graf 6: Lokalizační data přesunu lidí v Ostravě mezi městskými obvody v dubnu 2022 (nejintenzivnější proudy).....	13
Graf 7: Domácnosti s vysokorychlostním připojením k internetu 2010-2021	16
Graf 8: Počet obyvatel v historickém centru Ostravy v porovnání s městským obvodem Moravská Ostrava a Přívoz v letech 2016-2022	20
Graf 9: Počet podnikatelských provozoven v historickém centru města v letech 2006-2022	20
Graf 10: Meziroční srovnání vývoje podílu VŠ studentů ve vybraných okresech z celkového počtu VŠ studentů v ČR (v %) a absolutní počty VŠ studentů za celou ČR v letech 2001-2022.....	28
Graf 11: Podíl studentů v daných městech s bydlištěm mimo příslušný kraj v letech 2005-2022, bez cizinců.....	28
Graf 12: Projekce počtu dětí v ORP Ostrava do roku 2026.....	31
Graf 13: Průměrná hrubá měsíční mzda na přepočtené počty zaměstnanců za Moravskoslezský kraj, Jihomoravský kraj a Českou republiku v letech 2005–2022	33
Graf 14: Online dotazník pro veřejnost, otázka: Máte dostatek možností zapojit se do rozhodování o rozvoji města?.....	37
Graf 15: Spokojenost veřejnosti s možnostmi trávení volného času v Ostravě	41
Graf 16: Počet dokončených bytů na 10 000 obyvatel ve vybraných městech	48
Graf 17: Index kriminality v hl.m. Praze a v okresech Brno-město, Ostrava-město a Plzeň-město v letech 2005-2022	48
Graf 19: Očekávaný vývoj počtu seniorů v Ostravě do roku 2040 (střední varianta prognózy)	54
Graf 18: Spokojenost respondentů s dopravní infrastrukturou v Ostravě	57
Graf 20: Množství vyprodukovaných emisí CO ₂ (v tis. tun) na území města Ostravy od roku 2000	59
Graf 21: Počet dnů s překročeným denním imisním limitem PM ₁₀ a lineární trend vývoje na vybraných měřicích stanicích v Ostravě v letech 2010-2022	59

SEZNAM ZDROJŮ

Burcin, Boris, Tomáš Kučera a Luděk Šídlo. Prognóza vývoje počtu a věkové struktury obyvatelstva statutárního města Ostravy na období 2017-2040: Východiska, předpoklady a základní výsledky prognózy. 2018.

https://socialniveci.ostrava.cz/wp-content/uploads/2019/03/Ostrava_Demografick%C3%A1-progn%C3%B3za.pdf

Český hydrometeorologický ústav. Historická data: Ovzduší. 2023.

<https://www.chmi.cz/historicka-data/ovzdusi>

Český statistický úřad. Registr ekonomických subjektů. 2023.

<https://apl.czso.cz/res/>

Český statistický úřad. Sčítání lidu, domů a bytů. 2011.

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=statistiky#katalog=33476>

Český statistický úřad. Sčítání lidu, domů a bytů. 2021.

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=statistiky#katalog=33475>

Český statistický úřad. Statistické ročenky Moravskoslezského kraje 2001-2022. 2023.

<https://www.czso.cz/csu/xt/statisticke-rocenky-moravskoslezskeho-kraje>

Český statistický úřad. Statistiky: Veřejná databáze. 2023.

<https://www.czso.cz/csu/czso/statistiky>

Evropská komise. Digitální kompas 2030: Evropské pojetí digitální dekády. 2021.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0118>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Strategie Ostravské metropolitní oblasti. 2021.

<https://itiostravsko.cz/wp-content/uploads/2022/06/Aktualizace-SE-analyzy-ITI-ostravske-metropolitni-oblasti-na-web.pdf>

Městský ateliér prostorového plánování a architektury. Vize prostorového rozvoje Ostravy. 2023.

<https://vize-prostoroveho-rozvoje-mappaova.hub.arcgis.com/>

Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz. Strategický plán – Příloha 10: Studie proměny maloobchodu a služeb v historickém jádru města Ostravy. 2022.

<https://fajnovacentrum.cz/wp-content/uploads/2023/06/fajnova-CENTRUM-Priloha-c-10-Studie-promeny-maloobchodu-a-sluzeb-v-historickem-jadru-mesta-Ostravy.pdf>

Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz. Strategický plán. 2022.

<https://fajnovacentrum.cz/strategicky-plan/>

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky. Statistiky. 2023.

<https://data.mpsv.cz/web/data/statistiky>

Ministerstvo pro místní rozvoj. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA) k návrhu zákona o podpoře v bydlení. 2023.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR. 2022.

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/statisticka-rocenka-skolstvi-vykonove-ukazatele>

Moravskoslezské inovační centrum Ostrava, a.s. MSIC oslavil 5 let a 737 změn směrem k podnikavějšímu a inovativnějšímu kraji. 2022.

<https://ms-ic.cz/tiskove-zpravy/msic-oslavil-5-let-a-737-zmen-smerem-ke-snadnejsimu-podnikani-v-kraji/>

O₂ Czech Republic a.s. Lokalizační data zpracována Magistrátem města Ostravy a Městským ateliérem prostorového plánování a architektury. 2022.

Ostravská univerzita. Strategický projekt LERCO za 1,8 miliardy je v mašličkách. Vědeckovýzkumný hub chce Ostravská začít stavět letos na podzim. 2023.

<https://alive.osu.cz/strategicky-projekt-lerco/>

Ostravská univerzita. Strategický záměr Ostravské univerzity 2021–2025.

<https://dokumenty.osu.cz/rektorat/dz/szou-2021-2025.pdf>

Ostravská univerzita. Výroční zpráva o činnosti Ostravské univerzity. 2021.

<https://dokumenty.osu.cz/rektorat/vz/zprava2021.pdf>

Otevřená společnost, o.p.s. a Ekumenická akademie, z. s. Mapa exekucí. 2022.

<http://www.mapaexekuci.cz/>

QS Quacquarelli Symonds. QS EECA University Rankings. 2022.

<https://www.topuniversities.com/university-rankings/eeca-rankings/2022>

QS Quacquarelli Symonds. QS World University Rankings: Top global universities. 2023.

<https://www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2023?®ion=Europe&countries=cz>

QS Quacquarelli Symonds. QS World University Rankings: Top global universities. 2024.

<https://www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2024?®ion=Europe&countries=cz>

Shanghai Ranking Consultancy. Academic Ranking of World Universities. 2022.

<https://www.shanghairanking.com/rankings/arwu/2022>

Shanghai Ranking Consultancy. Academic Ranking of World Universities. 2023.

<https://www.shanghairanking.com/rankings/arwu/2023>

Slezská univerzita v Opavě. Strategický záměr Slezské univerzity v Opavě na období 2021+.

<https://www.slu.cz/slu/cz/file/cul/9767dde2-1d97-400e-8977-59bc17173a49>

Statutární město Ostrava. 6. Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava na období 2023-2026. 2022.

https://kpostrava.cz/wp-content/uploads/2023/02/6.-KOMUNITNI%CC%81-PLA%CC%81N_mene_deleni_slov_JEDNOSTRANKY.pdf

Statutární město Ostrava. Akční plán udržitelné energetiky a klimatu SECAP 2030. 2021.

https://fajnova.cz/wp-content/uploads/2022/02/AP_SECAP_Ostrava.pdf

Statutární město Ostrava. FajnOVA ukazatele. 2023.

<https://fajnova.cz/ukazatel/pocet-projektu-s-participaci/>

Statutární město Ostrava. Koncepce rozvoje kultury statutárního města Ostrava. 2021.

<https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-kultury-a-skolstvi/oddeleni-kultury/oblast-kultury/koncepce-kultury>

Statutární město Ostrava. Online dotazník pro veřejnost k přípravě Strategického plánu rozvoje města Ostrava 2030. 2023.

Statutární město Ostrava. Průzkum potřeb ostravských rodin. 2020.

Statutární město Ostrava. Rodinná politika v Ostravě: Akční plán na rok 2023. 2022.

<https://fajnrodina.cz/wp-content/uploads/2023/06/Akcni-Plan-RP-2023.pdf>

Statutární město Ostrava. Strategický plán města Ostravy pro sport 2017–2025. 2023.

<https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/skolstvi-a-vzdelavani/oddeleni-sportu/konkretni-informace-z-oddeleni-skolstvi/StrategickplnmstaOstravyprosportnaobdob2017202519.1.2017.pdf/view>

Statutární město Ostrava. Strategický plán města Ostravy pro sport 2017–2025: Akční plán pro rok 2023. 2023.

https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-sportu/copy29_of_AktualizaceAP2023kezveejnn1.pdf

Statutární město Ostrava. Strategie Ostravské metropolitní oblasti: Socioekonomická analýza (aktualizace říjen 2021). 2021.

Statutární město Ostrava. Strategie vzdělávání města Ostravy 2030. 2021.

<https://talentova.cz/strategie-vzdelavani-mesta-ostavy-2030/>

Sýkora L. Lokality sociálního vyloučení a segregace. 2023.

https://lokality.page.link/segregace_mmr

Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava. Strategický záměr VŠB-TUO 2021-2027.

<https://dokumenty.vsb.cz/docs/files/cs/4ed3b229-bf6a-4c4e-85fb-36a897a0ce78>

SEZNAM ZKRATEK

ADRA	Adventistická agentura pro pomoc a rozvoj Adventist Development and Relief Agency
CEE	Střední a východní Evropa Central and Eastern Europe
CEPIS	Centrum podnikání, profesních a mezinárodních studií Centre for Entrepreneurship, Professional and International Studies
CKV	Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava
CLIL	Integrovaná výuka předmětu jazyka Content and Language Integrated Learning
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DK	Dům kultury
DOV	Dolní oblast Vítkovice
DPO	Dopravní podnik Ostrava
EDEN	Excelentní evropské destinace European Destinations of Excellence
EDIH	Evropský digitální inovační hub European Digital Innovation Hub
EECA	Rozvíjející se Evropa a Střední Asie Emerging Europe and Central Asia
ESG	Enviromentální, sociální, řídicí Environmental, social, governance
ESPAD	Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs
EU	Evropská unie
GVUO	Galerie výtvarného umění v Ostravě
HDP	Hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie Information and Communication Technologies
IČO	Identifikační číslo osoby
IT	Informační technologie

ITI	Integrované teritoriální investice Integrated Territorial Investments
JFO	Janáčkova filharmonie Ostrava
KZOJ	Kulturní zařízení Ostrava-Jih
LERCO	Vědecko-výzkumné centrum Ostrava Life & Environment Research Center Ostrava
LF	Lékařská fakulta
MAPPA	Městský ateliér prostorového plánování a architektury
ME	Mistrovství Evropy
MHD	Městská hromadná doprava
MMO	Magistrát města Ostravy
MOaP	Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz
MOb	Městský obvod
MS	Mistrovství světa
MSIC	Moravskoslezské inovační centrum
MSID	Moravskoslezské Investice a Development
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠ	Mateřská škola
NDM	Národní divadlo Moravskoslezské
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj Organisation for Economic Co-operation and Development
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSR	Odbor strategického rozvoje
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OU	Ostravská univerzita
OZO	Odvoz a zpracování odpadů
OŽP	Odbor životního prostředí
QS	Quacquarelli Symonds
RIS3	Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation
SEA	Posuzování vlivů na životní prostředí Strategic Environmental Assessment
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SLU	Slezská univerzita v Opavě

SMART	Chytrý a zelený distrikt Smart and Green District
SMO	Statutární město Ostrava
SVČ	Středisko volného času
SŽ	Správa železnic
TA ČR	Technologická agentura České republiky
USA	Spojené státy americké United States of America
VŠ	Vysoká škola
VŠB-TUO	Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
WHO	Světová zdravotnická organizace World Health Organisation
ZŠ	Základní škola
ŽP	Životní prostředí

PŘÍLOHY

- Příloha 1** Vzor online dotazníku pro veřejnost
- Příloha 2** Vzor dotazníku pro strukturované rozhovory
- Příloha 3** Přehled zapojených klíčových aktérů do strukturovaných rozhovorů
- Příloha 4** Přehled klíčových jednání, pracovních skupin a zapojených expertů
- Příloha 5** Ukazatele úspěchu Strategického plánu rozvoje města Ostravy na období 2017-2023

Příloha 1 Vzor online dotazníku pro veřejnost

OTÁZKA	ODPOVĚĎ
VŠEOBECNÉ OTÁZKY	
Vaše pohlaví:	1 = Muž 2 = Žena 3 = Nechci odpovídat
Váš věk:	1 = 0-14 let 2 = 15-24 let 3 = 25-34 let 4 = 35-44 let 5 = 45-54 let 6 = 55-64 let 7 = 65+ let 8 = Nechci odpovídat
Vaše státní příslušnost:	1 = Česká republika 2 = Jiná než Česká republika
Odkud pocházíte? <i>Otázka pouze pro respondenty, kteří uvedli jinou státní příslušnost než Česká republika.</i>	1 = Slovensko 2 = Polsko 3 = Rakousko 4 = Německo 5 = Ukrajina 6 = Vietnam 7 = Rumunsko 8 = Bulharsko 9 = Rusko 10 = Itálie 11 = Řecko 12 = Francie 13 = Španělsko 14 = Turecko 15 = Čína 16 = Velká Británie 17 = USA 18 = Belgie 19 = Indie 20 = Mongolsko 21 = Jižní Korea 22 = Maďarsko 23 = Nechci odpovídat / Jiné: ...
Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:	0 = Bez vzdělání 1 = Základní 2 = Střední bez maturity 3 = Střední s maturitou 4 = Vyšší odborné 5 = Vysokoškolské 6 = Nechci odpovídat
Jaký je Váš osobní hrubý měsíční příjem?	0 = Bez příjmu 1 = Do 10 tis. Kč 2 = 10-20 tis. Kč 3 = 20-30 tis. Kč 4 = 30-40 tis. Kč 5 = 40-50 tis. Kč 6 = 50 tis. Kč a více 7 = Nechci odpovídat
Kde žijete? <i>Nejedná se o trvalý pobyt, ale místo, kde převážně žijete.</i>	1 = Město Ostrava 2 = Mimo město Ostravu, ale stále v Moravskoslezském kraji

	<p>3 = Mimo Moravskoslezský kraj, ale stále v ČR 4 = V zahraničí</p>
<p>Vyberte městský obvod, ve kterém žijete: <i>Otázka pouze pro respondenty, kteří uvedli že žijí ve městě Ostrava.</i></p>	<p>1 = Ostrava-Jih 2 = Poruba 3 = Mariánské Hory a Hulváky 4 = Moravská Ostrava a Přívoz (centrum) 5 = Slezská Ostrava 6 = Hošťálkovice 7 = Hrabová 8 = Krásné Pole 9 = Lhotka 10 = Martinov 11 = Michálkovice 12 = Nová Bělá 13 = Nová Ves 14 = Petřkovice 15 = Plesná 16 = Polanka nad Odrou 17 = Proskovice 18 = Pustkovec 19 = Radvanice a Bartovice 20 = Stará Bělá 21 = Svinov 22 = Třebovice 23 = Vítkovice 24 = Nedokážu říci</p>
<p>Vyberte kraj, ve kterém žijete: <i>Otázka pouze pro respondenty, kteří uvedli že žijí mimo Moravskoslezský kraj, ale stále v ČR.</i></p>	<p>1 = Hlavní město Praha 2 = Jihočeský kraj 3 = Jihomoravský kraj 4 = Karlovarský kraj 5 = Kraj Vysočina 6 = Královéhradecký kraj 7 = Liberecký kraj 8 = Olomoucký kraj 9 = Pardubický kraj 10 = Plzeňský kraj 11 = Středočeský kraj 12 = Ústecký kraj 13 = Zlínský kraj</p>
<p>Jsem: <i>Vyberte, co převažuje.</i></p>	<p>1 = Žák ZŠ nebo SŠ 2 = Student denního (prezenčního) studia na VŠ 3 = Soukromý podnikatel / OSVČ / zaměstnavatel 4 = Zaměstnanec v soukromé firmě 5 = Zaměstnanec ve veřejném / státním sektoru 6 = Zaměstnanec v neziskovém sektoru 7 = Nezaměstnaný 8 = Důchodce 9 = Rodič na mateřské/rodičovské dovolené 10 = Ostatní</p>
<p>Ohodnoťte následující tvrzení: V následujících 10 letech se neplánuji stěhovat mimo Ostravu.</p>	<p>1...V žádném případě se neplánuji stěhovat mimo Ostravu 5...Velmi pravděpodobně se plánuji stěhovat mimo Ostravu Nevím / Nejsem si jistý/a</p>
<p>Ohodnoťte následující tvrzení: V následujících 10 letech se plánuji stěhovat do Ostravy.</p>	<p>1...V žádném případě se neplánuji stěhovat do Ostravy 5...Velmi pravděpodobně se plánuji stěhovat do Ostravy Nevím / Nejsem si jistý/a</p>

SPOKOJENOST S ŽIVOTEM VE MĚSTĚ

Ohodnoťte Vaši spokojenost s životem / časem tráveným v Ostravě.	1... <i>Naprosto spokojen/a</i> 5... <i>Naprosto nespokojen/a</i> <i>Nevím / Nedokážu posoudit</i>
Ohodnoťte Vaši celkovou spokojenost s následujícími oblastmi života v Ostravě.	1... <i>Naprosto spokojen/a</i> 5... <i>Naprosto nespokojen/a</i> <i>Nevím / Nedokážu posoudit</i> 1 = Pracovní příležitosti 2 = Trávení volného času 3 = Kvalita a dostupnost bydlení 4 = Školství a školská zařízení 5 = Zdravotní a sociální služby 6 = Doprava 7 = Kvalita služeb poskytovaných magistrátem a městskými úřady 8 = Vzhled městské zástavby 9 = Čistota a vzhled veřejných prostor (okolí) 10 = Kultura chování (jednání) obyvatel 11 = Životní prostředí 12 = Bezpečnost ve městě 13 = Komunitní život, sousedské vztahy 14 = Služby pro cizince 15 = Image (vnímání) Ostravy
Co se podle Vás v Ostravě v posledních letech opravdu povedlo anebo Vám osobně udělalo největší radost?	<i>Otevření otázka</i>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Ohodnoťte Vaši spokojenost s následujícími oblastmi životního prostředí v Ostravě.	1... <i>Naprosto spokojen/a</i> 5... <i>Naprosto nespokojen/a</i> <i>Nevím / Nedokážu posoudit</i> 1 = Kvalita ovzduší 2 = Adaptace na klimatickou změnu 3 = Udržitelná městská doprava 4 = Kvalita vody, vodohospodářství 5 = Nakládání s odpady 6 = Nakládání s energiemi 7 = Zeleň a příroda 8 = Hluk
--	--

VOLNÝ ČAS

Ohodnoťte Vaši spokojenost s následujícími možnostmi trávení volného času v Ostravě.	1... <i>Naprosto spokojen/a</i> 5... <i>Naprosto nespokojen/a</i> <i>Nevím / Nedokážu posoudit</i> 1 = Obchody 2 = Osobní služby (holič, kadeřník, masáže, wellness atd.) 3 = Restaurace, bary, diskotéky, kluby 4 = Kulturně-společenské zázemí (divadla, galerie, muzea, památky, kina, hudební kluby atd.) 5 = Kulturní akce (festivaly, koncerty atd.) 6 = Sportovní infrastruktura (sportovní haly a stadiony, sportoviště pro veřejnost, bazény, cyklostezky, in-line dráhy, atd.) 7 = Sportovní akce (ligové zápasy, turnaje, mistrovství, maratony atd.) 8 = Parky a klidové zóny, dětská hřiště, ZOO
--	---

	<p>9 = Informační a vzdělávací instituce (veřejné knihovny atd.)</p> <p>10 = Rodinná, mateřská a komunitní centra, spolková činnost</p>
<p>Ve které části Ostravy trávíte nejvíce svého volného času (neberte v úvahu čas strávený doma a v zaměstnání)?</p>	<p>1 = Ostrava-Jih</p> <p>2 = Poruba</p> <p>3 = Mariánské Hory a Hulváky</p> <p>4 = Moravská Ostrava a Přívoz (centrum)</p> <p>5 = Slezská Ostrava</p> <p>6 = Hošťálkovice</p> <p>7 = Hrabová</p> <p>8 = Krásné Pole</p> <p>9 = Lhotka</p> <p>10 = Martinov</p> <p>11 = Michálkovice</p> <p>12 = Nová Bělá</p> <p>13 = Nová Ves</p> <p>14 = Petřkovice</p> <p>15 = Plesná</p> <p>16 = Polanka nad Odrou</p> <p>17 = Proskovice</p> <p>18 = Pustkovec</p> <p>19 = Radvanice a Bartovice</p> <p>20 = Stará Bělá</p> <p>21 = Svinov</p> <p>22 = Třebovice</p> <p>23 = Vítkovice</p> <p>24 = Nedokážu říci</p>

ŠKOLSTVÍ

Ohodnoťte Vaši spokojenost na základě Vaší aktuální zkušenosti s následujícími typy škol v Ostravě.

1...*Naprostou spokojen/a*
5...*Naprostou nespokojen/a*
Nevím / Nedokážu posoudit

1 = Jesle, dětské skupiny
2 = Mateřské školy
3 = Základní školy
4 = Střední školy
5 = Vysoké školy

ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Ohodnoťte Vaši spokojenost s následujícími zdravotnickými a sociálními službami v Ostravě.

1...*Naprostou spokojen/a*
5...*Naprostou nespokojen/a*
Nevím / Nedokážu posoudit

1 = Praktický lékař
2 = Dětský lékař
3 = Zubní lékař
4 = Ostatní ambulantní zařízení (oční lékař, psychologie, ortopedie, alergologie atd.)
5 = Nemocniční péče
6 = Pohotovost
7 = Domovy pro seniory

8 = Ostatní sociální služby (odborné sociální poradenství, pečovatelská služba, terénní programy atd.)
 9 = Veterinární služby
 10 = Pedagogicko-psychologické poradny

BYDLENÍ	
Ohodnoťte následující tvrzení: S bydlením v Ostravě jsem:	<p>1...<i>Naprostu spokojen/a</i> 5...<i>Naprostu nespokojen/a</i> Nevím / <i>Nedokážu posoudit</i></p>
Vyberte oblasti, které by nejvíce vylepšily (navýšily) Vaši spokojenost s bydlením. Vyberte prosím maximálně 3 možnosti.	<p>1 = Prostornější bydlení (větší dům, byt) 2 = Kvalita bydlení (potřeba rekonstrukce, modernizace) 3 = Fungování správy a hospodaření (SVJ, družstvo, pronajímatel) 4 = Kvalita sousedských vztahů 5 = Dostupnost veřejné hromadné dopravy 6 = Dostupnost služeb v okolí (obchody, zdravotní služby, úřady apod.) 7 = Kvalita veřejných prostranství v okolí (zeleň, hřiště, cyklostezky, chodníky atd.) 8 = Podmínky pro parkování 9 = Nižší náklady (nájem, fond oprav, energie apod.) 10 = Větší pocit bezpečí (v silniční dopravě, kriminalita apod.) 11 = Lepší hygienické podmínky (v domě, v okolí) 12 = Dostupnost bydlení pro znevýhodněné osoby a deinstitucionalizovanou péči 13 = Větší nabídka možností přestěhovat se do jiného typu bydlení (rodinný dům atd.) 14 = Lepší nabídka finančních služeb a nástrojů podpory bydlení 15 = Více adaptačních opatření na změnu klimatu v okolí 16 = Pomoc s oddlužením 17 = Přestěhování do jiného městského obvodu 18 = Přestěhování mimo Ostravu 19 = Širší nabídka bydlení pro krátkodobé využití 20 = Jiné: ...</p>

DOPRAVA	
Ohodnoťte Vaši spokojenost s dopravní infrastrukturou v Ostravě.	<p>1...<i>Naprostu spokojen/a</i> 5...<i>Naprostu nespokojen/a</i> Nevím / <i>Nedokážu posoudit</i></p> <p>1 = Možnosti parkování 2 = Infrastruktura pro automobily (stav silnic) 3 = Městská veřejná doprava 4 = Meziměstská / příměstská veřejná doprava (vlaky, autobusy) 5 = Letecká doprava z Ostravy 6 = Infrastruktura pro cyklodopravu (cyklostezky,</p>

stojany na kola atd.)
 7 = Sdílená kola / Bikesharing
 8 = Sdílené elektrokoloběžky
 9 = Infrastruktura pro pěší (chodníky, přechody atd.)
 10 = Bezbariérovost (kočárky, možnosti pro vozíčkáře, osoby s pohybovým omezením)
 11 = Sdílená auta / Carsharing

ROZVOJ MĚSTA	
Napište 3 slova, která budou charakterizovat Ostravu v roce 2030. Jaká by měla být?	<i>Otevřená otázka.</i>
Máte dostatek možností zapojit se do rozhodování o rozvoji města?	1 = Ano 2 = Ne 3 = Nevím / Nedokážu posoudit
Jaké další formy Vašeho možného zapojení do rozhodování o rozvoji města byste uvítali?	<i>Otevřená otázka.</i>
Kdybyste byl/a primátorem/kou města Ostravy s neomezeným rozpočtem, jaký jeden hlavní projekt byste chtěl/a ve městě realizovat?	<i>Otevřená otázka.</i>
PRÁCE A PODNIKÁNÍ	
<i>Otázky pouze pro respondenty, kteří uvedli že jsou zaměstnanci anebo podnikatelé.</i>	
Vyberte typ Vašeho zaměstnání. <i>Otázka pouze pro respondenty, kteří uvedli že jsou zaměstnanci.</i> <i>Podrobná klasifikace zaměstnání ISCO:</i> <i>www.cz-isco.cz/</i>	1 = Zaměstnanec v ozbrojených silách 2 = Zákonodárce a řídicí pracovník 3 = Specialista (v oblasti financí, zdravotník, pedagog atd.) 4 = Technický a odborný pracovník 5 = Úředník 6 = Pracovník ve službách a prodeji 7 = Řemeslník a opravář 8 = Kvalifikovaný pracovník v zemědělství, lesnictví a rybářství 9 = Obsluha strojů a zařízení, montér 10 = Pomocný a nekvalifikovaný pracovník 11 = Jiné:
Jste spokojeni se svým současným zaměstnáním?	1 = Rozhodně ano 2 = Spíše ano 3 = Nevím / Nedokážu posoudit 4 = Spíše ne 5 = Rozhodně ne
S čím nejste ve Vašem současném zaměstnání spokojeni? <i>Vyberte maximálně 3 odpovědi.</i>	1 = Nepracuji v oboru 2 = Náplň práce 3 = Pracovní kolektiv 4 = Pracovní prostředí 5 = Bezpečnost práce 6 = Mzdové ohodnocení 7 = Dojíždění do práce, vzdálenost od bydliště 8 = Možnost kariérního růstu 9 = Obava ze ztráty zaměstnání 10 = Přemíra práce 11 = Motivace, uznání nadřízených za odvedenou práci 12 = Šikana, ponížení na pracovišti 13 = Flexibilita práce (pracovní doba nebo místo výkonu) 14 = Benefity, systém nefinančního odměňování 15 = Odcizení, rutina 16 = Jiné:

<p>Uvažoval/a jste někdy o vlastním podnikání, případně jste v minulosti podnikal/a? <i>Otázky pro všechny respondenty, s výjimkou žáků základních a středních škol a gymnázií.</i></p>	<p>1 = Ano 2 = Ne</p>
<p>Jaké jsou důvody, proč jste nezačali podnikat anebo podnikat přestali? <i>Otázka pouze pro respondenty, kteří u předchozí otázky zvolili odpověď Ano.</i></p>	<p><i>Otevřená otázka.</i></p>
<p>Vyberte obor Vašeho hlavního podnikání: <i>Otázka pouze pro respondenty, kteří uvedli že jsou podnikatelé.</i></p>	<p>1 = Zemědělství, lesnictví, rybaření 2 = Těžba a dobývání 3 = Zpracovatelský průmysl 4 = Zásobování vodou, elektřinou, plynem 5 = Stavebnictví 6 = Obchod 7 = Doprava a skladování 8 = Ubytování, stravování, cestovní ruch 9 = IT služby 10 = Bankovníctví a pojišťovnictví 11 = Vzdělávání 12 = Zdravotnictví a sociální služby 13 = Služby (mimo ubytování, stravování, cestovní ruch) 14 = Jiné</p>
<p>Vyberte oblasti, které jsou pro rozvoj Vašeho podnikání v Ostravě největší bariérou. <i>Vyberte prosím maximálně 3 možnosti. Otázka pouze pro respondenty, kteří uvedli že jsou podnikatelé.</i></p>	<p>1 = Dostupnost pracovní síly 2 = Kvalita pracovní síly 3 = Geografická poloha Ostravy 4 = Dopravní infrastruktura 5 = Technická infrastruktura 6 = Dostupnost pozemků k podnikání 7 = Dostupnost budov / prostor k podnikání 8 = Služby veřejného sektoru 9 = Image Ostravy 10 = Malá kupní síla obyvatel 11 = Nedostatečná podpora ze strany města 12 = Bezpečnost 13 = Jazyková bariéra 14 = Jiné:</p>
<p>Znáte nebo jste využili možnosti podpory podnikání poskytované městem Ostrava a jeho organizacemi? <i>Otázka pouze pro respondenty, kteří uvedli že jsou podnikatelé.</i></p>	<p>1 = Zním, ale nevyužil/a 2 = Zním a využívám nebo chci využít 3 = Neznám a rád/a se o nich dozvím 4 = Neznám a nechci využít</p>
<p>STUDIUM <i>Otázky pouze pro respondenty, kteří uvedli že jsou studenti.</i></p>	
<p>Studujete:</p>	<p>1 = Základní školu 2 = Střední školu 3 = Gymnázium 4 = Vyšší odbornou školu 5 = Vysokou školu</p>
<p>Vyberte charakteristiku oboru, který studujete:</p>	<p>1 = Přírodovědný obor 2 = Technický obor 3 = Zemědělský obor 4 = Zdravotnický obor 5 = Ekonomický obor 6 = Humanitní obor 7 = Umělecký obor 8 = Jiné:</p>
<p>Plánujete studovat střední školu nebo gymnázium?</p>	<p>1 = Ano, v Ostravě 2 = Ano, mimo Ostravu 3 = Ano, ale zatím nevím kde</p>

<i>Otázky pouze pro respondenty, kteří uvedli že jsou žáky základní školy.</i>	4 = Neplánuji 5 = Nejsem zatím rozhodnutý/á
Plánujete studovat vysokou školu? <i>Otázky pouze pro respondenty, kteří uvedli že jsou studenty střední školy nebo gymnázia.</i>	1 = Ano, v Ostravě 2 = Ano, mimo Ostravu 3 = Ano, ale zatím nevím kde 4 = Neplánuji 5 = Nejsem zatím rozhodnutý/á
Kde byste chtěl/a po ukončení Vašich studií žít? <i>Otázky pouze pro respondenty, kteří uvedli že jsou studenty středních škol, gymnázií a vyšší odborné či vysoké školy.</i>	1 = Moravskoslezský kraj, město Ostrava 2 = Moravskoslezský kraj, mimo město Ostravu 3 = Hlavní město Praha 4 = Jihočeský kraj 5 = Jihomoravský kraj 6 = Karlovarský kraj 7 = Kraj Vysočina 8 = Královéhradecký kraj 9 = Liberecký kraj 10 = Olomoucký kraj 11 = Pardubický kraj 12 = Plzeňský kraj 13 = Středočeský kraj 14 = Ústecký kraj 15 = Zlínský kraj 16 = Zahraničí 17 = Nevím, nejsem zatím rozhodnutý/á
Z jakých důvodů se chcete po ukončení studií odstěhovat mimo Ostravu? <i>Otázka pouze pro respondenty, kteří v předešlé otázce zvolili jinou odpověď než město Ostrava.</i>	<i>Otevřená otázka.</i>
ZÁVĚREČNÉ OTÁZKY	
Chcete být dále zapojeni do plánování rozvoje města? Volbou odpovědi „ Souhlasím, chci “ a následným vyplněním Vaší e-mailové adresy dáváte souhlas s budoucím informováním či oslovením (např. dotazník, pocitová mapa atd.) pro strategický plán a případně také další účely statutárního města Ostravy. <i>Plné znění souhlasu se zpracováním osobních údajů: https://fajnova.cz/souhlas-se-zpracovanim-osobnich-udaju/</i>	1 = <i>Souhlasím, chci. (Přechod na otázku pro zadání e-mailové adresy pro případné budoucí oslovení.)</i> 2 = <i>Nesouhlasím, nechci.</i>
Vaše e-mailová adresa: Vyplněním Vaší e-mailové adresy dáváte souhlas s budoucím informováním či oslovením (např. dotazník, pocitová mapa atd.) pro strategický plán, a případně také další účely statutárního města Ostravy.	<i>Otevřená otázka.</i>

Příloha 2 Vzor dotazníku pro strukturované rozhovory

DOTAZOVANÝ A JEHO ORGANIZACE

Jméno a příjmení	
Funkce	
Tazatel	
Zapisovatel	
Datum a čas uskutečnění rozhovoru	
Doplňující poznámky, informace za posledních 5 let	

1. Co Vám osobně v posledních letech udělalo v Ostravě největší radost? *Největší úspěchy / Konkrétní silné stránky – co bylo příčinou úspěchů, co všechno se muselo stát a bylo potřeba, aby se to stalo?*

2. V čem se Ostrava podle Vás za poslední roky fakt vůbec, ale vůbec, neposunula, ba dokonce zařadila zpátečku? *Největší neúspěchy / konkrétní slabé stránky – co bylo příčinou neúspěchů, jaké faktory je nejvíce ovlivnily – kdo kdy co neudělal, nerozhodl, špatně rozhodl apod.?*

3. Proč jste v Ostravě? Proč jste tu zůstali? Proč jste neutekli? *Co na Ostravě oceňujete/hodnotíte pozitivně v porovnání s jinými velkými městy ČR nebo ostatními městy v blízkém sousedství (Opava, Olomouc, Brno, Praha)? Co na Ostravě hodnotíte jako negativní v porovnání s ostatními městy? Inspirace odjinud – odkud, co, a co o tom víte, proč je to super?*

4. Co oceňujete na prostředí města Ostravy z hlediska fungování Vaší organizace? *Jaké největší překážky vnímáte na prostředí města z hlediska fungování Vaší organizace? Jaké příležitosti/potenciál vnímáte na prostředí města z hlediska fungování Vaší organizace? Jak byste zhodnotil rozvoj Ostravy v oblasti Vaší specializace v porovnání s jinými městy, Evropou, se světem.*

5. Jak jinak, než doposud byste chtěl být Vy nebo vaše organizace více zapojována do plánování, rozvoje a řízení města? *Co víte o značce fajnOVA? Co víte o strategickém plánu města? Vybavíte si cokoliv spojeného se značkou fajnOVA nebo se strategickým plánem rozvoje města?*

6. Ukažte na mapě Ostravy – největší vředy, největší rozvojový potenciál, nejlepší místo k bydlení, nezanedbávanější část a freestyle – co byste nám nad tou mapou o Ostravě řekl/a? Kde to máte v Ostravě nejraději?

7. Teď s námi prakticky píšete strategický plán, co konkrétně byste určitě chtěl/a, aby v plánu bylo? *Představte si, že máte významný vliv na rozvoj Ostravy – vyberte 3 (hlavních směrů rozvoje, klíčových oblastí změn nebo významných akcí/projektů/opatření), na kterých byste postavil(a) budoucí prosperitu města s výhledem do roku 2030. Proč zrovna tyto?*

Příloha 3 Přehled zapojených klíčových aktérů do strukturovaných rozhovorů

Jméno a příjmení (bez titulů)	Funkce / Organizace
Adéla Hradilová	členka představenstva MSIC
Albert Čuba	herec, producent a majitel Divadla Mír
Alice Gojová	děkanka Fakulty sociálních studií OU
Alina a Maryna Ivankova	zakladatelky cukrárny Royal Candy v Ostravě
Andrea Hoffmannová	náměstkyně primátora SMO
Andrej Harmečko	koordinátor kulturních a komunitních aktivit, ředitel Letních Shakespeareovských slavností Ostrava
Anna Bangoura	herečka, moderátorka
Břetislav Hanzel	spoluzakladatel Cargo Bike Daddy
Cyril Vltavský	vedoucí odboru územního plánování a stavebního řádu MMO
Dagmar Hoferková	vedoucí dobrovolnického centra ADRA
Daniel Morys	generální ředitel a předseda představenstva DPO
Daniel Zeman	majitel části objektu Ostravica-Textilia
David Kaszper	předseda Parlamentu dětí a mládeže města Ostravy
David Kotek	architekt, Projekt Studio
Edita Kozinová	ředitelka Rodinného a komunitního centra Chaloupka
Ewa Jelinek	farářka Českobratrské církve evangelické
Filip Košťálek	programový ředitel a kreativní manažer Colours of Ostrava
Filip Petlíčka	ředitel Ostravského muzea
Hana Tichánková	náměstkyně primátora SMO
Igor Ivan	prorektor VŠB-TUO pro strategii a spolupráci
Ilona Rozehnalová	majitelka ostravského klubu a antikvariátu Fiducia

Ivo Vondrák	zastupitel MSK, bývalý hejtman
Jan Dohnal	primátor Ostravy
Jan Lenart	geograf, koordinátor festivalu Pestré vrstvy
Jan Petrus	popularizátor rozvoje Ostravy
Jan Rafaj	generální ředitel Heimstaden
Jan Šumbera	ředitel Černá louka s.r.o.
Jan Žemla	ředitel Janáčkovy filharmonie Ostrava
Jana Huvarová	ředitelka Gymnázia Olgy Havlové, Ostrava-Poruba
Jana Ryšlavá	dramaturg festivalu MOVE Ostrava, tanečnice NDM
Jaroslav Baďura	šéfredaktor Magazínu PATRIOT
Jiří Hudec	vedoucí odboru strategického rozvoje MMO
Jiří Nekvasil	ředitel NDM
Karel Malík	zastupitel SMO, bývalý náměstek primátora Ostravy
Konstantin Margaretis	generální ředitel společnosti Skladon
Lenka Lednická	ředitelka ZŠaMŠ Ostrčilova, Ostrava
Lenka Mynářová	členka představenstva NAFIGATE Corporation
Lucie Baránková Vilamová	náměstkyně primátora SMO, starostka MOB Poruba
Marcel Palovčík	provozovatel ostravských klubů Barrák a BrickHouse
Marek Pokorný	ředitel galerie PLATO
Maria Falterová	vedoucí pobočky Czechitas v Ostravě
Martin Bednář	člen Rady města SMO, starosta MOB Ostrava-Jih
Martin Duda	IT4Innovations VŠB-TUO, člen předsednictva TA ČR
Martin Navrátil	ředitel MS PAKT
Martin Palička	onkolog, absolvent Lékařské fakulty OU
Michael Blažik	generální ředitel e-sportového týmu Cryptova
Ondřej Šimetka	senátor Parlamentu ČR, přednosta gynekologicko-porodnické kliniky Fakultní nemocnice Ostrava a Lékařské fakulty OU
Ondřej Vysloužil	ředitel MAPPA
Pavel Řihák	architekt, MAPPA
Petr Frýdl	předseda sekce Moravskoslezského kraje Asociace hotelů a restaurací ČR
Petr Grác	prezident Younie, Stavovská unie studentů Ostrava
Petr Kopecký	rektor OU
Petr Nilius	klinický psycholog, zakladatel start-upu PROXYQB
Petr Pánek	ředitel a předseda Centra PANT
Petr Prokop	ředitel Krajské pobočky Úřadu práce ČR v Ostravě
Petr Rumpel	vedoucí Katedry sociální geografie a regionálního rozvoje OU
Petr Veselka	starosta MOB MOaP
Petr Zahradník	člen Národní ekonomické rady vlády
Petra Pivovarová	manažerka CTParku
Radim Kuchař	ředitel Hasičského záchranného sboru MSK
Radim Misaček	expert v oblasti ŽP, jednatel RADDIT consulting s.r.o.
Rastislav Maďar	děkan Lékařské fakulty OU
Richard Vereš	starosta MOB Slezská Ostrava
Salvatore Cosma	expat, Plastic Omnium
Salvatore Alaimo	profesor neziskové administrativy a filantropie na Grand Valley State University v Michiganu
Sylva Vartová	advokátka, zakladatelka Mobilního hospice Ondrášek
Tereza Rumanová	odborná asistentka v oboru krajinného plánování, OU
Tomáš Avrat	marketingový konzultant, MSIC
Tomáš Buchwaldek	zakladatel neziskové organizace Patrioti MSK
Tomáš Čech	architekt, MAPPA, architektonická platforma POLYCHROME
Tomáš Gongol	rektor SLU
Tomáš Hudeček	pedagog Katedry městského inženýrství, VŠB-TUO a Katedry veřejné správy a regionálních studií ČVUT
Tomáš Macura	zastupitel SMO, bývalý primátor Ostravy
Václav Palička	předseda představenstva MSID
Vítězslav Řehulka	kněz farnosti Ostrava-Zábřeh

Zbyněk Pavlačík	spoluzakladatel Jagello 2000
Zdeněk Karásek	zmocněnec hejtmana MSK pro RE:START a uhelné regiony v transformaci
Zdeněk Kašpar	ředitel pro rozvoj obchodu v Linkcity Czech Republic
Zdeněk Živčák	vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MMO
Zuzana Bajgarová	zastupitelka SMO, bývalá náměstkyně primátora Ostravy

Příloha 4 Přehled klíčových jednání, pracovních skupin a zapojených expertů

Pracovní skupina Prostředí k životu

Knihovna města Ostravy, 13. 6. 2023

Jméno a příjmení (bez titulů)	Funkce / Organizace
Hana Tichánková	náměstkyně primátora SMO
Břetislav Riger	náměstek primátora SMO
Cyril Vltavský	vedoucí odboru územního plánování a stavebního řádu MMO
Ladislav Rožnai	vedoucí odboru majetkového MMO
Pavel Řihák	architekt, MAPPA
David Witosz	místostarosta MOb MOaP
Miroslav Plaček	ředitel, Městská policie Ostrava
Marek Mikulec	koordinátor programu sociálního bydlení MMO
Alexandr Nováček	sociální geograf, OU
Daniel Adamčík	vedoucí odboru strategického rozvoje MOb Ostrava-Jih
Lea Prusková	členka Parlamentu dětí a mládeže města Ostravy

Pracovní skupina Životní prostředí a mobilita

Komunitní centrum Všichni spolu, 14. 6. 2023

Jméno a příjmení (bez titulů)	Funkce / Organizace
Aleš Boháč	náměstek primátora SMO, starosta MOB Radvanice a Bartovice
Pavel Vojáček	Smart City manager SMO, odbor dopravy MMO
Josef Laža	dopravní specialista, MAPPA
Radim Misaček	expert v oblasti ŽP, jednatel RADDIT consulting s.r.o.
Vladimíra Karasová	vedoucí útvaru propagace a ekologické výchovy OZO Ostrava
Lea Prusková	členka Parlamentu dětí a mládeže města Ostravy
Marek Krumník	správce dopravních dat, MAPPA
Radim Tolasz	vedoucí oddělení klimatické změny, ČHMÚ
Vladimír Lollek	expert v oblasti životního prostředí, E-expert
Kateřina Šebestová	bývalá náměstkyně primátora SMO pro oblast životního prostředí
Miroslav Pazlar	vedoucí odboru přípravy staveb, SŽ

Pracovní skupina Podnikání a podnikavost

Impact Hub Ostrava, 15. 6. 2023

Jméno a příjmení (bez titulů)	Funkce / Organizace
Hana Tichánková	náměstkyně primátora SMO
Andrea Hoffmannová	náměstkyně primátora SMO
Martin Navrátil	ředitel MS PAKT
Michaela Halfarová	organizátorka akce Trhy, co se hledají
Petr Hradil	podnikatel, Depend Group
Roman Šmířák	spoluzakladatel RainFellows
Tomáš Buchwaldek	zakladatel neziskové organizace Patrioti MSK
Štěpán Dekický	člen Parlamentu dětí a mládeže města Ostravy
Irena Pláteníková	manažerka inovací, Impact Hub Ostrava
Vladimír Dostál	předseda IdeaHUB
Jan Adam Plaček Köhle	vedoucí týmu Green Light, VŠB-TUO
Petra Pivovarová	manažerka CTPark
Petr Staffin	koordinátor rozvoje podnikavosti, Kariérní centrum VŠB-TUO
Lukáš Straňák	vedoucí oddělení Transferu poznatků a technologií, OU
Jarka Kořená	výkonná ředitelka Impact Hub Ostrava

Pracovní skupina Vysoké školy

Galerie PLATO (bývalý Bauhaus), 19. 6. 2023

Jméno a příjmení (bez titulů)	Funkce / Organizace
Jan Dohnal	primátor SMO
Andrea Hoffmannová	náměstkyně primátora SMO
Jan Krkoška	hejtman MSK
Petr Kopecký	rektor OU
Tomáš Gongol	rektor SLU
Ondřej Slach	prorektor OU
Igor Ivan	prorektor VŠB-TUO
Barbora Stankušová	vedoucí odboru kultury a školství MMO
Adéla Hradilová	člen představenstva MSIC
Jarmila Csanková	projektový manažer, oddělení strategického plánování KÚ MSK

Pracovní skupina Velké městské obvody

Komorní klub (Ostrava-Jih), 20.6.2023

Jméno a příjmení (bez titulů)	Funkce / Organizace
Jan Dohnal	primátor SMO
Lucie Baránková Vilamová	náměstkyně primátora SMO, starostka MOB Poruba
Martin Bednář	člen Rady města SMO, starosta MOB Ostrava-Jih
Richard Čermák	starosta MOB Vítkovice
Patrik Hujdus	starosta MOB Mariánské Hory a Hulváky
Martina Böhmová	specialistka přípravy a realizace investic MOB Radvanice a Bartovice
Ondřej Klučka	vedoucí odboru investic a strategického rozvoje MOB Slezská Ostrava
Miroslava Rychtáriková	vedoucí odboru strategického rozvoje, školství a volnočasových aktivit MOB MOaP
Daniel Adamčík	vedoucí odboru strategického rozvoje MOB Ostrava-Jih
Jana Klečková	vedoucí odboru strategického rozvoje MOB Poruba
Radim Ivan	místostarosta MOB Ostrava-Jih
Vladimír Lyčka	místostarosta MOB Slezská Ostrava
Karolína Kopecká	vedoucí oddělení strategie a externího financování MOB Slezská Ostrava

Pracovní skupina Mládež v Ostravě

City Campus OU, 27.6.2023

Jméno a příjmení (bez titulů)	Funkce / Organizace
Andrea Hoffmannová	náměstkyně primátora SMO
Barbora Stankušová	vedoucí odboru kultury a školství MMO
David Kaszper	předseda Parlamentu dětí a mládeže města Ostravy
Lenka Lednická	ředitelka ZŠaMŠ Ostrčilova, Ostrava
Max Sekanina	člen žákovského parlamentu ZŠaMŠ Ostrčilova
Martin Haváček	předseda Studentské komory Akademického senátu, VŠB-TUO
Petr Grác	prezident Younie, Stavovská unie studentů Ostrava
Anna Bangoura	herečka, moderátorka
Jana Huvarová	ředitelka Gymnázia Olgy Havlové, Ostrava-Poruba
Adriana Škvrnová	členka studentské rady Gymnázia Olgy Havlové, Ostrava-Poruba
Lucie Sečkařová	místopředsedkyně Parlamentu dětí a mládeže města Ostravy
Jana Secová	ředitelka SVČ Korunka
David Březina	regionální koordinátor informačních aktivit o EU, Úřad vlády ČR

Pracovní skupina Malé městské obvody

Golf park Lhotka, 29.6.2023

Jméno a příjmení (bez titulů)	Funkce / Organizace
Aleš Boháč	náměstek primátora SMO, starosta MOB Radvanice a Bartovice
Jiří Jureček	starosta MOB Hošťálkovice
Květoslava Hrabovská	místostarostka MOB Hrabová
Tomáš Výtisk	starosta MOB Krásné Pole
Josef Šrámek	starosta MOB Lhotka
Jolana Kavalková	starostka MOB Martinov
Ivo Mikulica	starosta MOB Petřkovice
Pavel Hrbáč	starosta MOB Plesná
Táňa Paličková	starostka MOB Proskovice

Mojmír Krejčíček	starosta MOb Stará Bělá
Radim Smetana	starosta MOb Svinov
Jiří Volný	starosta MOb Třebovice

Příloha 5 Ukazatele úspěchu Strategického plánu rozvoje města Ostravy na období 2017-2023

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Metropole regionu								
Migrační saldo obyvatel	-1 035	-692	-663	-994	-776	-1 947	-1 103	4 733
Podíl obyvatel do 15 let	14,6 %	14,8 %	14,9 %	15,0 %	15,1 %	15,1 %	14,8 %	14,7 %
Podíl obyvatel ve věku 15-64 let	66,8 %	66,1 %	65,6 %	65,1 %	64,6 %	64,3 %	64,1 %	64,2 %
Podíl obyvatel s VŠ vzděláním	14,4 %*	-	-	-	-	-	18,3 %	-
Počet přenocování v ubytovacích zařízeních	558 752	593 095	640 222	681 477	686 461	358 459	414 744	608 930
Počet cizinců	10 254	10 856	11 373	12 166	11 773	11 372	12 011	20 856
Počet pracovních míst v průmyslových zónách	10 145	11 505	12 202	14 486	13 618	14 219	14 152	15 189
Počet projektů mezinárodní spolupráce	-	6	9	11	13	13	13	14
Počet obyvatel v centru	-	4 286	4 476	4 593	4 668	4 562	4 916	5 511
Počet provozoven v centru	2 306	2 379	2 449	2 523	2 563	2 702	2 698	2 703
Bohatství v lidech								
Průměrná hrubá mzda	26 564,-	27 465,-	28 932,-	31 794,-	33 875,-	35 251,-	37 587,-	40 465,-
Průměrná hrubá mzda v MSK	24 446,-	25 258,-	26 875,-	29 007,-	30 932,-	32 325,-	35 655,-	36 596,-
Počet VŠ studentů	24 466	22 151	20 506	19 261	18 709	19 145	19 556	20 014
Počet studentů VŠ s bydlištěm mimo MSK	5 587	4 966	4 519	4 184	3 956	4 170	4 329	4 443
Počet VŠ programů	-	417	408	405	389	597	685	709
Počet aktivních živností na 1 000 obyvatel	69,8	70,0	72,4	73,8	75,2	77,4	80,2	81,4
Počet aktivních ekonomických subjektů	122,8	119,9	125,7	129,1	132,7	136,7	142,6	145,0
Počet městských organizací s open daty	4	4	4	4	4	4	4	4
Počet projektů s participací	-	0	13	19	24	28	31	41
Zdravé město								
Imisní zatížení ovzduší (překročení hodnot)	7 z 25	14 z 25	15 z 25	27 z 25	9 z 25	6 z 25	7 z 25	7 z 25
Bezpečnost – index kriminality	393,1	352,3	346,6	302,7	302,7	243,6	239,4	294,0
Podíl objasněných trestných činů	37,8 %	40,0 %	40,4 %	43,6 %	46,0 %	47,8 %	48,8 %	47,6 %
Délka cyklostezek	233 km	244 km	244 km	253 km	265 km	269 km	273 km	294 km
Počet cyklostanů	-	-	0	60	200	280	350	365
Počet lůžek v sociálních službách	-	-	-	3 110	3 196	3 207	3 153	3 223
Počet pracovníků v sociálních službách (úvazky)	-	-	-	552,15	574,99	663,04	646,55	681,8
Počet míst v domovech pro seniory	-	-	-	1 932	2 131	2 109	2 052	2 021
Počet sociálních bytů	-	-	-	439	503	508	589	496
Podíl bezemisních vozidel MHD	-	54 %	54 %	54 %	54 %	52 %	52 %	55 %
Podíl nízkoemisních vozidel MHD	-	17 %	17 %	23 %	26 %	33 %	39 %	39 %
Podíl MHD s kamerovým systémem	-	12 %	12 %	35 %	39 %	47 %	53 %	65 %
Podíl bezbariérových vozidel MHD	-	67 %	68 %	77 %	81 %	86 %	87 %	93 %
Počet P+R parkovacích míst	-	0	0	0	0	118	118	118
Počet vyhlášených architektonických soutěží	-	2	4	8	11	15	16	18
Počet realizovaných architektonických soutěží	-	5	0	0	1	2	2	5
Emise CO ₂ (v tunách)	1 043 209	-	-	-	-	987 406	-	-
Plocha revitalizované zeleně (v hektarech)	-	0	0	17,26	32,67	33,71	47,76	49,65
Zavedení eko-managementu (ISO certifikace)	-	-	-	1 ze 2	1 ze 2	1 ze 2	1 ze 2	1 ze 2

*Hodnota za rok 2011, dle statistického sčítání lidu, domů a bytů.

Legenda:

Naplníuje plán

Částečně naplníuje plán

Nenaplníuje plán

Zdroj: Statutární město Ostrava, FajnOVA: Ukazatele (2023)